

V središču

Petrinja • Štajerci pomagajo družinam, ki so jim nekoč nudile streho nad glavo

➔ Strani 6 in 7

Podravje

Ormož • Kako bo Zavod za turizem reševal kopališče

➔ Stran 5

vrednost v
MEDIA BAR

Štajerski TEDNIK

Ptuj, torek, 19. januarja 2021

Letnik LXXIV • št. 5 • Odgovorna urednica: **Simona Meznarič** • ISSN 1581-6257 • Cena: **1,30 EUR**

Aktualno

Podravje • Tudi višja minimalna plača omogoča le golo preživetje

➔ Stran 2

Podravje

Dornava • Varstvo v vrtcu bo spet dražje

➔ Stran 5

Ljudje in dogodki

Hajdina • Merc: »Hišo sem uredil, zdaj si želim le še žensko«

➔ Strani 10 in 11

Izobraževanje

Podravje • Prek zooma se dijaki ne morejo naučiti praktičnih veščin

➔ Stran 12

Kronika

Hrastovec • »Za mnoge smo še vedno zadnja postaja za zavržene«

➔ Stran 24

Šport

Gorazd Rajher •

»Mogoče zveni čudno, ampak zajemanje z veliko žlico ni najboljše.«

➔ Stran 14

Ptuj, Podravje • Ponovno zadolževanje Bistre že buri duhove

Čemu se spet zadolžuje ZRS Bistra

Ptujski mestni svet bo naslednji teden odločal o tem, ali naj poda soglasje k zadolžitvi ZRS Bistra Ptuj. Nekateri svetniki so izrazili jasno nasprotovanje temu, saj da gre za že ustaljeno prakso. Direktor Štefan Čelan odgovarja: »Žalostno je, da so v mestni politiki posamezniki, ki ne vedo niti osnov delovanja javnih zavodov.« Več na strani 3.

Foto: Črtomir Goznik

Dom upokojevcev Markovci •

Nova dilema: kakšna streha je najboljša

➔ Stran 2

Ormoški vodovod •

Petkrat podaljšali rok, šestič dvignili ceno

➔ Stran 3

torkova
izdaja

Enajst mesecev plačaš, dvanajst mesecev bereš

Podarite sebi in svojim najdražjim Štajerski tednik in s tem čudovite trenutke z vedno aktualnimi vsebinami iz regije. Naročite Štajerski tednik do 31. januarja. Zadnji mesec boste brali **BREZPLAČNO!**

Štajerski **TEDNIK** RADIOPTUJ

Markovci • Dom starostnikov spet razdvaja

Nova dilema: kakšna streha je najboljša

Občina Markovci je dobila zeleno luč za nadaljevanje projektov za izgradnjo doma starejših občanov. Konec lanskega leta je bilo izdano gradbeno dovoljenje. Kot je povedal župan Milan Gabrovec, so v teku izvedbeni projekti, o katerih bo odločal občinski svet. Kot kaže, pa tudi v tej fazi povsem gladko ne bo šlo, saj je slišati, da se župan in opozicijski svetniki ne strinjajo glede izvedbe strehe.

Gabrovec sicer namerava svetnikom predstaviti tri možne variante strehe, sam pa je – česar ne skriva – najbolj naklonjen t. i. zeleni strehi, ki pa ji nekateri zaradi visoke cene izvedbe nasprotujejo. Župan Gabrovec prednosti zelene strehe argumentira tako: »Tako imenovane zelene (eko) gradnje imajo več možnosti za sofinanciranje od države in Evropske unije. Po Sloveniji pa je tudi kar nekaj primerov javnih objektov z naknadno ozelenitvijo.«

V teh dneh se bo prav zaradi pregleda izvedbene dokumentacije sestala občinska komisija, ki že ves čas z budnim očesom spremlja vse faze načrtovanega projekta in opozarja na morebitne nepravilnosti. Spomnimo, da opozicijski svetniki izbrani lokaciji med osnovno šolo, vrtcem in pokopališčem niso bili naklonjeni, predvsem zaradi bližine pokopališča in zato, ker so bili mnenja, da je v občini več primernejših lokacij za umestitev doma. Po več mesecih prepričevanj so se nato le odločili za zemljišče, ki je tudi v občinskih prostorskih načrtih opredeljeno za tovrstno gradnjo. Župan Gabrovec je prepričan, da morajo biti domovi starostnikov umeščeni v center kraja in nikakor ne na obrobje. Tudi bližina pokopališča po njegovih besedah ni moteča, saj sta življenje in smrt med seboj povezana.

Foto: arhiv ST

Po prvi idejni zasnovi je bila na markovskem domu očitno predvidena »zeleno streha«.

Računajo na več kot šest milijonov evrov nepovratnih sredstev

Da gre za obsežen projekt, priča ocenjena vrednost investicije v višini dobrih 13 milijonov evrov. Ta ocena je bila podana na osnovi projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja. Ali bo to za investicijo dovolj, pa bo znano po izvedenem javnem naročilu za gradnjo projekta. Glede na višino investicije bo povpraševanje oddano na evropski portal javnih naročil. Občina namerava del sredstev pridobiti od države, razpis za sofinanciranje tovrstnih objektov bo najverjetneje objavljen v prvi polovici letošnjega leta. Prednost za dodelitve sredstev naj bi imele tiste občine, katerih projekti bodo pripravljene do faze gradnje. »Občinski svet mi je zavezal roke, in to na način, da če ne bomo pridobili 50 odstotkov nepovratnih sredstev, doma ne bomo gradili. Tako bo tudi v primeru, če bo ta delež le nekoliko nižji,« je pojasnil župan Gabrovec, ki je še vedno prepričan, da bi lahko dom starostnikov zgradili tudi v primeru, če na državnem razpisu ne bi bili uspešni. »Del denarja bi lahko pridobili od Eko sklada, del pa iz zneska, ki nam pripada po 23. členu Zakona o financiranju občin, prav tako smo na seznamu projektov Načrta za okrevanje in odpornost, ne nazadnje bi lahko najeli kredit. Po mojem načrtu bi mi dom že gradili.«

Zasebni investitor hitro odstopil, občina prevzela breme nase

Dom in varovana stanovanja za okoli 150 starostnikov je občina sprva nameravala zgraditi v javno-zasebnem partnerstvu, a je potencialni investitor nato od gradnje odstopil. Tokrat so se odločili za samostojno izvedbo projekta, kar je v slovenskem prostoru sicer redkost. Če bodo vse napovedane aktivnosti stekle v načrtovanih rokih, župan Gabrovec napoveduje začetek gradnje doma starostnikov konec letošnjega leta.

Ester Korošec

Podravje • Tudi višja minimalna plača bo komaj zadostovala za minimalne stroške

Za revne zgolj preživetje, ne pa tudi dostojno življenje

Čeprav je bil dvig minimalne plače z novim letom že zdavnaj zakonsko določen, so delodajalci njegovo uveljavitev zaradi hudih posledic, ki jih je epidemija povzročila gospodarstvu, skušali za najmanj leto dni zamrzniti. Prepričani so namreč, da številna podjetja ne bodo prenesla dviga minimalne plače, a sindikalisti niso bili pripravljene na nobena pogajanja, češ da na temo minimalne plače od delodajalcev vsako leto poslušajo ene in iste argumente. In da je čas, da se vlada glede delovnih razmerij postavi na stran šibkejših. Pa ti v Sloveniji sploh lahko dostojno (pre)živijo?

Minimalna plača, Slovenija jo je uvedla leta 1995, je doslej znašala 700 evrov neto oziroma 940,58 evra bruto, po novem naj bi se dvignila za približno 36 evrov (736), kar bi zneslo okrog 1.025 evrov bruto. Natančen znesek naj bi do konca januarja po predhodnem posvetu s socialnimi partnerji določil minister za delo, pri določanju višine minimalne plače pa naj bi postal pomemben tudi znesek minimalnih življenjskih stroškov. Izračun minimalne plače se bo namreč v prihodnje usklajeval z minimalnimi življenjskimi stroški, minimalna plača pa jih bo morala presegati za vsaj 20 %. Spomnimo, da so bili že s 1. januarjem 2020 iz minimalne plače izvzeti vsi dodatki, tako da so bili izplačani posebej.

Minimalni življenjski stroški znašajo 613 evrov

»Zadnja raziskava o višini minimalnih življenjskih stroškov, ki služi kot podlaga za določitev višine osnovnega zneska minimalnega dohodka in uteži za različne družinske člane za odločanje o denarni socialni pomoči, je bila opravljena leta 2017. Pred tem sta bili na to temo opravljene še dve raziskavi, in sicer prva leta 1998, nato pa leta 2009 še druga,« so nam pojasnili v kabinetu ministra za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janeza Ciglerja Kralja. Z novo raziskavo aprila 2017 je bilo ugotovljeno, da so minimalni življenjski stroški, torej najnujnejši izdatki za življenjske potrebščine, ki omogočajo preživetje samske odrasle osebe, imenovani tudi »kratkoročni« minimalni življenjski stroški, znašali 441,67 evra, kar je za 14,7 odstotka več kot leta 2009, ko so bili ocenjeni na 385,08 evra. Medtem ko so »dolgoročni« minimalni življenjski stroški, ki poleg osnovnih stroškov prehrane vključujejo še stroške, ki se jim na dolgi rok ni mogoče izogniti, kot sta vzdrževanje stanovanja in nadomeščanje trajnih potrošnih dobrin, leta 2009 znašali 562,07 evra, so se leta 2017 zvišali na 613,41 evra oziroma za dobrih devet odstotkov več.

Nerealni in zastareli podatki

Kot rečeno, bo višina minimalne plače poslej vezana na minimalne življenjske stroške, kar se zdi povsem korektno, a prva dama Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) Lidija Jerkič pri tem opozarja na zastarelost podatkov. Zdi se ji namreč nesprejemljivo, da

Foto: Dreamstime/M24

bi dvig minimalne plače uskladili s študijo, ki je bila izdelana leta 2017 na podlagi cen iz leta 2016. Zakon o socialnovarstvenih prejemkih namreč posodobitev podatkov predvideva šele v letu 2023. »V sindikatu menimo, da trenutno veljavni znesek minimalnih življenjskih stroškov v višini 613 evrov ne ustreza dejanskim minimalnim življenjskim stroškom oziroma da je prenizek. Pri ugotavljanju višine minimalnih stroškov imajo največji pomen ravno tiste dobrine, ki so se v zadnjih štirih letih podražile bolj, kot je kazala inflacija. Prepričani smo, da so minimalni življenjski stroški vsaj za 15 odstotkov višji od zadnjih uradno izračunanih in določenih, zato bi tako ustrezno morala biti višja tudi določena minimalna plača, torej najmanj 847 evrov. ZSSS je na to v lanskem letu že večkrat opozorila pristojnega ministra, vendar doslej še na noben dopis nismo prejeli odgovora.«

Skoraj polovica za hrano in stanovanje

Kot je razvidno iz priložene infografike, smo Slovenci leta 2018 za hrano in pijačo v povprečju porabili 17 odstotkov svojih prihodkov (odstotek manj kot leta 2015), za obleko in obutev sedem odstotkov, za stroške bivanja in opremo 20 odstotkov, za transport in komunikacijo pa kar 26 odstotkov. Ti deleži pa so precej drugače razdeljeni v gospodinjstvih z najnižjimi dohodki, kjer so samo za hrano in brezalkoholne pijače porabili 21 odstotkov razpoložljivih sredstev oziroma odstotek več kot v letu 2015. Zgovoren je tudi podatek državnega statističnega urada, da so gospodinjstva z dna lestvice za osnovne življenjske potrebščine:

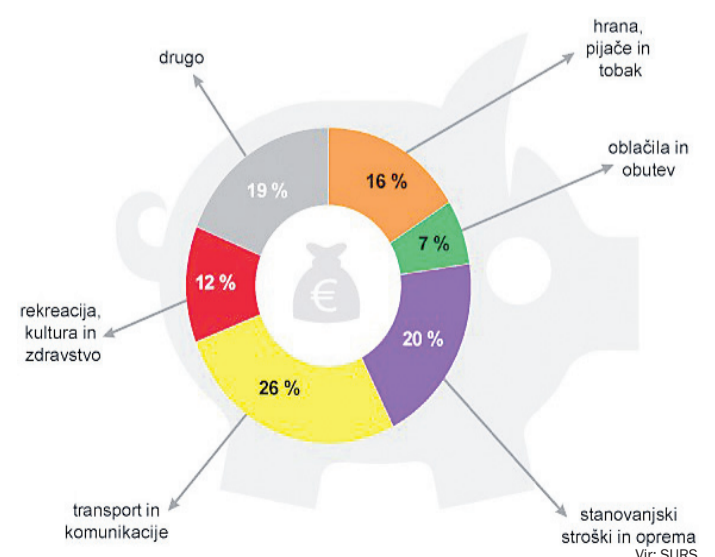
za hrano in bivanje, porabila 45 odstotkov vsega denarja, tista v najvišjem dohodkovnem razredu pa le 22 odstotkov, torej več kot polovico manj oziroma toliko, kot so dali »revni« samo za hrano. Če vzamemo za primer delavca z minimalno plačo v dosedanji višini 700 evrov in upoštevamo, da minimalni življenjski stroški, ki so bili izračunani pred štirimi leti, znašajo 613 evrov, ugotovimo, da ta oseba še komaj drži glavo nad vodo. Tudi če minimalnim življenjskim stroškom dodamo 20 odstotkov, za najmanj kolikor jih bo po novem morala presegati minimalna plača, ne bo bistveno bolje, a bo vse-

no dobrodošel vsak, ampak res vsak dodaten evro. A se nikar ne slepimo, saj niti potem še vedno ne bomo mogli govoriti o dostojnem preživetju, ampak zgolj o preživetju v njegovi najosnovnejši obliki. Nekoliko lažje se skozi mesec prebijeta zakonca z dvema minimalnima plačama, a le, kadar v gospodinjstvu ni otrok. Naravnost čarati pa morajo enostarševske družine na »minimalcu«, posebej tiste z več otroki, pa tudi družine, kjer je z minimalno plačo zaposlen samo eden od staršev. Pogosto se jim finančno ne izide brez denarne socialne pomoči.

Senka Dreu

Minimalne plače v zadnjih petih letih

Po podatkih ministrstva za delo je bila bruto minimalna plača v Sloveniji v letu 2015 določena na 790,73 evra, takšna pa je ostala tudi v naslednjem letu. Leta 2017 je bila povišana na 804,96, leta 2018 pa na 842,79 evra. Leta 2019 je minimalna plača znašala 886,63 evra in se lani dvignila na 940,58 evra.

Struktura izdatkov gospodinjstev za življenjske potrebščine

Ormož • Pogodba s šestimi aneksi za projekt, ki bi moral biti končan v štirih mesecih

Petkrat podaljšali rok, šestič dvignili ceno

Mariborsko podjetje Lineal, d. o. o., ki je nedavno oddalo edino popolno ponudbo za vse sklope projektiranja prenove spodnjepodravskega vodovoda, je podoben posel sklenilo z občino Ormož že leta 2019. Toda občina Ormož še danes, po letu in pol, s pogodbo dogovorjene projektne dokumentacije nima, čeprav bi jo podjetje moralo oddati že oktobra 2019 ... Namesto tega so podpisali že šesti aneks, ki se izteče s prvim marcem letos.

Župan Danijel Vrbnjak je 16. julija 2019 z mariborskim podjetjem Lineal, d. o. o., podpisal pogodbo za izdelavo projektne dokumentacije za projekt Oskrba s pitno vodo v porečju Drave (2014–2020) – ormoško območje. Vrednost posla po pogodbi je znašala natančno 166.499 evrov. Vodovodno omrežje naj bi se prenavljalo v vseh treh ormoških občinah, torej tudi v Svetem Tomažu in Središču ob Dravi, nosilec projekta pa je občina Ormož.

V sklopu pogodbenih obveznosti bi izvajalec del moral pripraviti projektno dokumentacijo za obnovo celotnega vodovodnega omrežja po fazah gradnje. Po sklenjeni pogodbi bi izvajalec vsa dela moral opraviti do 31. oktobra 2019. Ob tem končnem roku izvedbe del pa je bila predvidena tudi časovnica za predložitev posameznih spe-

cifičnih dokumentov za vse tri faze obnove vodovodnega omrežja. Očitno se ni izteklo vse po načrtih.

Rok so podaljševali v povprečju po tri mesece

Prvi aneks je občina z izvajalcem sklenila dan pred iztekom pogodbenega roka, nato pa je sledilo še pet aneksov. Na občini to pojasnjujejo: »Trebalo je poudariti, da je projektna dokumentacija zaradi obsega zastavljena v treh fazah. Projektiralo se je preko 59,5 km glavnih cevovodov, rekonstrukcije prečrpalnic, vodohranov, novogradnje hidroforstkih postaj, novogradnja enega vodohrana.« A dejstvo je, da je bilo vse to znano pred podpisom same pogodbe. V njej je zapisano tudi: »Izvajalec s podpisom te pogodbe potrjuje, da je seznanjen s stanjem na terenu.«

Foto: KG

»Izvajalec se zavezuje, da je seznanjen s popisom storitev, po katerem bo delo izvajal in se vnaprej odpoveduje vsakršnemu zahtevku iz naslova nepredvidenih pogojev za delo, nepopolnega in/ali neustreznega popisa ter se zavezuje, da bo toutsrne pomanjkljivosti ustrezno saniral na lastne stroške, ne da bi pri tem trpel rok izvedbe del in kakovost predane projektne dokumentacije,« je posebej nedvoumno zapisano v pogodbi, ki jo je občina Ormož sklenila s podjetjem. Slika je simbolična

Nadalje so na občini pojasnili, da naj bi razlogi za tolikšne zamude pri izvedbi del tičali v osredotočenosti priprave dokumentacije za prvo fazo in pripravi vloge za kandidiranje za kohezijska sredstva.

Kljub temu pojasnilo se je izdelava dokumentacije PZI za prvo fazo, ki bi prvotno morala biti zaključena 31. oktobra 2019, zaključila do roka po tretjem aneksu - 21. februarja 2020.

Časovnica sklenjene pogodbe in aneksov

Dokument	Datum sklenitve	Rok izvedbe
Pogodba	16. 7. 2019	31. 10. 2019
Aneks št. 1	30. 10. 2019	31. 1. 2020
Aneks št. 2	31. 1. 2020	30. 4. 2020
Aneks št. 3	24. 4. 2020	30. 6. 2020
Aneks št. 4	24. 6. 2020	30. 9. 2020
Aneks št. 5	29. 9. 2020	31. 12. 2020
Aneks št. 6	28. 12. 2020	1. 3. 2021

Vir: Portal javnih naročil

Skupno prvih pet aneksov zneska finančnih obveznosti po pogodbi ni spremenilo. Z zadnjim, šestim, pa se je vrednost posla povečala za 11.724 evrov. »Občine so se odločile, da se v samem črpališču v otoku detaljneje obdela rekonstrukcija t. i. »nadzornega centra«,« so povedali na občini Ormož.

Razlog nove okoliščine, ki jih ni bilo moč predvideti

Sprva na občini odgovornosti za podaljševanje roka niso niti prevzeli niti komur koli pripisali. Naposled pa je v dodatnih pojasnilih Milena Debeljak, direktorica občinske uprave, le povedala: »Pojavile so se nove zahteve upravljavcev infrastrukture, ki jih ni bilo mogoče predvideti predhodno in pogoji mnenjedajalcev, ki so posledično zahtevali spremembo projektov.

Gre za nepredvidljive okoliščine na strani ponudnika in naročnika, ki jih ni bilo mogoče predvideti.«

Kakšne so bile novonastale okoliščine, nam ni uspelo izvedeti. Po besedah Debeljakove pa naj bi bilo zaradi spremenjenih okoliščin sklepanje aneksov dopustno tudi z vidika Zakona o javnem naročanju. Kar je res. Vendarle pa se je sprva predviden rok za izvedbo del, ki naj bi trajal slabe štiri mesece, doslej podaljšal na 20 mesecev ...

Karmen Grnjak

Komentiramo

Na javnem razpisu za izdelavo projektne dokumentacije je kot edino kandidiralo podjetje Lineal iz Maribora. Eden izmed razpisnih pogojev, ki jih je potencialnim izvajalcem zastavila občina, je bil tudi rok izvedbe del. Le ugibamo lahko, koliko podjetij in s kakšnimi cenami bi kandidiralo na razpisu, če bi bil rok za izdelavo dokumentacije daljši. Ob razpisni dokumentaciji je bila namreč objavljena tudi pogodba, v kateri je predvidena pogodbeni kazni za izvajalca, če dokumentacije ne bi izdelal v dogovorjenem roku ...

Ptuj, Podravje • Ponovno zadolževanje Bistre že buri duhove

Čemu se za 150.000 evrov spet zadolžuje ZRS Bistra

Ptujski mestni svet bo naslednji teden odločal o tem, ali naj poda soglasje k zadolžitvi ZRS Bistra Ptuj. Nekateri svetniki so izrazili jasno nasprotovanje temu, saj da gre že za ustaljeno prakso.

Decembra lani je Znanstveno-raziskovalno središče Bistra (ZRS Bistra) Ptuj podalo vlogo za izdajo soglasja k zadolžitvi v letu 2021. Kot pojasnjujejo, so bili uspešni pri črpanju sredstev kohezijske politike za obdobje 2014–2020. Trenutno vodijo 17 projektov, ki se izvajajo v različnih časovnih obdobjih in trajanjih. Da bi jih lahko nemo-

teno izvajali naprej, pa morajo zastavljati denar. Zato se redno zadolžujejo. Z najemom posojila mora kot ustanoviteljica soglašati MO Ptuj. Posredni proračunski uporabniki občinskega proračuna in javna podjetja, katerih ustanoviteljica je občina, se smejo v letu 2021 zadolžiti do skupne višine 3,5 milijona evrov.

Foto: Osební arhiv

Andrej Vindiš: »Kaj Ptuj sploh ima od vseh teh projektov?«

Ostro se je na predlog za podajo soglasja k zadolževanju odzval tudi svetnik

Andrej Vindiš. Prepričan je, da bi ZRS Bistra morala ločiti javni in tržni del, opozarja pa tudi: »Ko smo na eni izmed prejšnjih sej potrjevali zadolževanje Zavoda za turizem, smo se dogovorili, da takšnih sklepov več ne bo. Zdaj imamo na mizi spet novo vlogo. Razlog za zadolževanje naj bi bili projekti, nekateri so terminsko napačno navedeni. Pogrešam tudi finančni in kadrovski okvir, za kateri projekt koliko denarja. Poraja se mi veliko vprašanj, med njimi tudi, kaj bo Ptuj imel od nekaterih navedenih projektov. Jaz se kot direktor zavoda pod tako pomanjkljivo vlogo ne bi upal podpisati!«

Foto: CG

Konstantno zadolževanje se zdi svetnikoma Milanu Klemencu in Andreju Vindišu zelo sporno.

Zadolževanje nujno ali le napačna ustaljena praksa?

Ker na ZRS Bistra vztrajajo, da imajo sredstva za poplačilo dolga, MO Ptuj nima zadržkov. Imajo pa jih nekateri svetniki. Kot pravi Milan Klemenc, se mu zdi takšno početje sporno, saj že dalj časa javne zavode opozarjajo, da je treba za-

dolževanje predvidevati prej: »Na to smo opozorili vse direktorje javnih zavodov. Želimo, da upoštevajo tudi situacijo, povezano s covidom-19 in delovanje prilagodijo. To zadolževanje je postalo ustaljena praksa, brez predhodnih finančnih analiz, s katerimi bi lahko pripravili načrt, kako vsaj v prihodnje poslovati brez dolga. Zavedam se, da to posojilo ni breme proračuna MO

Foto: CG

Milan Klemenc

Ptuj, je pa jasen kazalnik, da smo v začaranem krogu, saj konstantno prihaja do ponavljajočih se težav. Treba bo najti dolgoročno rešitev.«

Čelan: »Politiki, ki ne vedo nič o poslovanju javnih zavodov«

Štefan Čelan, direktor ZRS Bistra, je seznanjen s pomisleki svetniških kolegov. Sam odgovarja, da ga žalosti, da se posamezniki odločajo za vstop v mestno politiko, ob tem pa se jim ne zdi vredno, da bi se podučili o osnovah delovanja lokalne samouprave, javnih

podjetij in zavodov: »Glede finančnega poslovanja javnih zavodov, ki nas ustanovitelj zgolj delno financira, je situacija takšna, da se moramo prijavljati na domače in mednarodne razpise. Tam pa so pravila takšna, da moramo najprej sploh pridobiti projekt, nato ga moramo v celoti izvesti in poravnati vse račune. Poročila z računi nato pregleda ustrezna služba v državi ali pri evropski komisiji, ki nato odobri izplačilo.«

V vmesnem obdobju mora Bistra za pokritje stroškov plač in ostalih stroškov zagotoviti finančne vire. Ker lastnih sredstev nimajo, ustanovitelj pa jih ne more zagotavljati, so primorani najemati likvidnostna kreditna sredstva. Za to potrebujejo soglasje občine. »Tovrstna zadolževanja v ničemer ne bremenijo proračuna MO Ptuj. Žal je kar nekaj svetnikov, ki o finančnem poslovanju javnih pravnih oseb nimajo pojma, so pa prepričani, da jim tak način blatenja zavodov prinaša glasove na prihodnjih volitvah,« še dodaja Čelan. Ključni razlog za zadolževanje naj bi torej bil v zastavljanju sredstev za pokrivanje stroškov za že odobrene projekte.

Dženana Kmetec

Sveti Tomaž • Praznovanje jubileja

240 let šolstva v kraju

Častno obletnico šolstva v kraju so na OŠ Sveti Tomaž praznovali, kot so razmere omogočale. Skupaj z učenci so se podali na pot raziskovanja po spominih starejših občanov. Pripravili so zakladnico osebnih pričevanj in dokumentirali predmete, ki jih starejši krajanji v spomin na šolske dni še vedno hranijo.

Na OŠ Sveti Tomaž so se veselili leta 2020, saj so želeli v čast okrogli obletnici šolstva pripraviti veliko proslavo. V danih razmerah pa so opustili vizijo o proslavi in se odločili, da bodo praznovali drugače. V počastitev okrogle obletnice so se podali v obujanje zgodovine šolstva, kot se je spominja starejša generacija. Učenci so pripravili bogat zbir spominov o tem, kako so stari starši hodili v šoli, kaj so jedli, kako so telovadili. Pri tem so učenci spoznavali, da so bili otroci v starih časih deležni tudi tepeža s palico, sploh tisti, ki niso bili preveč pridni.

Ob spoznavanju šolskega vsakdana starih staršev so učenci odkrili tudi nemalo predmetov, ki so spremljali šolarjev vsakdan v preteklem stoletju. Dokumentirali so zvezke, učbenike, fotografije in druge predmete. »Bila sem prijetno presenečena nad dejstvom, da okoliški prebivalci še hranijo gradiva iz časov obiskovanja osnovne šole, v mislih imam starejšo generacijo. Pomembno je, da vsi skupaj vidimo v tem dodano vrednost, ohranjanje spominov na to, kar je bilo nekoč, in da znamo, tudi na podlagi teh vedenj, ceniti sedanjost,« je povedala Irma Murad, ravnateljica OŠ Sveti Tomaž. Presenetila pa jo je tudi zagnanost učencev in zavednost skupnosti, ki se je v obujanje zgodovine aktivno vključila.

Nastal je šolski video

Foto: KG

Pisalo se je leto 1780, ko so bili otroci prvič v zgodovini kraja deležni poučevanja. Šolska stavba, ki jo učenci danes obiskujejo, pa je bila zgrajena v letu 1972. V prihodnjem letu, ko bo tudi ta stavba zaokrožila že 50. leto svojega poslanstva, se tako obeta nov razlog za praznovanje.

Vrednost zbranih pričevanj in dokumentacije je vodstvu šole nalagala posebno odgovornost. »Sprva je bil naš namen, da se učenci s starši, stariji starši pogovarjajo o njihovem šolanju in te vtise tudi zapišejo. Bogata dokumentacija se je zbirala v spletni učilnici, dostop do gradiv pa je bil omejen na učence in strokovne delavce naše šole. Nato smo sklenili, da iz dela zbranega materiala nastane predstavitev, ki bo prosto dostopna,« je dejala Muradova. Tako so na daljavo skupaj z učenci ustvarili video.

Če bi praznovanje smelo potekati v načrtovanih okvirih, bi bilo bolj slavno, a spomini morda nikoli ne bi bili zapisani in vsi ti predmeti bi lahko ostali pozabljeni za prašnih policah. Kar 158 učencev, ki je danes vpisanih v OŠ Sveti Tomaž, pa je vsaj del zgodovine šolstva v domači občini spoznalo kot daljno življenje in ne kot zbrane podatke, zapisane v knjigi.

Zgodovina lepša kot sedanjost ...

Medtem vsi, učitelji, učenci in starši, težko pričakujejo trenutek, ko se bodo vrata šole lahko zopet odprla. »Glede prihoda učencev v šolo sama več ne upam nič napovedovati. Sledimo trenutnim situacijam in se maksimalno potrudimo pri izpeljavi pouka na daljavo, tako na strokovnem področju kot tudi pri nujenju socialne in osebne podpore,« je povedala ravnateljica Irma Murad, ki zagovarja vrnitev učencev v šolske klopi. »S poukom na daljavo vzdržujemo in ohranjamo učni proces, vendar pouk na daljavo ne more biti po kakovosti enakovreden pouku v šoli, kljub optimalnemu vključevanju vseh deležnikov, učencev, učiteljev, staršev in razpoložljivi IKT-opremi,« je Muradova predstavila svoj pogled na aktualne razmere.

Karmen Grnjak

Štajerski tednik -
časopis z najboljšimi regijskimi zgodbami
na spletu z aktualnimi novicami vsak dan!
Da boste izvedeli prvi!
Štajerski **TEDNIK** www.tednik.si

Ptuj • Občinska spletna stran v korak s časom

14 let je tudi za občinsko spletno stran dolga doba

Po skoraj 14 letih je Mestna občina Ptuj dobila novo spletno stran. Je bolj pregledna, vabljiva, jasna in moderna. Strošek vzpostavitve in vzdrževanja znaša nekaj manj kot 30.000 evrov. In kaj smo dobili za ta denar?

Po novem letu je začela delovati nova spletna stran ptujске občine. Stara je bila iz leta 2007, predvsem v zadnjih letih je nanjo letelo kar nekaj kritik. Da je bila nepregledna, nefunkcionalna in posledično neprijazna uporabnikom, pravijo tudi na ptujski občini in dodajajo: »Pomembno je, da občani najdejo vse pomembne informacije na enem mestu in da so te pregledne, da do njih dostopajo z nekaj kliki.«

Novo spletno stran so oblikovali v podjetju E-občina. To je bilo izbrano kot najugodnejši ponudnik, strošek vzpostavitve spletne strani in vzdrževanja pa znaša 29.855 evrov.

Na občini so prepričani, da je bila to smiselna in dobra naložba. Nova spletna stran ponuja izdelavo in urejanje lastnih e-vlog, pa

Foto: ČG

Nova občinska spletna stran je bistveno preglednejša kot stara.

tudi njihovo podpisovanje s kvalificiranim digitalnim potrdilom. Ponuja možnost spletnega plačevanja upravne takse. Sestavni del strani je tudi katalog informacij

javnega značaja. Svetniki imajo posebej portal, na katerem dostopajo do gradiv za seje in odbore. Novost je, da je stran prilagojena za uporabo na mobilnih napravah.

Kar je bilo na stari strani nemoogoče najti, pa so občani večkrat izpostavljali kot pomanjkljivost, je koledar vseh dogodkov. Ta je zdaj hitro dostopen in enostaven za uporabo. Uporabnikom je ponujena tudi možnost e-obveščanje, sami se lahko odločijo, katera obvestila in kako pogosto želijo prejemati.

V virtualni obliki je omogočeno brskanje občinskega časopisa Ptujčan. Predstavljeni so občinski prostorski akti, pa vsi občinski predpisi po različnih kategorijah, aktualne vsebine so objavljene kronološko. Občina na strani predstavlja tudi najpomembnejše investicije, ki so v teku, javne razpise ... Ker je enostavnejša za uporabo, bo tudi bolj dostopna širšemu krogu uporabnikov.

Dženana Kmetec

Podlehnik • Novi komandir Postaje mejne policije Gruškovje

»Moje vodilo je spoštljiv odnos do zaposlenih«

Vodenje postaje je z novim letom prevzel Simon Premzl, ki je bil pred tem vodja Policijske postaje Ruše. V dvajsetletni karieri je Premzl v želji po novih izzivih in napredovanju menjal več različnih delovnih mest. Svojo poklicno pot je sicer začel leta 2001 na Policijski postaji Ptuj, nato pa je napredoval na delovno mesto višjega kriminalista Policijske uprave Maribor. Med letoma 2016 in 2019 je opravljal naloge pomočnika komandirja na Policijski postaji za izravnalne ukrepe Maribor.

Delo komandirja med drugim obsega vodenje policijske postaje, načrtovanje, organiziranje in nadzorovanje dela, zagotavljanje pravočasno opravljenih nalog in odrejanje ukrepov. Po njegovem mnenju so za uspešno vodenje potrebni dobra organizacija, usmerjanje, delitev nalog in prilagajanje spremembam. »Moje vodilo je korekten in spoštljiv odnos tako do zaposlenih kot vseh ljudi, s katerimi se srečujem pri svojem delu,« je povedal Simon Premzl.

Med cilji je izpostavil predvsem skrajšanje čakalnih dob na mejnem prehodu Gruškovje, kar pa je po njegovem mnenju odvisno od zadostnega števila kadra in raz-

Foto: EK

Komandir Simon Premzl policijsko delo opravlja predano in odgovorno.

porejanja določenega števila policistov. Prva skrb vsakega policista je zagotavljanje varnosti. »Ker opravljamo delo na mejnem prehodu, je naš cilj kakovostno opravljanje mejne kontrole, preprečevanje nedovoljenih migracij ter uspešno odkrivanje in prijemanje storilcev kaznivih dejanj, povezanih s čezmejno kriminaliteto.«

Premzl se je za delo policista odločil pri 14 letih, ko se je odločil za srednješolsko izobraževanje. Kot zatrjuje, nikoli ni podvomil o pravičnosti te odločitve, kljub temu da se je večkrat znašel tudi v zelo nevarnih situacijah, ko je treba v hipu sprejeti pravo odločitev.

Ester Korošec

Središče ob Dravi • Občinsko sofinanciranje programov

Kulturi in športu toliko denarja kot lani

V duhu preteklega leta, ko prireditve in drugih aktivnosti ni bilo mogoče izvajati, je za letošnje leto težko karkoli napovedovati. Kljub temu so se na občini Središče ob Dravi odločili, da bodo za programe športa in kulture planirali sredstva v višini, kot bi jih sicer v običajnih razmerah.

Rezervirana sredstva za programe športa in kulture torej ostajajo na enakem nivoju, kot so bila predvidena za preteklo leto. »Če programov ne bo možno izpeljati, bomo sredstva z rebalansom proračuna zmanjšali tako kot v preteklem letu. Če bodo razmere dopuščale, pa si želimo, da bi tako kulturne kot športne aktivnosti stekle na polno,« je povedal Jurij Borko, župan občine Središče ob Dravi.

Zaradi krepko okrnjenega delovanja društev in odpadlih dogodkov so jih lani zmanjšali za 20 %.

Za program športa so tako v proračunu rezervirali skupno slabih 46.000 evrov, od tega je dobrih 6.000 evrov namenjenih vzdrževanju športnih parkov. Levji delež denarja v višini 35.000 evrov pa je namenjen športnim društvom in klubom za interesne dejavnosti v športu predšolskih in šolskih otrok, za športno rekreaci-

jo odraslih, za vrhunski šport ter naposled tudi za usposabljanje strokovnega kadra.

Skupni znesek, ki so ga v občinskem proračunu rezervirali za kulturo, znaša slabih 156.000 evrov. V tem okviru bodo največ denarja, dobrih 61.000 evrov, namenili za delovanje knjižnice.

Z dobrimi 16.000 evri bodo sofinancirali delovanje medijev, natančneje Zavod za informiranje in KTV Ormož. Kulturna društva pa

Rezervirana proračunska sredstva

Program	2021
Šport	41.527
Kultura	155.795
Skupaj	197.322

Vir: Občina Središče ob Dravi

bodo v njihovih dejavnostih spodbudili z 18.000 evri proračunskega denarja.

Karmen Grnjak

Ormož • Občina preko posrednika spet prevzema notranji in zunanji bazen

Kako bo Zavod za turizem reševal kopališče

Ormoški bazeni že lep čas niso prinašali zelenih rezultatov. Nemajhne izgube so vse do leta 2019, dokler je bazen upravljalo Komunalno podjetje Ormož, pokrivalo tri ormoške občine (levji delež občina Ormož), nato se je dve leti z rdečimi števkami bodel domači podjetnik Škorajnc, ki je konec lanskega leta obupal. Novi upravljavec tako zunanjsega kot kmalu tudi notranjsega bazena je zdaj ormoški Zavod za turizem, kulturo in šport, kjer že snujejo strategijo, kako bi privabili čimveč kopalcev.

Ali bodo pri tem uspešni, bo lahko pokazalo že letošnje leto, če seveda protikoronski omejevalni ukrepi ne bodo trajali še mesece dolgo. Seveda pa je ob tem jasno, da je Zavod za turizem občinska ustanova, zato vodstva tudi morebitni katastrofalni finančni rezultati ne skrbijo posebej, saj jih bo morala v končni fazi pokriti občina iz proračuna. Dejansko ta poteza občine pomeni, da je, sicer preko »posrednika«, ponovno prevzela stroške upravljanja bazenov v Ormožu ...

Andrej Vršič, direktor Zavoda za turizem, je zaenkrat zelo optimističen: »Decembra lani smo že prevzeli fiksne stroške zunanjega bazena. V prihodnjih mesecih pa se bomo z občino dogovorili o vseh podrobnostih v zvezi z odpiranjem kopališča, vodo, vstopnino in potrebnim kadrom, ki bo skrbel za bazen in za varnost kopalcev. Upravljanje zaprtega bazena pa bomo prevzeli v maju.« Pri tem po skrb vzbujajoči slabi lanske sezoni direktor Vršič priznava, da čas za prevzemanje bazena glede na trenutne razmere res ni najobetavnejši, vendar ob predpostavki, da se bo epidemija v letošnjem letu vendarle umirila, ne dvomi o uspehu.

Foto: arhiv ST

Tudi v letih, ko je bilo kopališče oz. bazen v Ormožu še dobro obiskan (fotografija je iz tega obdobja), se je takratni upravljavec, Komunalno podjetje Ormož, usako leto srečeval z ogromnimi izgubami. Novi upravljavec, tokrat iz javnega sektorja, pa za začetek napoveduje znižanje cen vstopnic.

Najprej bodo zniževali cene vstopnic, stavijo še na nove vsebine

Bazeni že lep čas niso privabljali velikega števila kopalcev. Vršič v upanju, da bo letošnje leto postreglo s sproščanjem ukrepov, pričakuje, da bo zavodu že letos uspel napredek. Pri tem pa ima

tudi jasno vizijo, kako privabiti kopalce, da bazen ne bo sameval. Predstavil je okvirno strategijo za zunanji bazen: »V prvi vrsti bomo znižali cene, na drugi strani pa bomo pripravili vsebine. Te morajo biti predvsem po meri domačinov. Vsebine bomo prilagajali glede na njihov interes, seveda pa upamo, da bodo prišli tudi tuji gostje.« Pri

tem Vršič stavi na razne animacije in tematske sklope. »V načrtu imamo organizacijo vodnih iger, vodno aerobiko, ples in koncerte za različne okuse, pri čemer bomo poskušali zajeti vse generacije. Če bomo ljudem ponudili vsebine, dogajanje, bodo prišli,« je prepričan Vršič. Idej, kako oživiti dogajanje na zunanjem bazenu, v zavodu očitno ne manjka, program pa bodo do potankosti pripravili v aprilu.

Denar bo seveda zagotovila občina ...

Natančni znesek, ki ga bo za bazene spet zagotavljala občina, bo znan, ko bodo vse podrobnosti dogovorjene in bo tudi notranji bazen prešel v upravljanje zavoda. Za zdaj je župan Danijel Vrtnjak zagotovil: »Sredstva za upravljanje bazena so zagotovljena, zagotovljena so za zaposlene, za pokrivanje stroškov bazena. Tukaj je sedaj samo še treba pregledati vse ponudbe, ki jih dobivamo.«

Odrto je namreč vprašanje, kakšno bo sodelovanje z reševalci. Kolebajo pa med možnostjo, da bi najeli zunanje izvajalce ali da bi koga zaposlili.

Karmen Grnjak, SM

Izgube z bazenoma so šle v desetisoče evrov letno

Po zadnjih javnih podatkih iz leta 2019, ko je upravljanje bazenov še imela v rokah ormoška Komunala, so bile izgube, ki jih je prinašal tako zunanji kot notranji bazen, ogromne. Za zunanji bazen so namreč v letih 2014 do vključno 2108 znašale od najmanj 38.000 do 54.000 evrov letno. V še večjih rdečih številkah kot letno kopališče pa se je utapljal zimski bazen.

Občina je sicer Komunalni za zadnjih pet kopalnih sezon (od novembra 2014 do marca 2019) za pokrivanje izgube plačala vsega skupaj kar 224.500 evrov! »Občina je upravljavcu vsak mesec v času obratovanja plačevala razliko med prihodki in dejanskimi stroški,« je takrat pojasnil vodja finančne službe na ormoški občini Mirko Šerod.

Foto: Profimedia/M24

Dornava • Varstvo v vrtcu bo kljub negotovanju svetnikov dražje

Najprej grmada kritik, potem zelena luč

Čeprav so svetniki občine Dornava ugotavljali, da je varstvo v njihovem vrtcu med najdražjimi v regiji, so podražitev vseeno potrdili. »S cenami smo na 'plafonu', skoraj izenačeni s Ptujem, za katerega vemo, da je med najdražjimi,« je opozoril Dominik Kukovec.

Višja cena ne bo bremenila samo staršev, temveč tudi občinski proračun. Župan Janko Merc računa, da bodo za plačevanje stroškov vrtca z rebalansom proračuna morali zagotoviti vsaj še dodatnih 52.000 evrov. Dodal je, da ko je nastopil mandat, je mesečni zahtevek šole za pokrivanje stroškov dejavnosti vrtca znašal med 18.000 in 19.000 evri. »V dveh letih smo z našim, občinskim delom stroška prišli na 24.000 evrov. Starši pa mesečno plačujejo okoli 10.000 evrov.«

Cene zrasle za 10 odstotkov

Cene varstva v dornavskem vrtcu se bodo povišale za deset odstotkov. Za prvo starostno obdobje se je cena s 481 dvignila na 529 evrov, za kombinirano skupino s 411 na 452 in za drugo starostno obdobje s 350 na 385 evrov. Ravnatelj OŠ dr. Franja Žgeča Dornava Iztok Hrastar je svetnikom oblikovanje cene in normative izčrpno obrazložil. Pojasnil je tudi, da so najvišji deleži, ki jih plačujejo starši, pri 66 odstotkih cene, kar za prvo starostno obdobje pomeni

345 evrov, za drugo 253 in kombinirano skupino 298 evrov. Če starši plačujejo 20-odstotkov cene, je izračun sledeč: za prvo starostno obdobje 106, drugo 76 in kombinirano skupino 90 evrov. Nekaj je staršev, ki plačujejo 10-odstotni delež cene, nekateri so plačila op-

roščeni. Temeljni razlog za povišanje cen so višji stroški dela.

Sosednji vrtci so cenejši

Dominik Kukovec je imel ob predlogu za povišanje cen kar nekaj pomislekov. Med drugim, da se

starši zaradi tega ne bi odločali za izpis otrok in prepis v druge vrtce, s čimer bi občini nastajali dvojni stroški. Generalno glede novih cen je dejal, da so visoke, sosodnji vrtci v Juršincih, Podgorcih in Gorisnici naj bi bili s ceno ugodnejši. Ravnatelj Hrastar je odgovoril, da

Foto: MZ

Novo leto je staršem otrok v občini Dornava prineslo bridko darilo: za varstvo otrok v domačem vrtcu bodo plačevali več.

Po rafalih tišina in dvig rok

Ker je glede na kritike nekako kazalo, da občinski svet ne bo dal zelene luči za podražitev, je ravnatelj Hrastar dejal, da stroški nastajajo, od njih je odvisna višina cen. Če bo šola nezmožna plačevati stroške, jih bo kot ustanoviteljica dolžna pokrivati občina.

Pat situacija, v kakršni so se znašli svetniki, je ujezila Roka Strižiča. »Nimamo podrobnega pogleda v podatke in ne znanja, da bi znali oceniti, ali je cena prava ali pa so še rezerve. Če bomo samo letos na račun višje cene iz proračuna morali nameniti dodatnih 52.000 evrov, potem mislim, da bi lahko plačali tudi revizijo (2.000 ali 5.000 evrov), pa naj strokovnjaki, ki se na to spoznajo, vse skupaj pregledajo. Tako se bomo izognili vsem dvomom in trkanju na vest, ali smo se odločili prav ali ne. Sedaj imamo vsi pomisleke o upravičenosti dviga cene.«

ni bojzani, da bi starši otroke prepisovali v druge vrtce. Povedal je tudi, da bodo letos uredili peskovnik pri starem vrtcu.

»Že dve leti samo dvigujemo cene«

Medtem ko je Kukovec izbral bolj diplomatski pristop, je bil Marko Mernik precej ostrejši: »Sem proti podražitvi. Že dve leti samo dvigujemo cene. Enkrat voda, dru-

gič smeti, tretjič kanalizacija. Drugi vrtci imajo v primerjavi z našim 30 odstotkov nižje cene, naše pa rastejo v nebo!« Z Mernikom je pritegnil Jože Brumen in izpostavil, da so cene v sosodnji občini občutno nižje: za prvo starostno skupino za 60 in drugo 130 evrov. »Ali smo v tem mandatu tukaj samo za to, da bomo dvigovali cene. 10-odstotno povišanje cene je veliko,« je opozoril Brumen.

Mojca Zemljarič

Podravje • Potresi v osnovno paketno ponudbo niso vključeni

Zaradi manjših razpok ne kličite zavarovalnice

Močan potres, ki je konec leta uničil območje Petrinje na Hrvaškem, je na severovzhodu države predvsem prestrašil ljudi. Stanovanjske hiše, bloki in ostale zgradbe so na veliko srečo ostali nepoškodovani. Na Ptujju je nekaj škode sicer na meščanskih hišah, s katerih je popadala opeka ali pa se je okrušil omet, ponekod so vidne tudi razpoke. Glede na to, da v Podravju v zadnjih sto letih ne beležimo potresa, je veliko ljudi brez potresnega zavarovanja svojih domov.

V paketne ponudbe so zajeta najpogostejša kritja oziroma nevarnosti, ki lahko ogrozijo in poškodujejo naše imetje. To so temeljne nevarnosti, kot toča, vihar, strela, izliv vode, požar, tatvine. Potresi (tudi zaradi svoje redkosti) pa pri večini zavarovalnic niso vključeni v paketno ponudbo, vsaj ne v osnovno ali standardno, temveč je treba zavarovalno kritje skleniti posebej in tudi plačati nekoliko višjo premijo od paketne.

Kot so sporočili iz Zavarovalnice Sava, je potresno zavarovanje vedno vezano na obliko požarnega zavarovanja, ki je sklenjeno za objekt ali opremo. »Potresno lahko zavarujemo vse stanovanjske objekte, etažno lastnino in opremo, ki je v teh objektih. Pokrita je vsa škoda, ki jo potres posredno ali neposredno povzroči s svojim delovanjem. Možna je sklenitev zavarovanja na novo ali dejansko vrednost.«

Ob tem je treba poudariti, da je pri omenjenem zavarovanju minimalna odbitna franšiza 2 %, kar pomeni, da zavarovalnica ne krije majhnih škod, kot so zidne razpoke. Zavarovalnica Sava ima v celotni Sloveniji okoli 20 % polic z vključenim kritjem potresa.

Vedno več ljudi se zanima za potresna zavarovanja

Pri zavarovalnici Generali 43 % strank sklene potresno zavarova-

Sanacije manjših razpok zavarovalnica ne krije.

nje za svojo nepremičnino, okoli 32 % pa proti potresu istočasno zavaruje tudi svoje premičnine (opremo, pohištvo, stroje ...). Slednje lahko dosegajo visoko vrednost v primeru uničenja zaradi potresa. Zgolj potresnega zavarovanja ni mogoče skleniti, saj je le to vezano na požarno zavarovanje.

»V zadnjem času beležimo povečano povpraševanje za nevarnost potresa. Ljudem priporočamo, naj za nevarnost potresa zavarujejo vsaj svoje stanovanjske nepremičnine (če se ne odločijo tudi za potresno zavarovanje premičnin) in naj izberejo čim nižjo franšizo, ki pomeni soudeležbo zavarovanca ob škodi in se računa od višine zavarovalne vsote. Nižja soudeležba pri škodi sicer pomeni nekoliko višjo letno premijo, v

primeru velike ali celo uničujoče potresne škode na nepremični pa predstavlja pomemben del prihranka in višjo finančno varnost zavarovanca.« Zaradi potresnih sunkov je Zavarovalnica Generali svojim strankam omogočila, da lahko kadarkoli dodajo potresno kritje k vsem svojim nepremičninskim policam in da jim ni treba čakati na obnovo ali iztek police.

Letna premija za hišo nekaj več kot 30 evrov

Na Zavarovalnici Grawe ocenjujejo, da je med vsemi zavarovalnimi premijami za objekte 30 % takih, ki imajo vključeno tudi potresno zavarovanje. Glede višine premije pa so zapisali: »Na ceno zavarovanja za nevarnost potresa vpliva izključno lokacija nepremičnine. Za hišo na Štajerskem, leto izgradnje 1971, 150 m² z zavarovalno vsoto 150.000 evrov, znaša letna premija za potresno zavarovanje 31,5 evra.«

Tudi na omenjeni zavarovalnici opažajo, da se je povpraševanje po potresnem zavarovanju v zadnjem času bistveno povečalo.

Če je požar posledica potresa, zavarovalnica škode ne bo krila brez potresnega zavarovanja

Pri potresu lahko pogosto nastanejo škode, kot sta požar ali izliv vode. Če take škode nastanejo kot posledica potresa, jih zavarovalnica ne bo krila, razen v primeru, da bo sklenjeno tudi potresno zavarovanje. Pri svojem zavarovalnem zastopniku se je zato treba dobro informirati glede tega, kaj vse imate vključeno v izbranim zavarovalnem paketu. Zavarovalnica Triglav na primer krije tudi stroške selitve in nadomestnega bivanja zavarovanca in članov njegovega gospodinjstva do višine 5.000 evrov, če je potres hišo toliko poškodoval, da bivanje v njej ni mogoče.

Estera Korošec

Spodnje Podravje, Ptuj • Štajerci pomagajo družinam iz Petrinje

Po potresu razdejanje, ka

»Vojna ni pustila takšnega razdejanja, čeprav je bilo tudi takrat zelo hudo, ena od številnih, ki so pred tremi tedni ostale brez strehe nad glavo. Prve dni ni. Dobrih 200 let stara družinska hiša je poškodovana in za bivanje neprimerna.«

Družina Vidničevih je nastradala že med vojno za samostojno Hrvaško, ko so morali svoj dom, da so si rešili življenja, zapustiti. Stara markantna hiša, zaščiten kot kulturni spomenik, je bila med vojno izropana in prestreljena. Ko se je vojna končala, se je družina vrnila in začela hišo postopoma obnavljati. Nekaj s pomočjo države, večinoma pa sami, s svojim delom in denarjem. Šele pred dvema letoma jim je uspelo obnoviti fasado na cestni stani hiše, da so pokrpali grozodejstva in sledi, ki so ostali od vojne. Obnove fasade na notranji strani hiše, ob notranjem dvorišču, se še niti niso lotili.

V nekaj minutah brez strehe nad glavo

V uničujočem potresu konec lanskega decembra se jim je življenje ponovno obrnilo na glavo. Stegne in stropi v hiši so popustili, opeka, ometi, opliski, les, vse je padlo. Samo nemočno in z žalostjo v očeh so lahko opazovali, kako se jim ruši hiša, ki družini daje dom že od leta 1790 in je tudi spomeniško zaščiten. »To je bilo strašno, povem vam, velika katastrofa. Komaj smo si opomogli po vojni, pa smo spet na začetku. Center mesta je porušen, ljudje so še kar v šoku ... Obnova bo zahtevna, draga in dolgotrajna. To bo trajalo leta in leta. Družine so se razselile, a skoraj pri vsaki hiši je nekdo ostal, da nam ne bi nepridipravi odnesli še tistega, kar je ostalo. Veliko škode je zunaj mesta. Starejši ljudje s podeželja so zelo navezani na svoje imetje, čeprav je skromno, in ga čuvajo. Hitro smo dobili streho nad glavo, pomoč je res prihajala nemudoma in z več strani. Stanujemo v bivalnikih, kamp prikolicah, avtomodih.

Elektriko si izposojamo od tistih, ki jo imajo, ali jo pridobivamo z agregati. Razmere so se zaostriale, ko je pritisnil mraz. Od naše družine smo trije odrasli ostali doma, stanujemo v avtodomu na dvorišču. Hčerki, 13-letna Zrinka in 16-letna Marta, sta pri starih starših v Biogradu, mamu smo preselili k moji sestri v Karlovec. Moram povedati, da smo na toplem, imamo hrano, to je urejeno. Vsak dan steče kakšna delovna akcija, odstranjujemo ruševine, čistimo ... Razmišljamo že tudi, kako se lotiti popotresne obnove, ki pa bo draga in dolgotrajna. Na delu so statiki in gradbeniki, pregledujejo objekte, ugotavljajo poškodbe, analizirajo stanje. Iščejo odgovore, kako naprej: kako hiše pokrpati in sanirati, da bodo varne za bivanje. Tla so še vedno nemirna in se tresejo,« je za naš časopis povedal Hrvoje Vidnič.

Kdo so »Petrinjeci«, ki so združili moči za Petrinjo

Petrinja je bila v času nekdanje Jugoslavije z znamko Gavrilović prestolnica mesne industrije, bili so alfa in omega znanja in razvoja na tem področju. Po letu 1970 se je rodila ena od zgodb, ki Petrinjo tesno povezuje s Ptujem. Perutnina Ptuj je namreč v Petrinjo na Solanje pošiljala svoje mlade štipendiste. V prvi generaciji od 1971 do 1973 so to bili Zdravko Boj, Janko Sirc in Milan Travnikar, v naslednji generaciji, med letoma 1972 in 1974, pa Anton Žerak in Mirko Slana. »Iz Petrinje smo prinesli ogromno tehnološkega in organizacijskega znanja, na katerem je temeljil sodoben razvoj mesne (perutninarske) industrije na Ptujju,« se spominja Slana, ki je takoj

Hiša Vidničevih je po dostopnih virih najstarejša sicerizma. Zato je velika želja družine, da jo obnovi.

Pomoč dobrih ljudi že

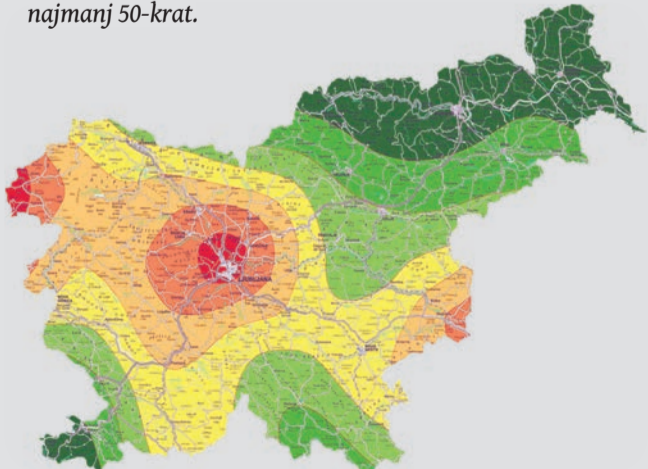
»To je večja katastrofa in škoda, kot hujše. V vojni so nam domove izropali in so porušene in tako poškodovane, da so povedal Hrvoje Vidnič iz Petrinje. Po ne hiše Vidničevih se lahko nakaže na HR2524070003283316810, OTP Banka Pomoč družini Vidnič. Imetnik računa Družina se za donacije že vnaprej hvaležna. »Ogromno je ljudi, ki nam pmo sem verjel v dobre ljudi, sedaj lah njih je prišlo in nam pomagajo.«

Na Ptujju je možnost potresa najmanjša v državi

Ključni podatki za določitev premije potresnega zavarovanja so zavarovalna vsota objekta oz. opreme, potresna cona (Slovenija je razdeljena v štiri cone, Ptuj je v coni 1, kjer je možnost potresa najnižja v Sloveniji, Ljubljana je na primer v coni 3), leto izgradnje objekta (pred letom 1964 ali kasneje) in višine soudeležbe zavarovanca (2 %, 5 %, 10 %).

V 20. stoletju se je v Sloveniji zgodilo 15 potresov, ki so dosegli ali presegli intenziteto VII EMS.

Pri slednji se pojavijo zmerne poškodbe na zgradbah. V potresni zgodovini območja znotraj današnjih meja Slovenije se je od začetka 16. stoletja tak potres zgodil najmanj 50-krat.

Postresne cone v Sloveniji

Foto: Arso

Pri odstranjevanju ruševin so Vidničevim že pomagali sorodniki in dobri prijatelji.

Foto: ...

rinje, ki so jim nekoč nudile streho nad glavo

akršnega ni pustila niti vojna

« je razmere po potresu v Petrinji opisal 49-letni Hrvoje Vidnić. Šestčlanska družina Vidničevih je i je bilo zelo dramatično, opisuje sogovornik. A drugega, kot se spopasti s situacijo, ki jih je doletela, nerna. Čeprav so vanjo zadnjih 20 let vlagali ves trud in denar, ki so ga premogli.

Foto: družina Vidnić

idana hiša v Petrinji z letnico gradnje 1790. Zgrajena je v stilu poznega baroka in kladivo in ohranijo. Leta 1898 je bila v njej tudi prva kino projekcija v mestu.

prihaja

« je bilo po vojni. Generalno gledano je in poškodovani, a hiše so ostale. Sedaj o za bivanje neprimerne, nevarne,« je moč za obnovo v potresu poškodovana Hrvojev transakcijski račun (IBAN): Hrvatska. Namen nakazila: Petrinja: a je Hrvoje Vidnić, Gajeva 8, Petrinja. iz srca zahvaljuje in bo zanje izredno pomagajo. Vidimo, da nismo sami. Vedno potrdim, da jih je res veliko, veliko

po potresu stopil v akcijo in se povezal s svojimi kolegi iz javniških časov. Med njimi so tudi poslanec državnega zbora Franc Jurša iz Ljutomera, Zdravko Pišlar iz Koprna in Janez Kraševac iz Velikih Lašč. »Žerak, Jurša, Pišlar, Kraševac in jaz smo bili generacija 1972–1974. Vsi smo na vezi in bomo po svojih najboljših močeh pomagali družinam, pri katerih smo med šolanjem v Petrinji stanovali. Midva z Žerakom sva bivala pri Vidničevih, Hrvoje je bil takrat star dve, tri leta. Družina je zelo lepo skrbelo za naju, vzeli so naju za svoja. Sam sem z njimi ves čas obdržal

Foto: družina Vidnić

Najstarejša pri Vidničevih je Hrvojeva mati, 77-letna Drenka, ki se je po potresu začasno preselila k hčeri v Karlovce.

kontakte, nazadnje smo se sicer videli pred 12 leti. Ko jih je doletela ta nesreča, sem takoj vzpostavil kontakt. Čeprav tudi to ni bilo enostavno. Stacionarni telefoni zaradi potresa ne delujejo, mobilne številke od družine pa nisem imel. Stopil sem v stik z drugimi kolegi na Hrvaškem in tako smo od družine, ki mi je pred 47 leti dala dom, dobili kontakt. Povedali so mi, da je njihova hiša, tako kot druge v kraju, zelo poškodovana. Nemudoma sem se odločil, da jim pomagam. Prvo tranšo pomoči smo jim že izročili, srečali smo se na meji. Srečanje je bilo zelo ganljivo, tekle

so solze. Finančno pomoč sva prispevali družini Slana iz Prvencev in Modlic s sorodniki iz Zagorčev. Modličevi so družini podarili tudi agregat,« je pojasnil Mirko Slana, ki se je odločil, da »svoji« družini iz Petrinje pomaga tudi v večjem obsegu. »Petrinji« za Petrinjo bi lahko rekli njegovi dobrodelni akciji. »Vseh pet iz generacije 1972–1974 nas je v kontaktu. Dogovorili smo se, da bo vsak od nas pomagal družini, pri kateri je stanoval. Možno je, da katera od teh družin v Petrinji več ne živi, v tem primeru bo šla pomoč Vidničevim.«

Mojca Zemljarič

»Ganjeni smo do solz«

Mirko Slana (na fotografiji), Anton Žerak, Franc Jurša, Zdravko Pišlar in Janez Kraševac so se v Petrinji šolali pred 47 leti. Takrat so bili mladi fantje, ki so po končanem dvoletnem izobraževanju in vrnitvi v Slovenijo prinesli s seboj ogromno znanja, na katerem so gradili temelje slovenske mesnopredelovalne industrije, tudi Perutnine Ptuj. Od takrat je minilo pet desetletij, njihove življenjske poti so se razšle, nekkih posebnih stikov tudi niso ohranjali. A zgodba iz Petrinje jih je po vseh teh letih tesno povezala. »Nobeden, ki sem ga poklical, ni izrazil niti kančka dvoma v to, da ne bi pomagali. Vsi so brez pomisleka obljubili pomoč, vsak se bo po najboljših močeh poskušal potruditi in iskati donatorje. Ker točno vemo, komu in zakaj pomagamo. Z družino Vidnić smo skoraj vsakodnevno v stiku, zelo so hvaležni, da smo se v tej dramatični in težki situaciji spomnili nanje. Finančne donacije se bodo zbirale neposredno na deviznem transakcijskem računu Hrvoje Vidniča, ki je dosegljiv tudi na telefonsko številko: 00385 916 333 634. Za vse informacije v zvezi s humanitarno akcijo sem sam na voljo osebno ali po telefonu na številki 031 613 361,« je poudaril Mirko Slana.

Hrvoje Vidnić nam je v telefonskem pogovoru povedal, da jim pomoč slovenskih prijateljev zelo veliko pomeni in so zanje tudi zelo hvaležni.

Foto: MZ

Foto: družina Vidnić

Notranjost porušene hiše

Foto: družina Vidnić

Pogled na porušeno hišo z dvorišča

Foto: družina Vidnić

Hrvoje Vidnić

Slovenija • Več zakonskih pravic in ugodnosti pri upokojevanju kmetov

Popravljen krivice izpred več desetletij

V začetku leta je v veljavo stopil zakon o dopolnitvah zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki kmetom prinaša več pozitivnih novosti, za katere so se na Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije (KGZS) doslej neuspešno zavzemali.

Državni zbor je septembra lani zakon potrdil z veliko večino, ta pa med drugim rešuje tudi dve veliki težavi kmetov ob upokojitvi. »Gre za vštevanje dokupljenih kmečkih let v pokojninsko dobo brez dokupa in priznanje širšega obsega pravic kmetom, ki so v osemdesetih letih prejšnjega stoletja plačevali enako visoke prispevke kot združeni kmetje, ki jim je bil priznan polni obseg pravic,« razlaga Urška Ahlin Ganziti s pravnega sektorja KGZS.

Leto 1984 je bilo za zavarovanje kmetov prelomno; takratni zakon o invalidskem in pokojninskem zavarovanju jim je namreč prvič vsem omogočil splošno zavarovanje za starost in hkrati dal možnost, da za pretekla leta dokupijo dobo. Mnogi so se slednjič lahko vključili v zavarovaje in izkoristili možnost dokupa dobe za čas, ko so delali na kmetiji, vendar pa ta doba vse do leta 2013, ko je bila sprejeta zadnja reformna zakonodaja s tega področja, ni vplivala na višino odmere pokojnine. Od takrat je dokup kmečkih let izgubil svojo vrednost. Uzakonjeno je bilo namreč razlikovanje med pokojninsko dobo in pokojninsko dobo brez dokupa, pri čemer le slednja omogoča priznanje polne pokojnine brez morebitnih odbit-

kov, priznanje pokojnine v zagotovljeni višini in možnost upokojitve pri nižji starosti.

40 let kmetovega dela je dovolj

»Zato je veliko kmetov, ki vse od 1. januarja 2013 prejemajo pokojnino, ki je lahko za kar 18 odstotkov nižja, kot bi bila sicer, poleg tega nimajo pravice do odmere pokojnine v zagotovljeni višini, ki trenutno znaša 555,76 evra in se ne morejo upokojiti pri nižji starosti. Mnogi so se zato odločili ostati v zavarovanju dlje kot 40 let, tudi po tri, štiri leta, da bi izničili dokupljena leta in si tako zagotovili vsaj odmero pokojnine brez odbitkov. Novi zakon končno priznava, da je 40 let dela dovolj. Vsi kmetje, ki so dokupili leta po tedanjem zakonu, bodo to obdobje imeli priznано kot pokojninsko dobo brez dokupa, zaradi česar se bodo lahko pri starosti 60 let ali celo nižji upokojili brez morebitnih odbitkov pri izračunu pokojnine. To seveda velja le za osebe, ki so bile 40 let delovno aktivne, saj sicer polna upokojitvena starost znaša 65 let. Ravno zato smo na KGZS ves čas trdili, da dokupa kmečkih let ne gre primerjati s preostalimi dokupi. Kme-

Fotografija je simbolična.

tje so namreč leta lahko dokupili le, če so dokazali, da so v obdobju dokupa resnično delali na kmetiji. Če so bili pretežni del svoje zavarovalne dobe zavarovani za širši obseg, bodo deležni še dodatne ugodnosti. Če njihova pokojnina

za 40 let dela ne bo dosegla višine zagotovljene pokojnine, ki znaša, kot že rečeno, 555,76 evra, jim bo ta zdaj odmerjena. Novost velja tako za kmete, ki se šele upokojujejo, kot za vse že upokojene kmete. Slednjim bo Zavod za pokoj-

ninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (ZPIZ) najkasneje v šestih mesecih avtomatsko ponovno izračunal višino pokojnine, do novega zneska pa bo vsak upokojeni kmet upravičen od 1. januarja 2021 dalje.«

Prikrajšani za številne ugodnosti

Priznanje širšega obsega pravic kmetom, druge novosti pri upokojevanju kmetov, pa ne bo avtomatično, temveč bodo upravičenci morali zanjo na ZPIZ vložiti zahtevek. »Zakon iz leta 1984 je sicer omogočil vsesplošno zavarovanje kmetov, vendar na za današnje čase precej krivičen način. Kmetom, ki niso veljali za združene kmete, je naložil dolžnost zavarovanja, pri čemer pa so ti sami izbrali zavarovalno osnovo, od katere so plačevali prispevke. Višina zavarovalnih osnov je bila takrat določena v kar desetih različnih razredih, višji od četrtega pa so pomenili širši obseg pravic le za združene kmete, medtem ko so vsi ostali sicer lahko plačevali prispevke od višjih osnov, toda pravice za širši obseg jim niso pripadale.« Ahlin Ganzitijeva pravi, da so posledice krivičnega zakona vidne še danes, saj številni kmetje zato še vedno nimajo pravice do letnega dodatka, do dodatka za pomoč in postrežbo ali do odmere pokojnine v zagotovljeni višini. Novi zakon te anomalije odpravlja, zato bo po novem obseg pravic priznan glede na višino vplačanih prispevkov.

Senka Dreu

Slovenija • Stroške obveznega zdravstvenega zavarovanja prevzema država

Iz leta v leto več oseb, ki si ne morejo plačati zavarovanja

Mesečni strošek obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki ga plača posameznik, če ni v delovnem razmerju ali zavarovan po drugi osebi, znaša nekaj več kot 26,13 evra, to je tri evre več kot pred petimi leti oz. 11 evrov več kot v začetku leta 2014. A številni državljani tega prispevka zaradi prenizkih dohodkov ali ker so brez njih, ne morejo poravnati.

Oseb, ki so jim občine lani septembra plačevale obvezno zdravstveno zavarovanje, je bilo v Sloveniji okrog 47.000. Ob tem je bilo v enakem obdobju še vedno 597 državljanov (0,03%) brez obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Nezavarovanih okrog 600 oseb

Pravica do kritja prispevkov za osnovno zdravstveno zavarovanje se uveljavlja na centrih za socialno delo. Upravičenci do tega so državljani Slovenije, ki so upravičeni do denarne socialne pomoči oziroma izpolnjujejo pogoje za denarno socialno pomoč. Do letos so zanje obvezno zavarovanje plačevale občine. A kot so opozarjale številne lokalne skupnosti in kot tudi izhaja iz njihovih podatkov, so se stroški za to plačevanje v zadnjih letih zviševali. Po desetletjih nenehnega obremenjevanja občin z novimi in novimi finančnimi obveznostmi so politiki vendarle obrnili tok v nasprotno smer. Začelo se je z nastopom vlade Marjana Šarca, končalo pa pod trenutno oblastjo, saj bo plačevanje obveznega zdravstvenega zavarovanja za osebe, ki same tega ne zmorejo, prevzel državni proračun.

Oseb oz. nosilcev obveznega zavarovanja, ki sami niso bili zmožni plačila, je bilo konec septembra slabih 47.000, po njih pa je bilo zavarovanih še nekaj manj kot 12.000 družinskih članov – skupno okrog 4.000 oseb več kot leta 2018. Brez zavarovanja je bilo 0,03% prebivalstva oziroma nekaj manj kot 600 oseb, kar je občutno manj kot leta 2010, ko jih je bilo na območju naše države brez obveznega zdravstvenega zavarovanja kar 0,6% oz. okrog 11.800. Trenutno je

manj kot pol promila prebivalstva, ki nima urejenega obveznega zdravstvenega zavarovanja. O razlogih, pravijo v ZZS, lahko le ugibajo, saj se osebe, ki si ne uredijo zavarovanja, ne odzivajo na njihove dopise: »Lahko pa med razloge prištejemo zavarovanje v tujini, o čemer nimamo podatkov, srečali pa smo se tudi s primerom, ko se je oseba na vse načine izogibala vključitvi v obvezno zdravstveno zavarovanje, tudi s tožbo proti ZZS. Osebe se tudi izgovarjajo,

da zavarovanja ne potrebujejo, da so npr. zdrave ali da ne hodijo k zdravniku.«

Obvezno zavarovanje je dolžnost vsakega

A kot opominjajo na ZZS, je obvezno zdravstveno zavarovanje, kot že samo ime pove, obvezno in je vključen v zavarovanje tako pravica kot tudi dolžnost.

Koliko nekdo nameni za plačilo predpisanega prispevka, je

Okvirni zneski občin za plačilo obveznega zdravstvenega zavarovanja

	2019	2020
Žetale	19.394 €	18.784 €
Cirkulane	31.595 €	36.986 €
Majšperk*	37.700 €	37.700 €
Makole*	18.622 €	22.000 €
Zavrč	22.769 €	24.619 €
Videm*	/	66.455 €
Podlehnik	24.990 €	28.926 €

Vir: Občine

Največ je za plačilo obveznega zdravstvenega zavarovanja namenila po številu prebivalcev največja občina – občina Videm: decembra je zavarovanje kriila 159 upravičencem; v Majšperku so v povprečju zavarovanje poravnali 100 občanom mesečno, v Žetalah in Makolah do 50, v Podlehniku 70, v Cirkulanah pa je bilo lanskoletno povprečje 89 upravičencev.

*Približen znesek

vezano na vir, ki zavarovancu zagotavlja osnovno socialno varnost (zaposlitev, pokojnina, invalidnina, lastna sredstva, socialni transferji). »Obvezno zdravstveno zavarovanje deluje na solidarnostnem principu, pri katerem vsak zavarovanec plačuje po svojih zmožnostih (npr. odstotek od plače, pokojnine), ne glede na to, ali trenutno potrebuje oz. koristi zdravstvene storitve. Ko pa te potrebuje, so mu vse potrebne storitve nudene iz sredstev obveznega

zdravstvenega zavarovanja, ne glede na to, koliko sredstev je v zavarovanje prispeval, saj potrebna sredstva zberemo vsi zavarovanci – tudi tisti, ki storitev trenutno ne potrebujemo,« so pojasnili. V skladu s to razlogo so zato osebe, ki si ne uredijo obveznega zdravstvenega zavarovanja, problematične z vidika tveganja, ki ga morajo one same oz. davkoplačevalci nositi v primeru zdravljenja, in tudi z vidika solidarnosti med zavarovanci.

Mojca Vtič

Foto: arhiv M24

Ptuj • Nova strokovna direktorica

Šemničkijevo bo nadomestila Hudžarjeva

Od decembra naprej, ko je Jožici Šemnički potekel mandat direktorice Doma upokoencev Ptuj, je v tem zavodu zaposlena kot v. d. strokovne vodje. A le začasno, do izpolnitve pogojev za upokojitev. Že sredi marca jo bo na tem delovnem mestu zamenjala Jožica Hudžar, ki je bila izbrana kot najprimernejša med petimi prijavljenimi kandidati.

Foto: ČG

Svet zavoda je minuli teden sledil predlogu strokovnega sveta in potrdil Jožico Hudžar za novo strokovno vodjo DU Ptuj.

S tem, ko je Vesna Špičič Horvat prevzela funkcijo direktorice Doma upokoencev Ptuj, se je sprostilo njeno prejšnje delovno mesto. Svet zavoda je zato 13. novembra lani objavil razpis za strokovnega vodjo. Prijavilo se je šest kandidatov, za katere je na decembrski seji svet zavoda ugotovil, da niti eden med njimi ne izpolnjuje vseh formalnih pogojev. Zato so v Uradnem listu prejšnji mesec ponovno objavili nov razpis, v enaki vsebini kot prvega.

Prispelo je pet prijav, po naših neuradnih, a zanesljivih informacijah so se prijavi enaki kandidati kot prvič, le en (javnosti najbolj znan) ni vnovič kandidiral za omenjeno delovno mesto.

Prispele prijave je pred dnevi najprej pregledala strokovna komisija, nato so se v začetku minulega tedna vsi kandidati, ki so izpolnjevali pogoje, predstavili še strokovnemu svetu. Ta je izbral najprimernejšega kandidata in predlog dal v razpravo in potrditev svetu zavoda. Slednji je v sredo minuli teden sledil predlogu in imenoval novo strokovno vodjo Doma upokoencev Ptuj. »Na ponovljen razpis za novega strokovnega vodjo smo prejeli pet popolnih vlog. Svet zavoda Doma upokoencev Ptuj je za strokovno vodjo, na podlagi predhodnega mnenja strokovnega sveta in direktorice Doma, imenoval Jožico Hudžar. Svoj petletni mandat bo tako nova strokovna vodja nastopila s 16. marcem 2021,« je po seji povedala Simona Lacko, predsednica sveta zavoda DU Ptuj.

Hudžarjeva je trenutno še zaposlena kot pomočnica direktorja v Domu starejših Rakičan. **DK**

Sveti Andraž • O komunalnem prispevku

Spremembe odloka nujne

Andraški svetniki so o podlagah za odmero komunalnega prispevka za obstoječo komunalno opremo v občini odločali že lani poleti.

Zato so bili presenečeni, da bodo o tem znova govorili tudi na prvi letošnji dopisni seji. Kot so jim pojasnili v občinski upravi, ne gre za novi odlok, ampak zgolj za nekatere spremembe besedila. Po uveljavitvi odloka so namreč na občini Sveti Andraž ugotovili, da so razmerja med posameznimi deleži gradbene parcele, stavbe in površine objekta na eni strani ter faktorji namembnosti, oprostitev plačila in upoštevanje preteklih vlaganj na drugi strani neustrezna. S tem, ko so svetniki potrdili predlagane spremembe v odloku, bo komunalni prispevek za občane bolj pravično odmerjen.

Svetniki so se tudi strinjali, da občina zaradi presežka denarja v vitomarškem vrtcu zahtevka za december 2020 ne izplača, ampak sredstva zadrži v andraškem proračunu in jih po potrebi nameni za nakup opreme ter investicijsko vzdrževanje in investicije v vrtcu in podružnični šoli. **SD**

Foto: SD

Andraški svetniki so na prvi letošnji dopisni seji potrdili spremembe v odloku o komunalnem prispevku.

Spodnje Podravje • Ugodnosti, do katerih so upravičene velike družine

Sliši se veliko lepše, kot dejansko je

Velikim družinam namenjajo posebno skrb, pravijo na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da bi tako staršem z več otroki olajšali skrb zanje in da velike družine ne bi bile prikrajšane. Zato so deležne posebnih ugodnosti.

Koliko je v Sloveniji družin, ki imajo tri, štiri in več otrok, nam ni uspelo izvedeti, saj aktualnega podatka ni na voljo. Zadnja raziskava, ki jo je o slovenskih gospodinjstvih opravil državni statistični urad, je namreč stara dve leti. Leta 2018 je bilo v Sloveniji 15 družin z desetimi in več otroki, družine so imele v povprečju le 1,16 otroka oziroma 1,56 otroka, če upoštevamo samo družine z otroki, ki predstavljajo tri četrtine vseh družin. Zanimivo je, da so imele najmanj otrok družine v pomurskih občinah Šalovci (1,38) in Lendava (1,39), največ pa v gorenjskih občinah Železniki (1,86) ter Gorenja vas-Poljane (1,99).

Plačilo prispevkov za brezposelnega starša

Tudi na Centru za socialno delo (CSD) Spodnje Podravje nimajo podatka o številu velikih družin, saj vodijo samo statistiko tistih, ki uveljavljajo socialne transferje. »Družine s tremi ali več otroki imajo več ugodnosti, na CSD lahko uveljavljajo več pravic,« razlaga Miran Kerin, direktor CSD Spodnje Podravje. »Med njimi je dodatek za velike družine, do katerega so upravičene družine s tremi ali več otroki do njihovega dopolnjenega 18. leta oz. 26. leta starosti, če se šolajo. Izplača se v obliki enkratnega letnega zneska v višini 404,48 evra za družine s tremi in 491,52 evra za družine s štirimi ali več otroki. Pri družinah, ki že uveljavljajo mesečni otroški dodatek, je izplačilo dodatka za velike družine avtomatizem, tiste družine, ki otroškega dodatka ne prejema, pa morajo vložiti vlogo za ta enkratni dodatek.«

490 evrov za štiri otroke

Velike družine so upravičene tudi do nižje letne dajatve za uporabo vozil v cestnem prometu, kar uredijo na upravni enoti, na finančni upravi lahko uveljavijo vračilo davka na motorna vozila, pravico imajo tudi do pomoči pri nakupu vinjete. »Lani smo izdali 14 pozitivnih odločb, od tega 11 za enoto Ptuj in tri za enoto Ormož, med njimi je bilo devet velikih družin in pet invalidov. Pri pravicah iz

Foto: Profimedia/M24

javnih sredstev, kot so subvencija malice, kosila, vrtca ..., pa posebnih ugodnosti za velike družine ni, saj so te pravice vezane na cenzus družine oziroma je upravičenost do njih odvisna od dohodkov in premoženja posamezne družine,« še pravi Kerin.

Da pri štirih otrocih in enem zaposlenem pride prav vsak evro, se strinjata Vesna Knuplež in Dani Mihelak iz Trnovske vasi, starša šestletne Eve, štiriletne Ane ter dveletnih dvojčkov Klemna in Aleksa. Za vse štiri mesečno prejmeta 450 evrov otroškega dodatka, k temu pa še 490 enkratnega letnega dodatka za velike družine. To pomeni dobrih 490 evrov na mesec. Kot pomoč zaradi epidemije naj bi dobila še 200 evrov, slišala sta, da naj bi jih država nakazala nekje aprila. »Ob zadnji zanositvi sem ostala brez službe, zato sem na borzi. Zaposlila sem za socialno pomoč, odločbe še nisem dobila, a mi je referentka na CSD rekla, da z otroškimi dodatki in Danijevimi tisoč evri plače v Perutnini Ptuj nimam veliko možnosti zanjo. Ne vem sicer, kako je to možno, saj poznam primer ženske, ki dobiva kar lepo pomoč, in to ne glede na dejstvo, da njen partner zasluži dvakrat več kot moj. Sem jim to tudi povedala, a so samo skomignili z rameni,« se čudi Vesna.

Popust, ki si ga ne moreš privoščiti

Še vedno ostaja možnost, da ji država poravnava prispevke za soci-

Foto: Arhiv M24

Na CSD Spodnje Podravje so lani izdali odločbe o dodatku za veliko družino 1.011 družinam, iz naslova sedmega protikoronskega paketa pomoči pa se bo ta letni dodatek za čas epidemije povečal, in sicer za 100 evrov za družine s tremi in za 200 evrov za družine s štirimi ali več otroki. »Kadar eden od staršev, ki zapusti trg dela zaradi varstva in nege štirih ali več otrok, mlajših od 18 let, in je bil zavarovan za starševsko varstvo vsaj 12 mesecev v zadnjih treh letih ali pa je bil v istem obdobju aktivni iskalec zaposlitve v skladu z zakonom, ki ureja trg dela, ima pravico do plačila prispevkov za socialno varnost od minimalne plače do končanega prvega razreda osnovne šole najmlajšega otroka.«

alno varnost od minimalne plače. »Seveda ostaja, a to ni rešitev. Zmotno je prepričanje, da matere s štirimi ali več otroki lahko ostanejo doma, da skrbijo zanje, za to pa prejema plačo. To bi bila res prava spodbuda države za velike družine. A gre le za prispevke, ne pa tudi za plačo. Zato je to lahko začasna pomoč, da nisi čisto brez vsega, jaz pa vendarle še zmeraj intenzivno iščem službo.«

Tudi trditvi, da imajo velike družine popust pri nakupu vinjete in da jim ni treba plačati davka na motorna vozila, držita le delno. »Popust pri vinjeti je upoštevan le v primeru, da imaš kombi. Redna cena zanjo je 220 evrov, velike družine pa zanjo plačajo 110 evrov,

kolikor stane vinjeta za navadna motorna vozila. Ker se mi vozimo v enoprostorcu, tako ali tako za vinjeto odštetejemo 110 evrov, torej za nas popust ne velja. Podobno se dogaja tudi pri dajatvah za avto. Vračilo davka namreč velja le pri nakupu novega vozila, tega pa si mi v nobenem primeru ne moremo privoščiti. Kar se cenejšje registracije tiče, pa je ta vezana na družinski cenzus, ki ga, kot že rečeno, še vedno presegamo. Tako nam v bistvu od pomoči ostane otroški dodatek, zato so govornice, kako se ti zaradi številnih ugodnosti splača imeti veliko otrok, povsem iz trte zvite,« zaključuje mama štirih otrok.

Senka Dreu

Ormož • Obeta se razbremenitev zdravnikov

Koncesionar naj bi začel delati pomladi

Lanskoletno napoved, da bodo podelili novo koncesijo zdravniku splošne medicine, so na občini z objavo javnega razpisa začeli uresničevati. Če se bo vse izteklo po načrtih, bi spomladi zdravnik koncesionar že lahko sprejel svoje prve paciente.

Za zagotavljanje zdravstvene oskrbe na območju občine naj bi bila podelitev koncesije nujna, zato so objavili javni razpis.

Kandidati morajo vloge oddati do 27. januarja, pri podeljevanju koncesije pa bodo imeli prednost zdravniki z daljšo delovno dobo,

boljšimi referencami in več strokovnimi znanji.

O tem, komu bo koncesija podeljena, bo odločala strokovna komisija, ki jo bo imenoval župan, nato naj bi zdravstveno ministrstvo potrdilo financiranje in v roku dveh mesecev po podpisu pogod-

be naj bi nov zdravnik koncesionar začel sprejemati paciente. Na občini napovedujejo, da naj bi se to zgodilo spomladi.

Zdravnik naj bi delo opravljal v polnem obsegu delovnega časa, vprašanje pa je, kje. V zdravstvenem domu Ormož se namreč že

lep čas soočajo z veliko prostorsko stisko. Tako so predstavniki zdravstvenega doma kakor tudi predstavniki občine koncesionarje že nagovarjali, da bi prostore za svojo dejavnost poiskali na drugih lokacijah na območju mesta.

KG

Podravje • Maske za malo gospodarstvo

Razdelili jih bodo 5 milijonov

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (OZS) bo ta mesec ponovno brezplačno delila zaščitne obrazne maske, ki so namenjene samozaposlenim in mikro podjetjem z enim do štirimi zaposlenimi. Maske bodo razdeljevale pokrajinske oziroma območne zbornice.

Foto: CG

Prijavitelji lahko vlogo na spletni strani OZS oddajo do petka, 22. januarja. Če bo interesa za maske veliko, je možno, da se bo javni poziv zaprl prej. Vlogo je možno izpolniti le v elektronski obliki, prav tako potem vsa komunikacija med OZS in prijavitelji poteka elektronsko.

dvema zaposlenima bo namenjenih po 300, za tri zaposlene 450 in pet zaposlenih 600 zaščitnih mask.

Pogoji za prevzem mask so določeni v javnem pozivu, ki je ob vlogi objavljen na spletni strani OZS. Med drugim prijavitelji ne smejo biti v postopkih finančnega prestrukturiranja, pa tudi, da v zadnjih treh letih po shemi de minimis niso prejeli več kot 200.000 evrov. Maske niso namenjene gospodarskim dejavnostim, ki so povezane s kmetijstvom.

Tako kot novembra bodo tudi sedaj maske delile območne obrtne zbornice, upravičenci jih bodo prevzemali osebno na sedežih zbornic po vnaprej določenem urniku. Direktor ptujske zbornice Boris Repič je dejal, da so na delitev pripravljeni.

MZ

Maske so namenjene članom in nečlanom zbornice, za njihov prevzem je treba izpolniti elektronsko vlogo, ki je objavljena na spletni strani OZS, pod zavahkom maske. V tokratni etapi brezplačnega razdeljevanja mask je mikro podjetjem in samozaposlenim na območju celotne Slovenije na voljo pet milijonov mask, po regijah se bodo delile glede na izkazan interes oziroma prispele vloge.

Maske iz blagovnih rezerv zagotavlja država, v njenem imenu ministrstvo za gospodarstvo. Podjetniki, ki so maske prejeli novembra, tokrat do njih ne bodo upravičeni, razen v primeru, če bodo ostale nerazdeljene. Samozaposleni ali podjetje z enim zaposlenim lahko prejme 150 mask, za podjetja z

Hajdina • Staro hišo v dveh letih popolnoma prenovili

Merc: »Hišo sem uredil, zdaj si želim

56-letni Miran Merc s Spodnje Hajdine je v zadnjih dveh letih svoje življenje korenito spremenil. Po mogel kaj dosti pomagati. Hiša, v kateri živi, je bila stara in potrebna temeljite obnove. Da je pomoč To je zgodba o tem, kako lahko zaupanje v dobre namene socialne službe posameznika pripelje do kot je Merc, težko ali celo nemogoče.

»Naše delo je zelo raznoliko. Ne gre le za obdelavo vlog za denarno pomoč ali urejanje rejništva, skrbništva ipd. Skušamo pomagati tudi ljudem, ki ne potrebujejo državnih sredstev, imajo dovolj prihodkov za normalno življenje, pa morda ne znajo z njimi upravljati,« pravi Miran Kerin, direktor Centra za socialno delo Spodnje Podravje.

Ena takih zgodb se je začela pisati leta 2018. Leto dni po smrti staršev je Hajdinčan Miran Merc sprevidel, da čeprav je podedoval precej nepremičnin, ga sam ni zmožen upravljati. Na pomoč pri tem mu je priskočila socialna služba. »Naša socialna delavka je preverila njegove želje. On še vedno v celoti razpolaga z invalidnino, ki jo prejema. Izkupiček vseh nepremičnin, ki jih je prodal v tem času, pa je bil porabljen namensko; za obnovo dotrajane hiše,« še dodaja Kerin.

V samo dveh letih je prenova več kot očitna. Staro gospodarsko poslopje so podrli, ureja se notranost hiše, dvorišče je dobilo povsem novo podobo. Vse to je Mercu uspelo urediti v celoti s svojim de-

Foto: CG

Miran Merc je ponosen na svoj novi dom.

narjem. Da ga smotrno in karseda ekonomično porablja, pa skrbijo zaposleni na CSD Spodnje Podravje. Kar posebej poudarjajo, je, da vse odločitve sprejemajo v sodelovanju z njim. Večina premoženja, ki ga je podedoval, je bila v najemu.

Od tega je imel tako malo dobička, da si ni mogel pomagati. Zdaj je del kmetijskih zemljišč prodal. »Dvakrat smo prodajali nepremičnine, zdaj bomo zgleđa prodajali še eno njivo, ker si želi novo fasado. Ko smo začeli obnavljati hišo, smo

ugotovili, da je res treba urejati vse na novo. Od vrat, oken, strehe, do izolacije, tal ipd. Delno se je urejalo tudi dvorišče. Pomagamo mu pri realizaciji, seveda pa vse počnemo v sodelovanju z njim,« pojasnijo na CSD.

Ormoško • Po dobrih dveh mesecih znova v OŠ Stanka Vraza

Učenci ob prihodu v šolo veselja ne skrivajo

Vse preveč tednov je minilo, odkar so se za učenci zaprla šolska vrata in se je uvedel pouk na daljavo. Po epilogu na Ustavnem sodišču RS, ki je presodilo, da se morajo otroci s posebnimi potrebami nemudoma vrniti k pouku v šolskih klopeh, je v začetku januarja vrata zopet smela odpreti tudi ormoška OŠ Stanka Vraza.

Dovoljenje za vrnitev v šolo je prineslo optimizem 29 nadobudnežem, ki so v letošnjem šolskem letu vpisani v prilagojen izobraževalni program na ormoški OŠ Stanka Vraza.

Sprva se je v učilno zidano vrnilo 25 učencev, ki navdušenja ni skrivalo. »Učenci so bili zelo veseli, da so lahko ponovno prišli v šolo. Povedali so, da so zelo pogrešali prijatelje in učitelje, predvsem pa, da lahko sedaj takoj vprašajo, česar koli ne razumejo,« je povedala Mojca Visenjak, ravnateljica OŠ Stanka Vraza Ormož. V drugem tednu so se jim pridružili še trije učenci, en učenec pa naj bi zaradi zdravstvenih razlogov pouku še v prihodnje sledil na daljavo.

Najprej osvajanje šolske rutine

»Zdaj, ko smo nazaj v šoli, bomo največ pozornosti namenili ponovnemu vzpostavljanju šolske rutine, pravil. Hkrati bomo utrjevali snov, ki je bila pridobljena v času pouka na daljavo. Nato bomo začeli ocenjevanje in doseganje ciljev iz učnega načrta, ki so bili prezahtevni za pouk na daljavo,« je prve izzive za vrnitev predstavila Visenjakova.

Tako učitelji kot drugi strokovni delavci so namreč uvideli, da se učinek pouka na daljavo kljub vsem naporom, tako učiteljev kot staršev, ne more kosati z rezultati pouka v fizični prisotnosti. Zato učitelji vrnitev pouka v šolo še toliko bolj pozdravljajo.

»Brez staršev pouk na daljavo za njihove otroke ne bi mogel potekati!«

Na OŠ Stanka Vraza so se med šolanjem na daljavo tesno povezali s starši. Visenjakova je navedla,

da je pouk temeljil na njihovem sodelovanju. Da bi izboljšali pouk, so jih tudi povpraševali po težavah. Te pa se niso pojavljale zgolj pri osvajanju znanja, pač pa so se nanašale tudi na druga področja. »Starši so poročali o težavah s pomanjkanjem motivacije po prvem

mesecu izobraževanja na daljavo. Zelo težko so tudi opravljali delovno terapijo in fizioterapijo na daljavo. Pojavile so se tudi spremembe

vedenjskih vzorcev, saj je šolska rutina pri večini učencev bistvena za pridobivanje znanja in čustveno-socialnih veščin. Nekateri starši so nam tudi sporočili, da imajo težave z usklajevanjem skrbi za tega otroka in sorojence,« je ugotovitve navedla Visenjakova, ki je optimistična, saj bo šola lahko svoje poslanstvo spet začela uresničevati. To pa ni zgolj osvajanje znanja, pač pa gre tudi za vzgojo, socializacijo in še bi lahko naštevali. Pomembno pa je tudi sporočilo otrokom, da so pomemben del družbe.

Karmen Grnjak

Foto: arhiv OŠ Stanka Vraza Ormož

Radoživost se je zopet razlegla po prostorih šole kljub vsem strogim ukrepom. Na šoli so se nanje dobro pripravili, prav tako pa so morali vse do potankosti predstaviti tudi učencem in njihovim staršem. »To nas ni ni malo odvrnilo od veselja in pričakovanja ob ponovnem prihodu v šolo,« je povedala Mojca Visenjak, ravnateljica OŠ Stanka Vraza.

Na pedikuro da, v šolo še ne

Četudi bi vzpostavili še tako kakovostne kanale za komunikacijo, je jasno, da pouk na daljavo ne prinaša enake kakovosti izkušnji, ki jih učenci potrebujejo za skladen razvoj. Namen šole namreč ni zgolj v usvajanju znanja, temveč se ne moremo izogniti niti socializaciji, kaj šele vzgoji. Otroci s posebnimi potrebami pa potrebujejo veliko več, tako jim šole med drugim nudijo tudi razne prilagojene terapije. Vrnitev učencev s posebnimi potrebami je bila nedvomno nujna odločitev, ki jo gre pozdraviti.

Medtem pa ostali učenci, dijaki in njihovi starši upajo, da bo nabiranje znanja kmalu mogoče tudi v drugih šolah. Učitelji so že povedali, da je v trenutno vzpostavljeni obliki pouka osvojenega manj znanja. Ampak po tolikšnem času ne gre več zgolj za znanje, temveč za življenjske izkušnje. Domač, tako imenovan družinski mehurček, v stanovanju, ki v najboljšem primeru premore še dvorišče, tega pač ne more zagotoviti. Zdi se, da se je med epidemijo izgubil vsaj kanček zdravega razuma, saj je po vseh sprejetih ukrepih in njihovom sproščanju danes pomembnejši obisk lepote salona kot šola. Mar to pomeni, da naj starši otroke peljejo na pedikuro?

Komentiramo

le še žensko, ki bi prinesla toplino!«

smrti staršev je ostal sam. Kljub temu da je podedoval ogromne površine nepremičnin, si s tem ni pri usmerjanju pripravljen sprejeti, je jasno povedal na Centru za socialno delo Spodnje Podravje. tega, da z lastnimi sredstvi uredi dom po svoji meri. Kar bi bilo samostojno za uporabnike centra,

Foto: DZ

Še pred dvema letoma je bila hiša povsem dotrajana. Ob njej je stalo tudi gospodarsko poslopje, ki je bilo primerno le še za rušenje.

Socialni delavci v več vlogah

Od sklenjenega dogovora z Mercem sta minili dve leti. Skupaj z zaposlenimi na CSD Ptuj jim je uspelo pokazati, kako se da v takšnih

primerih – ko so ljudje pripravljeni na to – nekemu povsem spremeniti življenje. Kot pravijo strokovni delavci, to sicer zahteva zelo veliko truda in angažmaja. Pravzaprav so one tiste, ki kličejo gradbenike, se dogovarjajo za ceno, skrbijo, da je

urejeno skladno z dogovorom in podobno. To je prvi tak primer, da je ptujski CSD dejansko poskrbel za koordinacijo obnove izključno z lastnimi sredstvi uporabnika. Kot pravijo, je to velik projekt, kot bi začeli na novo graditi.

Foto: CG

Čeprav je podedoval precej zemljišč, je imel od tega bora malo. Dokler se v zgodbo ni aktivno vključil CSD Spodnje Podravje (ptujska enota).

Centri so že večkrat zaradi nemogočih pogojev poskrbeli za nova domovanja posameznikov in družin. To pa je prvi primer, da so dejansko le usmerjali uporabnika. »Življenje se mu je popolnoma spremenilo. Je zelo dober srčen možakar, ki potrebuje le pomoč pri sprejemanju odločitev,« še pravijo. Njegova velika želja, da izboljša bivalne pogoje, je skorajda v celoti izpolnjena. Zdaj si želi le še družbe. Kot pravi, bi z veseljem pod svojo streho sprejel žensko, ki bi mu krajšala dneve. »Gledaš televizijo, se pogovarjaš z znanci, sosedi, ampak najlepše je, ko imaš nekoga, s komer lahko spiješ kavo,« pravi

Foto: DZ

Na zahodu je praksa, da CSD pomagajo pri racionalni porabi prejemkov uporabnikov

»Zahodne države, vem konkretno za Belgijo in Veliko Britanijo, imajo službe, ki delajo izključno na vodenju financ posameznikov. Mnogo jih niti ne vidi denarja, najprej se poplačajo položnice, šele nato lahko razpolagajo s preostankom prejemkov. Imajo prav službe, ki držijo roko gor nad temi dohodki uporabnikov, nad tem, da so porabljeni smotrno. Tudi v Sloveniji bi gotovo potrebovali takšno službo znotraj centrov za socialno delo. Pomembno je, da se denar porabi za osnovne stvari. Pri nas pogosto za uporabniki kljub denarni pomoči, ki jo prejmejo, ostane zelo veliko dolgov za posamezniki, ker enostavno ne plačajo položnic, pač pa porabijo denar za kaj drugega,« pravi Kerin. Prepričan je, da bi bila takšna sistemska rešitev na nivoju države nujna. Trenutno priznavajo, da tak način dela, kot so ga ubrali v tem primeru, za strokovne delavce ob rednem delu predstavlja zelo veliko obremenitev.

Merc. Želi si urejeno žensko. Tudi sam je zelo pedanten; čeprav živi sam, je njegova hiša zelo urejena in čista.

»Zadovoljen sem, kako sta urejeni hiša in okolica. Še polno vsega si želim, ampak bo počasi. Lepo bi bilo, če bi potem lahko z nekom užival tu,« še doda 56-letnik.

S tem, ko je CSD prevzel skrbništvo nad prodanim premoženjem, se je zanj osebno začelo novo poglavje. Socialna delavka, ki dela na njegovem primeru, upravlja le ta

del sredstev – seveda v dogovoru z njim. Z nadomestilom za invalidnost razpolaga popolnoma sam. Kar zelo zadovoljno ugotavljajo na Centru, je, da je tudi na tem področju Merc izjemno redoljuben. Redno poravnava vse položnice, kar pa je daleč od tega, da je redna praksa. Primerov, ko posamezniki prejemkov ne porabijo smotrno in za njimi, kljub temu da morda niti nimajo zelo nizkih prihodkov, ostanejo dolgovi, je žal preveč.

Dženana Kmetec

Podravje, Slovenija • Obeta se prepoved uporabe svinčenih nabojev v mokriščih

Svinec je v okolju strupen, ne glede na koncentracijo

Evropski parlament je izglasoval prepoved uporabe svinčenih šiber v mokriščih Evropske unije. Pobuda varuhov narave je, da bi prepoved svinčenih krogel in vab obveljala za vsa naravna okolja in habitate, ne le mokrišča.

V Društvu za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) zakonodajni predlog, ki ga je o prepovedi uporabe svinčenih nabojev v mokriščih oblikovala Evropska komisija, podpirajo. »Svinec je težka kovina, ki se uporablja za izdelavo uteži, na primer pri ribolovu, je pa tudi sestavina v kroglih in šibrah za lov. Ocenjeno je, da se v Evropi letno za lov na živali uporabi med 600 in 700 milijonov paketov nabojev, ki vsebujejo svinčene krogle, to je od 18.000 do 21.000 ton svinca – približno 200.000 milijonov posameznih nabojev. Nekateri strelji žival ubijejo takoj,

vedar pa velika večina streliv žival le rani. Ker le majhen delež krogel ali šiber dejansko zadene svojo tarčo, se jih večina razprši v okolje. Svinčene krogle tonejo v zemljinjo (tla) zelo počasi in so tako na voljo kot hrana živalim v okolju še dolgo časa. Na DOPPS upamo, da bo predlog Evropske komisije o prepovedi uporabe svinčenih krogel obveljal ne le za mokrišča, ampak tudi za vsa druga življenjska okolja. Takšna odločitev je še posebno pomembna za varstvo ujed in drugih plenilcev, saj je zaužitje svinčnih krogel eden glavnih razlogov povišane koncentracije svinca v

Foto: M24

V Lovski zvezi Slovenije (LZS) so povedali, da prepoved za Slovenijo ne bo imela bistvenega vpliva, saj je lova na mokriščih izjemno malo. »Stališča članic do omenjene tematike so različna, nekatere države so uporabo svinca že omejile, druge ne,« so dodali.

kvi živali. To nadalje privede do akutnih in kroničnih zastrupitev in se pogosto konča s smrtjo osebkov. Prepoved uporabe svinčenih krogel in šiber je zelo pomemben korak k zagotavljanju ohranjanja populacij ujed, jastrebov in drugih mrhovinarjev. Ti za nas opravljajo pomembne ekosistemske storitve – odstranjevanje poginulih trupel živali – in s tem preprečujejo razvoj

in širjenje bolezni, kot sta steklina in tuberkuloza,« sta pojasnila predstavnik DOPPS Tjaša Zagoršek in Dominik Bombek ter opozorila na nevarnost, ki jo v okolju predstavlja svinec. Ne glede na to, ali ga je veliko ali malo, v vsakem primeru je strupen: »Svinec je strupen za vse vretenčarje ter nekatere nevretenčarje in ne obstaja koncentracija svinca v okolju ali organiz-

mu, ki bi bila varna. Svinec v telesu zavira ali poškoduje delovanje organov in živčnega sistema.«

Alternativa so bakreni naboji

Bombek in Zagorškova pravita, da obstaja alternativa svinčnim nabojem. To so naboji iz bakra oziroma bakrovih spojin, te pa so

Zakaj je svinčena šibra naravi neprijazna

Kot sta povedala sogovornika z DOPPS-a, so za okolje nevarni predvsem šibre in naboji, ki tarče ne zadenejo ali jo le oplazijo. Svinčni naboj pade na tla, ptica ga zaužije, posledično se ji zviša koncentracija svinca v krvi, to pa lahko vodi do pogina. Po mnenju DOPPS je prepoved uporabe svinčenih nabojev predvsem korak k ohranjanju populacij ujed, jastrebov in drugih mrhovinarjev, ki iz narave čistijo trupla poginulih živali, s tem pa preprečujejo širjenje bolezni, kot sta steklina in tuberkuloza.

sestavljene iz 95 odstotkov bakra in petih odstotkov cinka. Razlika je tudi v stanju naboja po izstrelitvi, opominjata sogovornika. »Za razliko od svinčenih nabojev, ki se ob izstrelitvi razbijejo na več manjših delov, se pri bakrenih nabojih ob izstrelitvi to ne zgodi.«

Mojca Zemljarič

Na Nizozemskem in Danskem omejitve velja že dve desetletji

DOPPS: »Zastrupitev kot posledica zaužitja svinčenih šiber v Evropi letno ubije milijon ptic. V mokriščih zaradi lova letno pristane 20.000 ton svinca, kar povzroča njihovo onesnaževanje, ki je škodljivo za ljudi, živali in okolje. Nasprotniki omejitve (lovski in orožarski lobiji) trdijo, da je omejitev uporabe svinčenih šiber nejasna in preširoko zastavljena, a to ne drži. Obstajajo alternative svinčnim šibram, prav tako je takšna omejitev že več kot dve desetletji v veljavi na Nizozemskem in Danskem. Sedaj je čas, da temu vzorcu sledijo preostale države Evropske unije in pred strupenim svinčcem zaščitijo vodne ptice, ujede in ljudi.«

Slovenija • Pobuda ustavnemu sodišču

Je zaprtje šol zakonito?

Skupina staršev s Celjskega je na ustavno sodišče vložila pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti oz. zakonitosti zaprtja osnovnih šol in vrtcev. Tako kot starši otrok s posebnimi potrebami namreč menijo, da zdajšnji predpisi posegajo v pravni položaj otrok in da šolanje na daljavo ni primeren in sorazmeren ukrep, so sporočili starši.

Starši morajo zdaj prepričljivo pojasniti svoj pravni interes. Zanje je nesprijemljivo, da šolanje na daljavo traja več kot pet mesecev, moti pa jih tudi, da pristojni v tem času, ko se epidemiološka slika ne izboljšuje, niso izoblikovali primerne in manj invazivnega koncepta šolanja. Ob tem so poudarili pomen šolanja in izobraževanja v živo, ker je po njihovi oceni to pomembno za socialni razvoj otrok in kakovost izobraževanja.

Vladi tudi očitajo, da poleg izobraževanja na daljavo ni omogočila nobene druge alternative, kot je denimo delitev šolskih razredov na manjše skupine, v okviru katerih bi lahko ohranjali priporočeno razdaljo, izvedbo turnusnega izobraževanja ali izjemoma en teden izobraževanje v šoli, en teden pa doma.

Učenci ostali brez dodatnega pouka, krožkov ...

Po mnenju staršev v času izobraževanja na daljavo ni omogočeno obiskovanje dodatnega pouka, ki ga nekateri učenci nujno potrebujejo za doseganje zahtevne ravni znanja. Prav tako ni omogočena izvedba različnih krožkov, ki omogočajo skladen umski in gibalni razvoj otrok ter na pomemben način pomagajo otrokom pri razvoju socialni spretnosti in veščin.

»Tudi sicer izobraževanja na daljavo zaradi izostanka za otroke nujno potrebnih socialnih stikov otrokom povzroča zelo veliko škodo. Po mnenju strokovnjakov se različne težave pojavljajo tudi pri otrocih, ki prej duševnih ali čustvenih težav niso imeli,« je zapisala skupina staršev.

Foto: Črtomir Goznik

Vedno večje neenakosti med otroci

Ocenili so tudi, da trpi tudi izobraževalni proces kot tak, saj so učitelji, da bi zagotovili, da bodo pouku na daljavo lahko sledili tudi manj uspešni učenci, vsebine, ki jih učencem podajajo na daljavo, skrčili. Kljub temu ugotavljajo, da vsi učenci vsebin doma ne uspejo ustrezno predelati. Tako jim bo ob vrnitvi v šolske klopi poleg tekočega šolskega dela ostajalo tudi delo za nazaj, da bodo nadomestili vsebine, ki so jih zaradi njihove neprimernosti za pouk na daljavo izpuščali, ter delo z učenci, ki kljub vsemu na daljavo niso dobili usvojenih vsebin.

Po navedbah staršev otroci prav tako nimajo zagotovljene vzgoje in izobraževanja v kakovosti, kot bi bila zagotovljena, če bi se pouk izvajal v vzgojno-izobraževalnih zavodih, saj starši pogosti niso strokovno usposobljeni za pouk v osnovni šoli. Zato med otroci, ki se izobražujejo od doma, nastajajo neenakosti zaradi različnih danostih v družinah.

Šole zaprte že tri mesece

Ustavno sodišče bo najprej presojalo, ali bo pobudo sprejelo v obravnavo. Vzgojno-izobraževalni zavodi so zaradi epidemije zaprti od 26. oktobra, od takrat pa pouk poteka na daljavo. Ustavno sodišče je decembra lani zadržalo izvrševanje odloka o začasnih prepovedi zbiranja ljudi v zavodih s področja vzgoje in izobraževanja za otroke s posebnimi potrebami. Vladi je tako naložilo, da najpozneje 4. januarja omogoči začetek izvajanja programov za otroke s posebnimi potrebami. To pa ne pomeni, da morajo delati na enak način kot v normalnih razmerah. Šolanje otrok s posebnimi potrebami je tako steklo 5. januarja. (sta)

Izvajanje praktičnega pouka čim prej

V Dijaški organizaciji Slovenije predlagajo, da se zaključni letniki srednjih šol v šolske klopi vračajo hkrati z vrtci in prvo triado osnovnih šol, torej že v rdeči fazi. Poudarili so, da so bili dijaki zaključnih letnikov v procesu šolanja na daljavo najbolj prikrajšani kakovostnega pouka, in spomnili na laboratorijske ter terenske vaje. Pozvali so tudi, da se čim prej omogoči izvajanje praktičnega pouka.

Podravje • Večina dijakov še zmore slediti pouku na daljavo

Izvajanje praktičnega pouka je nemogoče

Po zadnjem sprejetem načrtu naj bi se dijaki zaključnih letnikov srednjih šol vračali v izobraževalne ustanove, ko bo njihova regija v oranžni fazi, ostali srednješolci pa bi se v polni zasedbi vračali šele v rumeni fazi. Do takrat bo šolanje potekalo na daljavo, kar pa je zlasti problematično za dijake, ki potrebujejo veliko praktičnega znanja.

Na Elektro in računalniški šoli Ptuj opažajo, da večina njihovih učencev še zmore slediti izobraževanju na daljavo. Učitelji pri svojem delu uporabljajo različne metode, tudi poučevanje poteka na različne načine, največ preko videokonferenc.

Težava ni učenje teorije, ampak prakse

Ravnatelj Rajko Fajt ugotavlja, da je težav pri obravnavi teoretičnih vsebin bistveno manj kot pri praktičnem pouku. »Pri dijakih prvih letnikov in poklicnih programov so težave, nekateri že težje sledijo navodilom, opažamo tudi upad motivacije. Tudi zaposleni ugotavljajo, da težje opravijo svoje delo tako kakovostno, kot bi si želeli, težje dosegajo zastavljene cilje.

»Najverjetneje bo nekoliko manjši primanjkljaj znanja pri splošno izobraževalnih predmetih in teoretičnem delu kot pri praktičnem pouku,« je še povedal Fajt. »Pri praktičnem pouku imamo predvsem pri triletnih programih večje težave. Dijaki bi se namreč morali na šolskih pripomočkih, napravah in z orodji v šoli izmojstriti na svojem poklicnem področju, kar pa pri delu na daljavo ni mogoče.«

Vse manj motivacije za učenje

Po dobrih dveh mesecih dela na daljavo je pri dijakih Strojne šole Ptuj opazen upad motivacije za

Foto: Črtomir Goznik

delo, zato se učitelji trudijo motivirati dijake na različne načine. Učitelji praktičnega pouka npr. v šolskih delavnicah posnamejo tehnološke procese, ki jih nato predvajajo dijakom. Na žalost pa nato znanja ne morejo preizkusiti v šolskih delavnicah. Kot je povedala ravnateljica Anja Jesenek Grašič, za strojniške poklice praktičnega znanja na daljavo ni mogoče pridobiti. Predvsem imajo zaradi tega največ težav dijaki 2. in 3. letnikov poklicnega izobraževanja, ki so delali na daljavo že lani od marca in spet letos od konca oktobra. Vodstvo šole se je zato odločilo, da bodo zaprosili delodajalca, da dijaki zaključnih, 3. letnikov poklicnega izobraževanja podaljšajo praktično usposabljanje z delom. Na ta način bodo pridobili

Anita Golob, profesorica matematike na Ekonomski šoli Ptuj

Foto: Osebni arhiv

»Večino snovi dijakom podajam preko zooma, tudi s pomočjo grafične tablice, ki nam je delo zelo olajšala. Vsekakor je bilo v prvem valu veliko težje, ker smo se morali popolnoma sami znajti, kako bomo izvajali pouk. Bila sem v veliki stiski, utrujena, kljub temu da sem po 22 letih poučevanja odprta za nove pristope dela. Res pa je, da vse bolj pogrešam dijake in pouk v živo. Ko vsak dan sedem za računalnik in na drugi strani vidim dijake za ekrani, pogrešam njihove nasmeh, vidim otopelost, naveličanost. Med drugim lahko rečem tudi, da tisti dijaki, ki so bili v šoli uspešni, vestni in delavni, so taki tudi zdaj, tisti, ki so »spali« v učilnicah, pa imajo težave tudi zdaj. Čas je, da se čim prej vrnemo v šolske klopi.«

bili praktična znanja podobno kot v šolskih delavnicah. »46 dijakov trenutno opravlja praktični pouk pri delodajalcih, za kar se jim res zahvaljujemo.«

Tako kot na Elektro in računalniški šoli tudi na Strojni šoli menijo, da bo največji primanjkljaj znanj v obdobju dela na daljavo zagotovo pri strokovnih znanjih in veščinah, ki bi jih dijaki morali opravljati v šolskih delavnicah in v specializiranih učilnicah. Po besedah Jesenek Grašičeve bi se morali dijaki čim prej vrniti v šolo, vsaj k pouku v šolskih delavnicah in v specializiranih učilnicah. »Seveda pa ne smemo zane-mariti tudi primanjkljaja na področju socializacije mladostnikov.«

Podajanje praktičnega znanja preko zooma zelo oteženo

Na Ekonomski šoli Ptuj pouk na daljavo poteka brez posebnih težav, vendar je prav tako opazen upad zanimanja za učenje. V času pouka od doma zato organizirajo tudi druge dejavnosti, je poudarila ravnateljica Darja Harb, ki pa je prepričana, da se bo pomanjkanje znanja pri nekaterih predmetih najverjetneje pokazalo v prihodnosti. »Na naši šoli s praktičnim poukom nimamo večjih težav, izjema so

aranžerski tehniki, ki svoje izdelke ustvarjajo po navodilih učiteljev iz doma razpoložljivih materialov. Edina možnost, da pokažejo svoje izdelke in delo, so fotografije in video posnetki.«

Kako dijake na računalniku naučiti kmetovati ...

Z izzivi, kako dijake preko zooma naučiti kuhati, vrtariti in kmetovati, se srečujejo na Biotehniški šoli Ptuj. Dijaki so v veliki meri praktično usposabljanje z delom pri delodajalcih opravili septembra in oktobra lani, ko so bile šole še odprte. »Praktičnega pouka na posestvu in v učnih delavnicah ne moremo izvajati. Kolikor je mogoče, posamezne vaje na različnih strokovnih področjih izvajamo s pomočjo podajanja navodil dijakom in prikazom demonstracijskega materiala, dijaki pa posamezne praktične vaje potem sami opravijo. Takšen način dela je seveda le približek realnega praktičnega pouka v šoli. Pomembno je, da dijaki »ohranjajo kondicijo za učenje« in ostajajo v stiku s svojim izbranim strokovnim področjem,« je pojasnila Gabrijela Plateis, ravnateljica Biotehniške šole Ptuj.

Estera Korošec

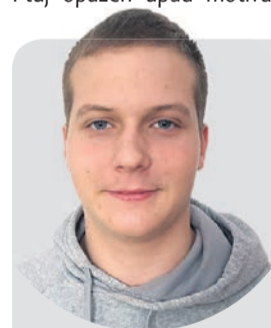

Foto: Osebni arhiv

Tim Gornjec, dijak 3. letnika Elektro in računalniške šole

»Edina prednost pouka na daljavo je, da lahko nekoliko dlje spimo. Slabosti pa je veliko – nič se ne družimo s sošolci, veliko težje je osvojiti snov, motivacije za učenje imamo vedno manj, tudi gibamo se premalo. Smo v zelo negotovem položaju, saj ne vemo, kdaj se bomo sploh vrnili v šole, a upam, da čim prej. Tudi glede prakse nas skrbi. Profesorji se sicer trudijo, vendar mi si težko predstavljamo, kako recimo delo z inštalacijami izgleda v praksi. Že lani smo veliko izgubili, kar se tiče praktičnega pouka, zato bomo verjetno to znanje zelo težko nadoknadili.«

Foto: Osebni arhiv

Klara Kristl, dijakinja 3. letnika Ekonomske šole

»Ena izmed prednosti pouka na daljavo je, da si lahko sam organiziraš delo. Dijaki smo postali tudi veliko bolj disciplinirani, zagnani in samoiniciativni. Na delo od doma smo se navadili in moje mnenje je, da sem se naučila celo veliko več, kot bi se v šoli, učnih vsebin je celo več kot prej. Res pa je, da po drugi strani pogrešamo sošolce in druženje v živo. Velika slabost je tudi celodnevno delo za računalnikom, zato grem velikokrat spat z rdečimi očmi.«

Atletika
Rajher: »Mogoče zveni čudno, ampak zajemanje z veliko žlico ni najboljše«
Stran 14

Nogomet
Skupni treningi niso možni
Stran 14

Futsal
Gajser: »Za nami je naporen teden, a to ne bi smel biti izgovor«
Stran 15

Šahovsko društvo Ptuj
Šahistke skozi desetletja
Stran 16

Urednik športnih strani:

Jože Mohorič.

Sodelavci:

David Breznik, Uroš Krstič,
Niko Šoštarčič, Simeon Gönc,
Franc Slodnjak,
Silva Razlag,
Črtomir Goznik.

Športni tednik

E-mail: sport@radio-tednik.si

Poslušajte nas
na svetovnem spletu!

RADIOPTUJ
na spletu
www.radio-ptuj.si

Nogomet • Nik Marinšek, Filip Jauk (NK Aluminij)

»Nivo priprav je višji kot v prejšnjih sezonah«

Nik Marinšek in Filip Jauk sta igralca, ki prihajata iz nogometne šole Aluminija, s klubom iz Kidričevega pa ju pogodba veže do konca naslednje sezone 2021/22. Jesenski del sezone sta delno (Nik) ali v celoti (Filip) preživela na posoji v 2. ligi. Trenutno s člansko ekipo Aluminija opravljata priprave na spomladanski del sezone.

Marinšek: »Praktično celotno dopoldne preživimo na klubu in se posledično več družimo«

21-letnik Nik Marinšek je zelo zgodaj začel dobivati priložnost v članski ekipi šumarjev, že v spomladanskem delu sezone 2017/18 je pod vodstvom trenerja Oliverja Bogatnove zbral 14 nastopov. V naslednji

sezoni 2018/19 je bilo priložnost zanj še več, odigral je 26 srečanj. Podobno število tekem je odigral tudi v sezoni 2019/20, in sicer 21. Zdelo se je, da je Aluminij dobil novega odličnega domačega igralca, ki bi lahko bil za klub odlična alternativa po odhodu Dejana Petroviča, a se to vseeno ni zgodilo.

V jesenskem delu aktualne sezone je tako za Aluminij odigral le eno samo tekmo, proti Celju je vstopil s klopi. Sledila je posoja v Šmartno, ki igra v 2. ligi.

»Po nekaj tekmah za Aluminij smo se skupaj s klubom odločili, da je zame boljše, da grem na posoj v 2. ligo, kjer bom imel 100 % minutažo. Ko je resnično prišlo do realizacije, se je vmešala korona, tako da sem za Šmartno odigral le tri tekme, potem je bilo prvenstvo prekinjeno. Kljub vsemu gledam pozitivno na situacijo, za nazaj ničesar ne obžalujem,« je dejal Marinšek.

Nove priprave je začel v Kidričevem. »Priprave za zdaj vsi opravljamo 'na polno', saj se zavedamo situacije, v kateri smo se znašli. Ne preostane nam drugega, kot da dajemo vse od sebe na vsakem treningu in na vsaki tekmi ter se tako poskušamo vrniti na mesta, na katerih smo bili v prejšnjih sezonah,« se situacije zaveda Nik in dodaja: »Delamo na še višjem nivoju kot v preteklosti, omenil pa bi tudi to, da imamo sedaj skupne zajtrke, da

Foto: Črtomir Goznik

Filip Jauk je jesenski del sezone kot posojen igralec Aluminija odigral pri Fužinarju in v Šmartnem.

praktično celotno dopoldne preživimo na klubu in se posledično več družimo med sabo.«

Glede njegovega nadaljnega statusa je bolj ali manj znano, da spomladi ostaja pri Aluminiju. »Pred približno tednom sem imel sestanek z direktorjem, ki je zaradi nejasnosti situacije v 2. ligi dejal, da je najboljša možnost obstanek tukaj,« je zaključil Nik.

Jauk: »Čas za odločitev bo prišel po koncu priprav«

20-letnik napadalec Filip Jauk v 1. ligi še ni zaigral, zato pa je pridno nabiral tekme v drugoligaški konkurenci. V lanskem sezoni je bil na posoji pri Rogaški, v letošnji pa pri Fužinarju in v Šmartnem.

»V prejšnji sezoni sem pri Rogaški odigral veliko boljše in učinkovitejše, saj sem na 18 tekmah zabil šest golov. Letošnja izkušnja pri Fužinarju in v Šmartnem je nekoliko slabša, saj mi najprej pogoji na Koroškem niso ustrezali, potem pa sva skupaj z Nikom odšla v Šmartno, kjer je bilo potem prvenstvo hitro prekinjeno zaradi koronavirusa. To je pomenilo manj tekem, ni bilo pravega tekmovalnega ritma, kar pa je bil glavni cilj posoje. Mladi igralci odhajamo na posoje predvsem zaradi nabiranja igralnih minut,« je dejal Filip.

Dotaknil se je tudi sedanjih priprav pri Aluminiju, prvič pod vodstvom trenerja Oskarja Drobneteta. »Zame so to tretje priprave s člani, za zdaj potekajo odlično. Po mojem mnenju se je vse prestavilo na višji nivo kot v prejšnjih sezonah, za kar gredo vsem v klubu vse pohvale. Tako lahko upravičeno računamo na boljše rezultate, kot so bili jeseni. Želja vseh je, da čim prej pridemo v cono obstanka,« je dejal Jauk.

Njegov nadaljnji status še ni jasno dorečen. »Najprej bom tukaj oddelal priprave in odigral pripravljalne tekme, potem pa bo čas za odločitev. Za zdaj niti ni jasno, ali bo 2. liga spomladi sploh odigrana. Jasno pa je, da je moja želja obstanek pri Aluminiju,« je zaključil Jauk.

Jože Mohorič

Nogomet • Matic Marcus, Drava

Iz razburkane Drave v mirnejšo Krko

Matic Marcus je bil v treh sezonah nastopanja za ptujsko Dravo eden njenih najboljših igralcev.

Odličen 23-letnik igralec zvezne vrste je bil vedno med nosilci igre ptujskih modrih, tudi v jesenskem

delu aktualne sezone 2020/21 je bilo tako. V zimskem premoru je na njegov naslov priromala zani-

miva ponudba, ki je enostavno ni mogel zavrniti.

»Poklicali so me iz novomeške Krke, ki je na 2. mestu 2. lige in ima jasno ambicijo po napredovanju v najelitnejšo slovensko ligo. Ob takšni ponudbi nisem kaj dosti razmišljal, saj gre za res dobro organiziran klub na vseh nivojih. Že v vseh prejšnjih intervjujih sem poudarjal, da mi veliko pomeni priložnost, da se z ekipo borim za vstop v 1. ligo. Žal mi je, da mi tega na Ptuj ni uspelo doseči, čeprav so bile ambicije visoke, sem pa obenem vesel, da smo se z vodstvom in trenerjem korektno pogovorili in da smo se razšli v dobrih odnosih,« je dejal 23-letnik Celjan, ki je za matični klub nastopal tudi v 1. ligi, zbral je devet prvoligaških nastopov.

Po končanem drugem obdobju pri Dravi (vmes je v sezoni 18/19 nastopal za Brda, op. a.) je čas za oceno ptujске izkušnje. »Vedno poudarjam, da mi je bilo na Ptuj zelo lepo, tako mesto kot klub sta mi zelo pri srcu. Še posebej pa so me lepo sprejemali ljudje v klubu,

tako soigralci kot trenerji, pa tudi navijači, ko so še smeli na tribune. O Ptuj in tukajšnji izkušnji res vse najlepše,« je dejal Matic.

V jesenskem delu ste na koncu ujeli pravi ritem, še vedno pa odmeva vaša pokalna zmaga proti Muri, na kateri si se tudi sam vpisal med strelce. »Ob odhodu v drugo sredino mi je žal prav za ta pokalni nastop. Izločili smo aktualnega pokalnega prvaka in si tako prisluzili možnost nadaljevanja v spomladanskem delu tekmovanja, kar bo za Dravo zagotovo velik izziv. Sam ne bom del tega, a takšen je šport, včasih se je treba čemu odpovedati, da dobiš kakšno drugo priložnost,« je realno ocenil Marcus in dodal

Nastopi Matica Marcusa v dresu Drave:

v sezoni 17/18	17 tekem	4 goli
v sezoni 19/20	20 tekem	6 golov
v sezoni 20/21	13 tekem	5 golov
skupaj	50 tekem	15 golov

Nastopi Marcusa v dresu mlajših reprezentanc:

selekcija U-16	12 nastopov	2 gola
selekcija U-17	4 nastopi	
selekcija U-18	2 nastopa	
selekcija U-19	7 nastopov	2 gola
skupaj	25 nastopov	4 goli

nekaj besed glede letošnjega prvenstva v 2. ligi: »Na začetku sezone je bila ekipa sestavljena precej pozno, posledično smo se precej 'lovili', velikokrat pa nam je zmanjkalo tudi kanček športne sreče in smo gole prejemali v sodnikovih podaljških. Videlo se je, da smo se ob koncu jeseni že močno povezali med sabo, kar se je poznalo tudi na rezultatih. Verjamem, da bi se krivulja rezultatov še dvigovala, a je prišla ta nesrečna prekinitev prvenstva v 2. ligi zaradi koronavirusa.«

Dotaknil se je še sodelovanja s trenerjem Viktorjem Trenevskim. »Imela sva zelo korekten odnos, pod njegovim vodstvom sem igral večino tekem, za kar sem se mu ob odhodu tudi zahvalil. Tudi on mi je zaželel veliko sreče na nadaljnji poti,« je to opisal Matic.

Nogometiški pa si v prvi vrsti verjetno najbolj želite, da se prvenstvo sploh nadaljuje! »Če hočemo kaj narediti na terenu, potem nam morajo pristojni najprej sploh dovoliti začetek treniranja in igranja tekem. To je trenutno največja želja vsakega igralca: da ne treniramo več sami doma, ampak z ekipo, saj smo si izbrali ekipni šport,« je zaključil Matic Marcus.

Jože Mohorič

Foto: Črtomir Goznik

Matic Marcus je v dresu Drave odigral natančno 50 tekem, nove izzive je našel na Dolenjskem.

Atletika • Gorazd Rajher, AK Ptuj**»Mogoče zveni čudno, ampak zajemanje z veliko žlico ni najboljše«**

Gorazd Rajher je dolgoletni trener najboljšega športnika MO Ptuj Kristjana Čeha, ki je v lanski sezoni naredil odločen korak proti svetovnemu vrhu v metanju diska. Priznanja so kar deževala, omenimo samo priznanje za najperspektivnejšega mladega športnika v Sloveniji in naziv atlet leta 2020 v Sloveniji. Trenutno je uspešen dvojec Atletskega kluba Ptuj že povsem vpet v priprave na novo sezono.

Trenutno sta s Kristjanom na Portugalskem, kjer nista prvič.

G. Rajher: »Na Portugalskem sva s Kristjanom drugič. Decembra lansko leto smo imeli v načrtu, da gremo v Medulin, vendar sva se zaradi zapletov s stanjem okrog covid-19 usmerila na destinacijo na Portugalskem, kjer razmere še od treninga z Nino Kolarič poznam. Lahko rečem, da se počutim kot doma, celo bolje, saj me tukaj nihče ne ovira.«

Kakšni so trenutni vremenski in siceršnji pogoji za delo? Kakšen je ta kraj, je prisotnih še več drugih atletov in drugih športnikov?

G. Rajher: »Tukajšnje vremenske razmere dajejo možnost za izvedbo dobrega trenažnega programa. Dnevna temperatura se giblje okoli 15 stopinj Celzija, kar je za potrebe treninga odlično.«

Sicer gre za manjši kraj na jugu Portugalske z imenom Villa Reaal de Saint Antonio (povsem v bližini meje s Španijo, Sevilla je npr. oddaljena le 150 km, op. a.), kjer je postavljen Olimpijski center za šport. Namen stadiona je, da nudi

Foto: osebni arhiv

Gorazd Rajher in Kristjan Čeh se trenutno nahajata na pripravah na Portugalskem. »Infrastruktura ni več takšna, kot je bila pred leti. Če primerjam, kako je izgledal stadion v času sodelovanja z Nino Kolarič in danes, bi rekel, da so se razmere poslabšale. Kljub temu pa ne morem reči, da se ne da dobro trenirati. Imamo vse, kar potrebujemo, prijaznost osebja ...«, je dejal Rajher.

možnost treniranja veliki množici atletov iz celotnega sveta, vendar ga lokalne oblasti ne obnavljajo tako, kot bi ga morale. Temu je primerna tudi infrastruktura, ki ni več takšna, kot je bila pred leti. Če primerjam, kako je izgledal stadion v času sodelovanja z Nino Kolarič in danes, bi rekel, da so se razmere poslabšale. Kljub temu pa ne morem reči, da se ne da dobro trenirati. Imamo vse, kar potrebujemo, prijaznost osebja ...

Trenutno so tukaj na pripravah še atleti s Kube, Portugalske, Francije in Poljske.«

Kakšni so cilji v tem pripravljalnem obdobju?

G. Rajher: »V našem jeziku oz. v procesu trenažnega cikliziranja sva s Kristjanom v predtekmovalnem obdobju, kjer je poudarek na večji količini metov, približujemo se me-

tom tekmovalnega diska, posegamo po treningu maksimalne moči in hitrosti ... Z enim stavkom: pripravljamo se na tekmovalni del sezone.«

Priprave na sezono 2021 sta sicer začela že prej: kaj je doslej že bilo opravljenega?

G. Rajher: »Res je! Program dela, ki sem ga sestavil, sva začela izvajati v drugi polovici oktobra, ko smo pozornost namenjali osnovnim motoričnim sposobnostim, dodajali nove oblike gibanja (trening boksa, op. a.) in bazičnim osnovam treninga.«

Na Kristjanovem instagramu je bilo mogoče videti nekaj zanimivih prijemov: od boksarskega treninga do vaj z velikimi traktorski gumami ... Popostritev ali še kaj več?

G. Rajher: »Trening mora biti pester in raznolik, zato smo poskušali možnosti v domačem okolju. Letos je bila osnova boks, naslednje leto bo kaj drugega. Premikanje gume je že stara zadeva, nekdo je doma premikal bale sena.«

S kakšnimi rezultatskimi in tekmovalnimi načrti in željami vstopata v leto 2021?

G. Rajher: »Načrt vsakega športnika in njegovega trenerja je nadgradnja pretekle sezone. Zame je nadgradnja celostnega pomena in ne samo rezultatskega. Športnik mora v prvi meri uživati v tem, kar počne, vse, kar dela, mora delati z veseljem. Če je tako, potem rezultat pride sam od sebe. Če bomo

nadgradili dosedanje delo in sledili sistemu dela, da vse, kar počnemo, počnemo v obliki igre, potem lahko disk poleti tako daleč kot lansko leto.«

Olimpijske igre so verjetno letošnja glavna prioriteta, če bodo seveda izvedene po načrtih. Kakšen je načrt stopnjevanja tekmovanj?

Foto: osebni arhiv

Kristjan Čeh se je lani s svojimi odličnimi rezultati priključil elitni družini najboljših metalcev diska na svetu.

Gorazd Rajher: »Ptuj lahko ima novega olimpijca, od lokalne oblasti pa dobimo le kanček pomoči«

Za doseženo v letu 2020 je Kristjan prejel dve odmevni priznanji: na prireditvi športnik leta nagrado za najperspektivnejšega mladega športnika Slovenije, od AZS pa priznanje za najboljšega atleta leta in vi za najboljšega trenerja leta. Kaj vama ta priznanja pomenijo?

G. Rajher: »Zame je to nagrada za dosedanje delo in potrditev, da to, kar počnemo, počnemo v pravi smeri. Ptuj je imel olimpijca Mirka Vindiša, olimpijko Nino Kolarič in lahko ima novega olimpijca Kristjana Čeh. Za to skrbimo v klubu, od lokalne oblasti pa dobimo le kanček pomoči.«

Kristjan Čeh: »Obe priznanji mi veliko pomenita«

»Obe priznanji mi dosti pomenita, ker dokazujeta naše dobro delo in ves trud, ki ga vlagamo v to. Upam, da bo naše delo še naprej tako uspešno, kot je bilo doslej ali pa še nekoliko bolj,« je dejal Čeh.

G. Rajher: »O! Žal niso prioriteta te sezone, plan je drugačen. Vrh sezone je evropsko prvenstvo U-23 in dobri nastopi na mitingih diamantne lige. Mogoče zveni čudno, ampak zajemanje z veliko žlico ni najboljše.«

Kako sta se pri treningih prilagodila na razmere s covidom-19?

G. Rajher: »Težko, vendar do sedaj še kar uspešno. Veliko je bilo prilagajanj, sprememb, ven-

dar smo na koncu koncev naredili dobro sezono in pogumno zremo v sezono, ki je pred vrati. Kar je bilo, je bilo, na ptujskem je nogomet še vedno prva violina in za vse ostalo kar zmanjka prostora. Tako je bilo tudi v primeru naju, zato sva lansko leto veliko treninga opravila v Dornavi, natančneje ob ribniku ribiške družine Dornava, kjer ima narejen metalni podest naš veteran Dušan Koren. Uteži sva preselila na Destrnik v poslovno hišo predsednika kluba Alda Ina Iliščiča in tako trenirala v marcu in aprilu. Domača športna in politična oblast naju je milo rečeno pregnala s stadiona. Kljub temu da bi opravila trening metov na pomožnem delu stadiona, prihajala na trening skozi t. i. stranska vrata, sledila vseh ukrepov za preprečevanje pandemije, so jasno in glasno dejali, da sva nezaželena.«

Kakšna bi bila ocena lanske sezone s sedanjega zornega kota?

G. Rajher: »Končna ocena je z eno besedo: presenetljiva. Kar se je zgodilo, tega nisem načrtoval v tako kratkem času, ampak nekje do leta 2022. Napovedovanje ni moja vrlina (smeh), ampak načrt dvigovanja rezultata je postavljen na mejo 70 m do leta 2024 oz. do naslednjih OI v Parizu. Takrat pričakujemo dozorelost Kristjana kot odličnega metalca diska. Še enkrat pa poudarim, da je to samo napovedovanje, rezultati pa o opravljenem delu govorijo sami zase.«

Jože Mohorič

»To je hud udarec za otroke, posledice bodo katastrofalne«

Kakšno je tvoje mnenje glede športa mladih, ki je v tem času skoraj v popolnosti zamr?

G. Rajher: »Z eno besedo – grozljivka! To je hud udarec za otroke in celotno človeštvo. Posledice bodo katastrofalne, otroci bodo predebeli, veliko bo težav z okvarjenimi hrbtenicami, izgubili bodo socialno noto ... Že sedaj v njihovem življenju prevladuje komunikacija preko tehnologije, ki ni pristna, ampak poteka preko ekrana, kaj bo šele sedaj! Izginile bodo otroške igre, njihovo druženje bo bolj na daljavo in prijatelj ne bo več prijatelj za igro, ampak virtualen obraz.«

Nogomet • 2. SNL**Pet tednov bo minilo od začetka priprav do začetka spomladanskega dela**

Nogometaši v 1. slovenski ligi so jesenski del sezone odigrali v celoti tako, kot je bilo predvideno, odigrali so 19. krogov. Podobno je računati tudi v spomladanskem delu sezone 2020/21, ki se bo po programu nadaljevala 10. februarja.

Pri drugoligaških je situacija precej manj rožnata, v prvem delu sezone so pod streho spravili le 12 od 30 krogov. Nazadnje so bili v tekmovalnem pogonu 17. oktobra lani, od takrat dalje so na »prisilnem počitku«. Vladni ukrepi za zajezitev okužbe s koronavirusom tekmovalja v drugem kakovostnem razredu ne dovoljujejo, velika večina ekip si ne more privoščiti niti skupinskih treningov. Oziroma si jih ne morejo zasledbe tistih klubov, ki z igralci nimajo sklenjenih profesionalnih pogodb. Takšnih pa je v 2. ligi večina, izjeme so z

nekoliko večjim številom profesionalcev le Rudar (15 igralcev), Nafta (15), Triglav (15) in Radomlje (13).

Foto: Ortomir Goznik

Nogometaši v 2. slovenski ligi so v jesenskem delu odigrali 12 krogov, potem je bila sezona zaradi ukrepov za zajezitev okužbe s koronavirusom prekinjena.

Ptujška Drava ima npr. sklenjenih le pet pogodb s svojimi igralci, na tej listi so Alej Milič, Marko Brest

(lani prestopil v Maribor), Malik Bah, Samuel Nelson in Aldin Aganović.

Seveda je jasno, da to tekmece postavlja v neenakovreden položaj. Da bi se temu izognili, je bil po poročanju športnega dnevnika EkipeSN na srečanju delovne skupine 2. SNL sklenjen dogovor, da bo od trenutka, ko se bodo lahko ekipe vrnile na trening, do prve uradne preizkušnje tekmovalnega koledarja minilo pet tednov, ki bodo namenjeni pripravam.

Ker je kristalno jasno, da bodo obstoječi vladni ukrepi veljali vsaj do konca tega tedna, tako ni več nikakršnega dvoma, da se spomladanski del prvenstva ne bo začel 21. februarja, kot je bilo predvideno. V primeru najugodnejšega scenarija bi se to lahko zgodilo sedem dni pozneje, a glede na

aktualno epidemiološko sliko in obete, ki niso navdušujoči, je pričakovati, da se bo vse skupaj še nekoliko bolj zavleklo. To obenem pomeni, da bo zmanjkalo časa, da bi se lahko odigrale vse tekme, zato sta po informacijah novinarjev EkipeSN trenutno na voljo dva rezervna scenarija. Prvi je ta, da bi se odigrali še trije krogi in zaostala tekma Nafta – Rudar, po 15 odigranih krogih pa bi se naredili liga za

prvaka in liga za obstanek. Druga različica je, da bi se pod streho spravila zaostala preizkušnja in bi z ligo za prvaka in ligo za obstanek začeli že po 12 krogih.

Še več bo bržkone znanega 26. januarja, ko se bo delovna skupina znova sestala, že prej se bo to pripetilo v primeru sprostitev ukrepov do te mere, da bi drugoligaški lahko začeli trenirati.

UR

Dravaši bodo še čakali – tako kot vsi drugi

V intervjuju v prejšnji številki je trener Drave Viktor Trenevski povedal, da želijo priprave na drugi del sezone začeti v ponedeljek, 18. januarja, če bo to seveda glede na ukrepe možno.

Kmalu je postalo jasno, da to ne bo možno: »O nadaljevanju sezone bodo odgovorni odločili 26. 1., do takrat lahko vsak dela individualno doma, skupni treningi pa niso možni,« je sporočil trener Drave.

Futsal • 1. SFL

Gajser: »Za nami je naporen teden, a to ne bi smel biti izgovor«

V 1. slovenski futsal ligi so nogometaši odigrali večino tekem 14. kroga, zaključek bo v torek v Ljutomeru, kjer bo pri domačem Tomažu gostoval aktualni državni prvak Dobovec. »Tekmo bomo poskušali odigrati po najboljših močeh, čeprav se zavedamo minimalnih možnosti za presenečenje. V prvi vrsti moramo popraviti precej stvari iz naše zadnje tekme z Dobropoljem,« je dejal trener KMN Tomaž **Matej Gajser**, ki ne bo mogel računati na Aleša Marota (rdeči karton).

Za precejšnje presenečenje so v tem krogu z zmago na Ptujju poskrbeli igralci iz Kobarida, ki so se s tremi osvojenimi točkami vrnili v boj za uvrstitev v končnico. Do te ekipe čakajo še štiri tekme rednega dela sezone.

Močno okrepljena Litija ni imela težav v Sevnici, štiri gole je prispeval Brazilc **John Lennon**, ki je skočil na vrh lestvice strelcev. Pri

19 zadetkih v sezoni se je izenačil z **Lukom Peričem** (Dobovec).

Blizu velikega presenečenja so bili tudi Dobropoljani, ki so na Vrhniki vse do zadnjih minut držali remi, nato pa so domačini v 39. minuti z zadetkom **Toda Ciuhe** vendarle prišli do zmage.

FC Hiša daril Ptuj – Oplast Kobarid 2:3 (0:1)

STRELCI: 0:1 Kusterle (20.), 0:2 Marko Mohorič (27.), 1:2 Ručna (30.), 2:2 Bukovec (31.), 2:3 Andrej Mohorič (39.).

FC HIŠA DARIL PTUJ: Zdovc, Caf, Gašparič, Rednak, Ručna, Florjančič, Klinc, Pihler, Fleten, Lah, Bukovec, Gajser, Pauko. Trener: Robert Grdovič.

»Na Ptuj prihajamo po zmago,« so pred tekmo na Ptujju samozavestno napovedovali gostje iz Kobarida. Ti so v dosedanem delu

sezone zbrali presenetljivo malo točk in so zelo nizko na lestvici, a njihova realna vrednost je nedvomno precej višja. Ne nazadnje gre za nekdanje državne prvake, zadnji naslov so osvojili v sezoni 2013/14.

Prva tekma med tema dvema tekmečema se je v Kobaridu končala z zmago Ptujčanov 2:4. Domačini so tekmo odprli z nekoliko nervozno igro, pojavljale so se jim številne napake. Pošteno se je tekma razživela šele okoli desete minute, ko so domačini izvedli prvi resni pritisk. Takrat so priložnosti po vrsti zamujali Bukovec, Ručna, Florjančič in Klinc. Na drugi strani so večkrat zapretili tudi gostje, a je Caf kljub nekaj nezanesljivim obrambam mrežo ohranil nedotaknjeno.

Že v uvodu se je izkazalo, da bo največja ovira Ptujja na poti do zadetka odlični vratar gostov Deni Krivec. Izjemno se je izkazal

Dobovec v Ligi prvakov med najboljših 16 ekip

Dobovec je med tednom v obračunu evropske Lige prvakom v gosteh izločil ekipo z Malte (zmaga 2:3), v kateri igrajo številni kakovostni tujci, predvsem Brazilci. Slovenski prvaki so dvakrat zaostajali, (1:0, 2:1), na koncu pa zmagoviti gol dosegli v 40. minuti ...

Tekmeča v osmini finala Lige prvakov bo Dobovec dobil v četrtek, 21. januarja, na žrebu na sedežu krovne zveze v Nyonu. Osmina finala bo med 16. in 21. februarjem, o napredovanju na zaključni turnir pa bo tako kot tokrat odločala ena tekma. Po osmini finala bo v ligi prvakom na sporedu zaključni turnir osmerice s četrtfinalom, polfinalom in finalom. Ta bo predvidoma konec aprila v Minsku. Naslov brani Barcelona.

v 16. minuti, ko je bil Bukovec po odvzeti žogi sam pred njim, a je s fantastično obrambo napadalcu Ptujja preprečil zadetek. V naslednji minuti je bilo vroče pred golom Caf, saj je Ručna nesrečno preusmeril žogo proti lastnemu голу, a je na srečo svoje ekipe zadel le vratnico ...

V izjemni končnici prvega dela je bil najprej Florjančič v 19. minuti sam pred Krivcem, a je bil slednji znova zmagovalec dvoboja ena na ena, podobno kot na drugi strani Caf, ki je po dveh poskusih Marka Mohoriča žogo odbil v kot. Tega so gostje sijajno izvedli, po natančni podaji je bil pred golom na pravem mestu Aljaž Kusterle – 0:1.

Ob polčasu je najboljši domači strelac Bukovec povedal: »Igra ni bila slaba, le gola nam ni uspelo zadeti, na koncu smo ga celo dobili. Cilj v drugem polčasu bo čim prej doseči gol.« Na drugi strani je bil eden izmed treh Mohoričev v ekipi gostov, Andrej (ob njem še Marko in Matej, op. a.), precej bolj zadovoljen: »Do prednosti smo prišli z borbeno igro, v takšni luči se moramo predstaviti tudi v drugem delu. To je edina pot do uspeha, ki si ga želimo.«

Po pričakovanjih se je drugi del začel s pritiskom varovancev Roberta Grdoviča, ki pa so bili v svojih poskusih jalovi. To je dajalo dodatno energijo gostom, ki so postajali vse bolj samo zavestni. V 27. minuti je tako Marko Mohorič izvedel lepo samostojno akcijo, po kateri je z natančnim zaključnim strelom z desetih metrov zadel v polno – 0:2.

To je bil nov hladen tuš za domačine, ki pa so nanj reagirali odlično. Najprej so dve priložnosti – Ručna v 28. in Bukovec v 29. minuti – zapravili, nato pa v 30. minuti vendarle zadeli v polno: po podaji iz avta je Ručna z izjemnim strelom pod prečko znižal zaostanek 1:2. Isti igralec je bil nekaj sekund kasneje v novi priložnosti, a je names-to gola stresel prečko.

V 31. minuti je prišlo do izenačenja: Rednak je že ležal na tleh, a je vseeno spravil žogo do Bukovca, ki je ustrelil proti голу, tokrat pa je Krivcu žoga vendarle spolzela skozi roke v gol – 2:2. To je bila prva (in edina!) napaka gostujočega vratarja na tekmi.

Izenačenje in obenem še peti akumulirani prekršek Oplasta sta domačinom odpirala nove možnosti, vsaj psihološka prednost je bila v teh trenutkih odločno na njihovi strani. Ko se je pričakoval zaključni juriš ekipe Hiše daril, pa so »udarili« gostje. Najprej so si priigrali dva »zicerja«, a ju še niso uspeli pretvoriti v gol, to pa jim je končno uspelo v 39. minuti, ko sta Ručna in Rednak nespretno posredovala pred svojim golom, »darilo Hiše daril« pa je Andrej Mohorič mirno pretvoril v zmago – 2:3.

V naslednjem krogu čaka Ptujčane derbi v gosteh z ekipo Litije

Tilen Gajser, FC Hiša daril Ptuj: »Pred srečanjem smo pričakovali zahteven obračun, kar se je na samem parketu tudi potrdilo. Deveto mesto Oplasta ni realno, imajo veliko boljše ekipo, kot kaže

1. SFL

REZULTATI 14. KROGA: FC Hiša daril Ptuj – Oplast Kobarid 2:3 (0:2), Mlinše – Bronx Škofije 3:6 (2:2), Sevnica – Litija 1:9 (0:5), Siliko Vrhnika – Dobropolje 3:2 (1:2).

Tekma KMN Tomaž Šic bar – Dobovec bo odigrana v torek, 19. 1., ob 19.00 v Ljutomeru.

V torek bo odigrana tudi zaostala tekma 12. kroga med ekipama Silika in Oplasta.

1. DOBOVEC	13	13	0	107:15	39	
2. HIŠA DARIL PTUJ	14	11	1	69:40	34	
3. LITUA	14	9	1	4	55:36	28
4. BRONX ŠKOFIJE	14	6	2	6	43:54	20
5. SILIKO VRHNIKA	13	5	3	5	41:37	18
6. TOMAŽ ŠIC BAR	13	5	2	6	45:44	17
7. MLINŠE	14	4	3	7	41:66	15
8. OPLAST KOBARID	13	3	3	7	30:41	12
9. SEVNICA	14	3	3	8	42:68	12
10. DOBROPOLJE	14	0	0	14	15:87	0

lestvica in pričakujem, da bodo do konca še splezali kakšno stopničko višje na lestvici. Za nami je bil tudi kar naporen teden, tekmi v Škofijah in Zagorju nista bili enostavni, morda je tudi zaradi tega zmanjkala kanček energije, predvsem pa svežine. A to ne sme biti izgovor za poraz, za katerega smo sami krivi, enostavno nismo izkoristili priložnosti, ki smo jih imeli. Ob tem je gostujoči vratar ubranil veliko dobrih strelcov, to sta glavna razloga za neuspeh. Vratar nas je nekoliko presenetil, saj sicer to ni prvi vratar Oplasta. Po zaostanku smo zmogli dovolj moči za izenačenje, želeli smo si tudi tretji zadetek, a smo ga po veliki napaki v obrambi nato celo sami prejeli. V zadnjih tekmah imamo nekaj težav z učinkovitostjo, a smo proti Mlinšam npr. pokazali, da jih še nismo pozabili zabijati. Zaradi poraza ni v klubu nobene panike, do končnice imamo čas za popravke v igri – takšnega mnenja je bil po tekmi tudi trener.

Litijani so naš naslednji tekmeč, to bo zelo zahtevna preizkušnja, sploh zaradi tega, ker forma v tem trenutku ni briljantna. Prejemamo veliko golov, dosegamo jih težje, tako da bo treba močno omejiti Litijane pri njihovih napadih. Dva ali trije zadetki bi lahko bili že usodni za poraz.«

Jože Mohorič

Foto: Crtomir Goznik

Ekipa iz Kobarida se je izkazala za čvrstega tekmeča in je po Dobovcu druga v letošnji sezoni odnesla točke iz Ptujja.

Rokomet • SP v Egiptu

Jo, jo, jo ...

Te vrstice so nastale pred tretjo tekmo z Belorusijo, zato se bomo dotaknili samo prvih dveh tekem proti Južni Koreji in Rusiji. Že sedaj pa lahko mirne duše napišemo: jo, jo, jo ... Vse v upanju, da v naslednji številki Štajerskega tednika ne bo treba dodati še enega podobnega medmeta (poraz proti Belorusiji), kar bi bilo za uvrstitev v četrtfinale za našo reprezentanco že usodno.

Južna Koreja 2 na nivoju slovenske 1. B-lige

Škoda izgube vsake besede za to tekmo, saj so Korejci nastopili z univerzitetno ekipo, kjer so moštvo sestavljali igralci, rojeni leta 1998 in mlajši. Prva reprezentanca Južne Koreje se med tem časom pripravljala na olimpijske kvalifikacije. Slovenija je dosegla zmago z rezultatom 51:29 in edino, po čem si bomo zapomnili to tekmo, je, da so naši fantje na svetovnih prvenstvih dosegli rekordni izkupiček doseženih golov za Slovenijo ter da so osvojili dve točki.

Največ doseženih golov na eni tekmi v zgodovini svetovnih prvenstev so sicer dosegli Islandci proti Avstraliji (55) in Danci proti Kanadi (52). Pa še to. Ta ekipa Južne Koreje proti Jeruzalemu na Hardeku

ne bi imela nobenih možnosti za uspeh. Toliko o kakovosti Korejcev ...

Rusi so nas popolnoma nadigrali

Pred tekmo proti Rusiji smo veljali za absolutne favorite na papirju, a je sama tekma še enkrat več dokazala, da ne zmagujejo vedno favoriti. Roko na srce smo Ruse vsi podcenili, češ da so visoki, težki, prepočasni. Na koncu so nas Rusi v več primerih celo pretekli, kar je dokaj neobičajno za našo ekipo, ki velja za eno najhitrejših na svetu.

Osebnostno menim, da je odločitev o zmagovalcu padla v prvih desetih minutah tekme. Odločno smo štartali v tekmo in si brez večjih težav priigrali številne priložnosti za strele iz obetavnih situacij. Na drugi strani so se Rusi mučili v vsakem napadu. In namesto da bi naši fantje povedli s tremi ali štirimi zadetki, je Rusom po zaslugi izjemnih obramb vratarja Viktorja Kireyeva uspelo v 10. minuti izenačiti na 3:3.

Skozi celotno tekmo smo ob številnih tehničnih napakah napravili kar 13 t. i. zicerjev. In grešili smo prav iz vseh pozicij. V obrambi je skozi celotno tekmo taval naš centralni blok, tudi »halfi« so bili

na prepihu in Rusi so zadetke na postavljeni obrambo dosegali po sredini naše obrambe. Pravzaprav smo imeli v kapetanu Juretu Dolencu edinega razpoložnega igralca v napadu, kar pa je bilo premalo za Rusijo, ki ji je uspelo prav vse. Rusija me je s svojo igro proti Sloveniji navdušila, pričakoval sem prav obratno. Spoznali smo kar nekaj zanimivih ruskih rokometišev, ki so jih tekmeči očitno »skrivali nekje v Sibiriji«.

Kdo je šef v ekipi?

Slovinci že dolgo časa nismo

tako neorganizirano igrali v napadu kot tokrat proti Rusiji. Brez glave in repa ter vsak zase. To je bilo mogoče pričakovati že pred prvenstvom, saj mi še danes ni jasna odločitev, da je selektor Ljubomir Vranješ na prvenstvo odpeljal kar pet srednjih zunanjih igralcev: Deana Bombača, Miho Zarabca, Staša Skubeta, Roka Ovnička in Domna Makuca. Od tega nobeden od naštetih ne more igrati v obrambi na dvojki ali »halfu«. Vemo, da je vsak srednji zunanji po navadi motor oz. šef svoje ekipe. Pri nas pa malo po svoje igra Bombač, malo Zarabec,

malo Skube in malo Ovniček. Težava trenerja je že razdeliti minutažo vsem naštetim igralcem na tekmi, da bodo vsi ostali zadovoljni. Nemogoča misija, saj je v igri preveč – grdo rečeno – egoistov, ki se težko prilagodijo sistemu. Brez trdnega zgrajenega sistema, ki je pogoj za uspeh, pa pot do cilja ni mogoča.

Vranješ se bo v nadaljevanju prvenstva moral odločiti za dva organizatorja igre, ki jima bo zaupal, obenem pa tretjega imeti v rezervi in še ta se bo za potrebe uspeha moral predrediti ekipi. Nikakor si noben trener ne bi želel biti v koži

Vranješa, ki pa je izkušeni rokometni maček, ki bo znal slovensko ladjo po ruskem potopu uspešno dvigniti na površje.

Z zmago se vrniti med žive

Kako je najlažje pozabiti boleč poraz proti Rusiji? Recept je enostaven: premagati Belorusijo. In naša reprezentanca je tega sposobna, saj sem še vedno mnenja, da imamo vrhunsko ekipo, le nekaj kockic v mozaiku je treba pravilno postaviti. V prvi vrsti bo treba začeti igrati čvrsto v obrambi, iz katere vse izhaja. Preko dobre obrambe bodo začeli izhajati protinapadi in s tem »lahki zadetki«. Naša krila za zdaj na prvenstvu ne blestijo, a z že enim samim klikom v glavi se to lahko hitro spremeni.

Še vedno trdno verjamem, da je Slovenija v ponedeljek premagala Belorusijo in da je sposobna v drugem delu tekmovanja na kolena položiti tako gostitelje Egipčane ter tudi Švede in Severne Makedonce. Štiri zmage bi nas popeljale do zelenega četrtfinala, mogoče tudi en poraz, a ta se nikakor ne sme zgoditi proti Belorusiji ali prouvrščeni ekipi skupine G (Egipt, Švedska). V petkovi številki Štajerskega tednika si želim pisati o dveh zmagah: ponedeljkovi proti Belorusiji in srednji proti Severni Makedoniji ...

Uroš Krstič

Foto: Martin Metelko/m24.si

Tenis

V strogi karanteni brez treningov kar 72 igralk in igralcev

Organizatorji prvega teniškega grand slama v sezoni so v zadnji izjavi za javnost sporočili, da je za-

Rola v Turčiji

Blaž Rola (154. na ATP) bo po izpadu v 2. krogu kvalifikacij za Odprto prvenstvo Avstralije nastopil na challenger turnirju v Turčiji. V Carigradu bo potekal zelo močan turnir, vreden kar 132.000 evrov, kar je za turnirje te vrste res zelo visoka vsota. Ptujčan se bo v 1. krogu glavnega turnirja pomeril s 24-letnim Francozom Benjaminom Bonzijem (164.). Oba dosedanja medsebojna dvoboja je Rola dobil.

radi novega pozitivnega testa na novi koronavirus v strogi karanteni brez dostopa do igrišč za trening še dodatnih 25 tenisač in tenisačev, že prej se jih je v podobnem položaju znašlo 47. Okuženi potnik sicer ni del igralske zasedbe, vseeno pa je moralo vseh 58 potnikov na letalu od Dohe do Melbournea v strogo 14-dnevno karanteno.

Ta bo nekoliko blažja za potnike iz letal brez primera okužbe, saj lahko pet ur na dan trenirajo na za to odrejenih igriščih v Melbourneu, preostali čas pa morajo prav tako preživeti v hotelskih sobah. Protokoli so precej strogi, prvi teden lahko igralci trenirajo samo z enim partnerjem, drugi teden pa

se bodo lahko združili še z eno podobno dvojico.

»Po prvem dnevu v Melbourneu potniki iz našega letala še čakamo na rezultate testiranja, oba s Tamaro pa se počutiva zdrava. Siceršnjega druženja tukaj ni, ukrepi vlade so strogi in jih vsi spoštujemo. Pristali smo ponoči, ko je deževalo, tako da kakšnega poletja tukaj še ni mogoče občutiti – temperature so pod 20 stopinjami Celzija,« je iz Avstralije nekaj zanimivosti sporočil trener Tamara Zidanšek Zoran Krajnc, nato pa dodal še tisto najbolj zanimivo, s kom bodo trenirali naslednja dva tedna: »Prvi teden imamo dogovorjen trening z Arantxo Rus (74. na WTA), drugi teden

pa se nam bosta pridružili Švedinja Rebecca Peterson (57.) in Američanka Jessica Pegula (63.).«

Igralci in igralk v strožji karanteni so že izrazili ogorčenje nad pristopom zdravstvenih služb, ki so kljub le 25-odstotni zasedenosti letal vse, ki so bili na njih ob okuženih osebah, označili kot bližnji stik. Zaradi tega bodo do začetka februarja in edinih pripravljanih turnirjev pred OP Avstralije ostali brez treningov. Organizatorjem očitajo, da so spremenili pravila in navodila, ki so jih pred tem poslali okoli 1.200 igralcem in spremljevalnemu osebju na prvem grand slamu sezone.

Foto: osebni arhiv

Soigralki iz dvojic, Slovenka Tamara Zidanšek in Nizozemka Arantxa Rus, bosta prvi teden v Melbourneu trenirali skupaj.

JM, sta

Šah • ŠD Ptuj

Ptujske šahistke skozi desetletja

Skozi 85 let delovanja Šahovskega društva Ptuj so imele pomembno vlogo tudi ženske, ki so se športno/tekmovalno vključile nekoliko kasneje. Verjetno so potrebovale več poguma, da so se spopadle z 32 figurami na 64 črno-belih poljih, ki so bila na začetku »rezervirana« bolj za moške.

Pregled delovanja Šahovskega društva Ptuj je ob svoji 70-letnici podrobneje v kronologiji »Ptujski šah 1935–2005« zapisal častni član društva Janko Bohak. Za naslednjih 15 let smo skušali čim več podatkov dodati tisti, ki smo dalj časa nekako »rasli« s klubom. Na ta način poskušamo ohraniti bogato ptujsko šahovsko zgodovino s številnimi podrobnostmi, ki bi sicer odšla v pozabo. Tokrat nekoliko več pozornosti namenjamo predvsem ženskam za šahovnicami v ptujskem društvu, čeprav je bilo skozi zgodovino tudi nekaj drugih posameznic, katerih prispevek je neprecenljiv za delovanje vsake sredine.

V zgoraj zapisani kronologiji šele po več kot tridesetih letih delovanja ptujskega društva prvič v letu 1964 zasledimo imena treh, lahko bi rekli junakinj, ki so prebile to ptujsko moško šahovsko trdnjavo. Ledino so tako začele orati Slavica Pisar, Anica Reberc in Božena Rudolf, ki so bile v tem letu tekmovalno izredno uspešne. Posebej še pri osvojitvi 3. mesta na prvenstvu Slovenije, ko so Ptujčani premagali ekipo ŠD Domžale s 6,5:3,5. V začetku naslednjega leta zasledimo še podatek, da je Slavica Pisar uspešno nastopila na

ženskem prvenstvu mariborske šahovske podzveze in osvojila 6. mesto. Kasneje o teh prvih treh pogumnih mladih šahistkah ni bilo zaslediti več nobenega podatka o njihovi morebitni šahovski karieri.

Leta 1965 se je v društvo vključila avtorica tega prispevka Silva Razlag, ki je ostala aktivna vse do danes. Njen prvi večji tekmovalni uspeh je bilo 12. mesto v absolutni konkurenci na društvenem prvenstvu leta 1973 med 38 udeleženci. Leta 1974 se ji je pridružila ena najuspešnejših ptujskih šahistk Tatjana Vaupotič (danes Zemljič), kasneje pa tudi Anka Zafostnik (danes Kolarič). Vrsto let sta bili Tatjana in Silva uspešen tandem v članski ekipi ŠD Ptuj. Takrat je bil pogoj za nastop na republiških prvenstvih in kasneje tudi v II. zvezni ligi mešana ekipa, ki jo je sestavljalo šest članov, dve članici in dva mladince. To je bila vsekakor odlična poteza tako v podporo in popularizacijo žensk v šahu kot tudi podpora za razvoj mladih šahistov. Tatjana in Silva sta imeli leta 1975 kot edini šahistki čast igrati simultanko s svetovnim prvakom Anatolijem Karpovom v Narodnem domu na Ptujju, kjer je Tatjana uspelo iztržiti remi.

Od prvih začetkov leta 1964 pa vse do leta 2020 se je na seznam ptujskih šahistk vpisalo skoraj 40 različnih imen, ki so vsaka na svoj način dodale kamenček v mozaiku enega najuspešnejših slovenskih šahovskih kolektivov. Nekatere daljši, druge krajši čas. Posebno mesto med njimi si vsekakor zasluži Tatjana Vaupotič, ki je dosegla izredne uspehe ne samo v domačem društvu, ampak tudi na takratnih republiških prvenstvih Slovenije (leta 1983, 1984 in 1987 je

osvojila naslov članske republiške prvakinje, leta 1986 je bila druga, 1985 pa tretja) in državnih prvenstvih naše bivše skupne države Jugoslavije. Začela je kot 14-letna »pionirka« in obvladovala ptujsko šahovsko sceno skoraj dvajset let. Gotovo je bilo zanjo eno od prelomnih leto 1980. Šahovska zveza Jugoslavije je namreč ptujskemu društvu zaupala organizacijo dvoboja štirih partij za naslov jugoslovanske šahovske mojstrice prav med Tatjano Vaupotič in Branko Vujić iz Srbije. V prvi partiji sta se šahistki razšli z remijem, v drugi pa je gladko zmagala mlada domačinka, kar je posebej razveselilo številne ptujske in tudi slovenske ljubitelje šahovske igre. Tatjana je suvereno obvladovala tudi tretjo partijo, ki pa jo je v povsem dovoljenem položaju po manjši nezbranosti in grobi napaki izgubila. Gotovo je to vplivalo na razplet v četrti partiji, ki se je ponovno končala z remijem. Končni dvoboj je bil tako 2:2, s tem, da je po dodatnih kriterijih naslov jugoslovanske mojstrice pripadel Vujićevi. Morda je prav to nekoliko upočasnilo Tatjanin nadaljnji razvoj in opustitev ambicij po osvojitvi naslova šahovske velemojstrice, čeprav je bil takrat njen potencial nedvomno na tem nivoju.

V posameznih obdobjih so se v ptujskem društvu pojavile nekatere mlajše, kot sta bili Jasna Pavlin in Lidija Horvat. Slednja je že s 13-letni opozorila na izreden šahovski talent. Junija leta 1980 je presenetila z osvojitvijo naslova članske republiške prvakinje, žal pa je je seni istega leta tragično preminila stara komaj 15 let.

Kar nekaj posameznic je za kratak čas, leto, dve ali tudi kakšno več, kot članice drugih klubov okrepilo barve ptujskega društva in se potem tudi vrnilo v svoje matične klube. Tu velja izpostaviti Narciso Mihevc (danes Mohr) iz Maribora, ki je bila med temi »občasnimi« najdlje časa »Ptujčanka«, skupaj sedem let. V tem obdobju je bila dvakrat (1990 in 1992) proglašena za najboljšo športnico takratne Občine Ptuj. Daljši čas je bila aktivna članica ptujskega društva tudi Andreja Erjavec (leta 1990 je osvojila naslov članske republiške prvakinje), ki je po poroki s ptujskim šahistom Radom Brglezom sicer ostala na Ptujju, ni pa več nadaljevala šahovske kariere. Omeniti velja še nekatere »legionarke«, kot so Tatjana Kreže, Nataša Krmelj, Alenka Čebela in Nevenka Golc.

Na svojo nadvse uspešno šahovsko pot pa je leta 1986 suvereno stopila takrat 15-letna Anita Ličina (danes Vrabčič), ki je prevzela primat daleč najboljše ptujske šahistke vse do današnjih dni. Njenih uspehov in uspehov nekaterih ostalih bi bilo gotovo za samostojno knjigo, zato jih v tem prispevku le omenimo. Pri Aniti ne moremo mimo pomembnega podatka, da je kot 20-letna mladinka leta 1992 nastopila na prvi članski šahovski olimpijadi za samostojno Slovenijo v Manili. Sledile so še olimpijade 1994 v Moskvi, 1996 v Erevanu, 2000 v Carigradu in 2002 na domačih tleh, na Bledu. Tudi ona je bila dvakrat proglašena za najboljšo športnico takratne Občine Ptuj, in sicer leta 1991 in 1994. Še vedno pa je tudi danes stebel ptujske ekipe v tekmovanjih državne lige.

Foto: arhiv ŠD Ptuj

Anita Ličina, prva članska prvakinja za samostojno Slovenijo leta 1991 ...

Foto: arhiv ŠD Ptuj

... in kot slovenska olimpijka leta 1992

Tu so se ji (in se ji še vedno) v različnih časovnih obdobjih občasno pridružijo mlajše (Helena Rižnar, Mira Hercog, Vlasta Karner (danes Polajžer), Alja Janžekovič, Katarina Marič, Lara Carli, Nika Kralj, Marija Marič, Amalija Skok), pa tudi še nekatere »starejše Ptujčanke« priskočijo na pomoč – Anka Kolarič, Silva Razlag ... Slednja je pravzaprav prisotna že celih 55 let, in to kot tekmovalka, organizatorica, funkcionarka, ves čas pa skrbi tudi za medijsko pokritost številnih šahovskih dogodkov, ki jih v ptujskem društvu ni malo.

Žal je mlada, perspektivna članica društva Nika Kralj pred časom zamenjala sredino in se odločila za klub iz Celja. Nekatere ostale mlajše v zadnjem času šahu ne namenijo takšne pozornosti, ki bi jih pripeljala med najboljše. »Osip« pri mladih se posebej pozna ob prehodu iz osnovne v srednjo šolo, še bolj pa ob prehodu na fakultete. Pa to ni problem samo ptujskega društva, ampak v Sloveniji nasploh. Krajši čas so v ptujskem društvu svoj pečat pustile še Vanja Butolen, Sonja Bosak, Mateja Golc, Nives Janžekovič, Larisa Polajžer, Barbara Rižnar, Andreja Razlag, Vanja Šeruga, Cvetka Voda, Metka Zavec ... Nekatere so še vedno članice, vendar

za šahovnico sedejo bolj poredko. Se pa na Ptujju že oblikuje nova, izredno nadarjena mlada generacija šahistk, ki jo je s šahom »zastripil« neumorni predsednik ŠD Ptuj in glavni trener MM Danilo Polajžer. Med njimi velja izpostaviti Zojo Pintarič, Aliso Beranič, Evo Medik in Arandelo Horvat. Morda so prav one naslednice legendarnih, najuspešnejših ptujskih šahistk Tatjane Vaupotič-Zemljič in Anite Ličina-Vrabčič. Glede na njihovo mladost je čas vsekakor na njihovi strani. Le priložnosti za dokazovanje bodo potrebne, kar pa v trenutni situaciji glede na omejitve nastopov zaradi koronavirusa ni najbolj ugodno.

Morda bi kdo pričakoval podobni prispevek še za moške člane Šahovskega društva Ptuj, vendar bi samo za naštevaje imen porabili enkrat več prostora kot za šahistke. Podatek, da je v času od 1935 do vključno leta 1969 (35 let) barve društva zastopalo 92 šahistov in samo štiri šahistke, pove dovolj. Iz te množice izpostaviti najuspešnejše pa je tvegano početje, saj je vsak posameznik – ne glede na rang tekmovanja – dodal svoj kamenček v mozaiku neprecenljive zgodovine društva.

Silva Razlag

Foto: arhiv ŠD Ptuj

Tatjana Vaupotič leta 1980 v dvoboju za jugoslovansko mojstrico ...

Foto: arhiv ŠD Ptuj

... in ob tretjem naslovu republiške prvakinje Slovenije 1987

Zeleni nasveti

Naslednja težava na vrtu so strune

Nadaljujem zgodbo o škodljivcih, ki nam grenijo veselje na vrtu. Že nekaj let so verjetno škodljivci številka 1 na vrtu strune. Veliko sem že napisala o njih, a pojavljajo se tudi novi pripravki, zato zdaj, v času, ko delo na vrtu še počiva, lahko ponovno obudimo vse.

Zakaj so se strune tako razmnožile ravno na vrtovih, je težko reči. Prav gotovo pa je svoje prispevala tudi večja uporaba sredstev za varstvo rastlin pred boleznimi, tudi fungicidov. V zemlji namreč živijo tudi glivice, ki uspešno uničujejo strune. Ob uporabi fungicidov, tudi naravnih, pa teh glivic seveda ni. Tudi trgovci v želji po zaslužku ali pa zaradi nevednosti ne dajejo pravih navodil, kako se lotiti zatiranja tega škodljivca.

Foto: Miša Pušenjak

Strune so ličinke hroščev pokalic

Ime pokalice so dobili zato, ker se ob njihovem odskoku sliši pok, tlesk s krili.

Imajo zabaven življenjski krog, saj imajo hroščki le kratko življenjsko dobo. Prezimijo odrasli osebk, ki se prebudijo spomladi, ko se zemlja ogreje na 10 °C. Nekaj časa se prehranjujejo na listih rastlin, potem se pari in v maju in juniju zaležejo jajčeca. Iz teh se izležejo ličinke, ki so velike približno 1 cm in skoraj prozorne. Ne vidimo jih in ne delajo večje škode. A so najbolj občutljive na naravi prijazne načine zatiranja. Potem gre zgodba naprej tako. Nekje v septembru se začnejo te ličinke vsako leto intenzivno prehranjevati, delati škodo in predvsem se levijo, to pomeni, da zamenjajo svojo trdo lupinico. Zato so takrat brez obrambne in najbolj občutljive. Že samo suša v septembru in oktobru lahko zmanjša njihovo število. Ob ohlajevanju zemlje pod 5 °C se umaknejo v prezimovanje tja, kjer je topleje: komposti, gnoj, v globino zemlje ... Torej je takrat zatiranje povsem nesmiselno. Če pomislimo, kdaj prekopavamo? Ko je že pošteno mrzlo, a ne?

Spomladi se prebudijo enako kakor njihovi starši, pri 10 °C zemlje in se hitro začnejo intenzivno prehranjevati. Takrat naredijo največ škode. Ponovno se levijo nekje konec aprila, v začetku maja. In to je drugo obdobje, ko jih z našimi pripravki najbolje zatiramo.

Foto: Miša Pušenjak

Ličinka

več predelale v listno maso, zato se bo kot onesnaževalec izpiral v podtalnico. Lahko pa ga uporabimo v namene varstva vrtnih rastlin spomladi.

Če pa je težava res huda, ga uporabite čim prej v septembru, potem pa posejte še katere izmed rastlin za zeleni podor, ki bodo ta dušik vsaj deloma počrpale. Naj bo prezimna (pšenica, ozimna grašica, oljna ogrščica, bela gorjušica ...). Še bolje pa je, da le potrpiamo do spomladi.

Gredico pred uporabo apnenega dušika dobro pripravimo, da bo plin deloval. Čez težje grude namreč ne seže. Potem po navodilih na pakiranjih potresemo pripravek in ga zadelamo v tla. Če je zelo suho, vse skupaj zalijte. Ker strun v prazni zemlji skoraj ni, jih morate privabiti tako, da na robove gredic, njive zakopljemo vabe (narezane jabolka, krompir), da bodo strune na gredico tudi prišle. **Zemlja mora biti vlažna, temperature zemlje pa nad 10 °C, da bo plin dobro deloval.** Gredico po možnosti tudi pokrijemo s folijo ali agrokopreno, ki jo po tednu dni odstranimo. Na setev ali sajenje sadik počakamo tako dolgo, kot nam to narekujejo navodila. Ker ste rastline že pognojili s tem pripravkom, potem ne gnojite več, tudi s hlevskim gnojem ali kompostom ne.

Vendar se z uporabo pripravka dela tudi veliko škode, saj njegova uporaba povzroča škodo tudi koristnemu delu življenja v naši zemlji. Uporaba na zelenjavnem vrtu, tudi če je to spomladi, nikakor ni priporočljiva. Vse te mikroorganizme je po takem tretiranju treba vrniti v zemljo, to najbolje naredite z uporabo domačega komposta.

Še ena slabost tega pripravka je, ne morete ga uporabiti na celem vrtu, saj škodi koreninam rastlin, škodi tudi kalečemu semenu. Od tod tudi tista čakalna doba. Uporabite ga lahko samo na praznih gredicah, njivah in vedno, ko je zemlja že deloma ogreta. Večina strun pa živi v travnikih, na obrobkih njiv ali vrta in seveda na gredicah, kjer že imajo hrano. Zato so potrebne vabe.

Pripravek NI DOVOLJEN v ekološki pridelavi, saj gre za kemiški sintetizirano gnojilo.

Kadar je škoda res velika, pa svetujem, da ga res uporabite spomladi mogoče eno ali dve leti, potem pa nadaljujte raje z naravi prijaznejšimi načini zatiranja.

Miša Pušenjak

Sovražnika moramo najprej spoznati

Da se spomladi prebudijo, se mora zemlja ogreti na približno 10 °C, prej je zatiranje veliko manj uspešno, v jeseni pa gredo v globlje plasti zemlje takoj, ko se začnejo temperature spuščati pod 5 °C. **Zato je zatiranje ob prekopavanju prepozno**, zgodaj spomladi pa tudi prezgodnje. Vsi pripravki namreč delujejo kratek čas, vedno pa na prisotne osebk. Če jih torej ni na gredicah, ne delujejo.

Strune so ličinke hroščev pokalic. Teh je pri nas veliko, škodo pa dela najmanj šest vrst teh hroščkov. So podolgovati, od 0,5 cm do 1 cm veliki. Najlažje jih najdete poleti na krompirju, kjer se prehranjujejo.

Kaj bomo danes jedli

Pripravila: **Alenka Šmigoc Vinko**

TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK
krepka mesna enolončnica, jogurtove miške	česnova juha, polpeti, krompirjev pire, solata, kompot	milijonska juha, špageti po bolonjsko, zelena solata, sadje	prežganka, ocvrti lignji, francoska solata, jabolčni zavitek	špargljeva juha, pečenice, dušeno kislo zelje, kruhovi cmoki, palačinke	kostna juha, pečenka, brstični ohrovt v gorčični omaki, kuskus, solata, rulada	gobova juha, rižota, zeljna solata, puding

Brstični ohrovt z gorčično omako

Sestavine: 900 g brstičnega ohrovt, 3 žlice masla, 3 žlice olja, 1/2 žličke soli, 1/4 žličke sveže mletega popra, 2 srednje veliki šalotki, 2 žlici kisa, 2 žlici gorčice, 200 ml smetane za kuhanje.

Brstični ohrovt očistimo in operemo, večje glavice po dolžini prerežemo na pol. Stresemo ga v pekač in prelijemo z dvema žlicama staljenega masla, dvema žlicama olja ter po okusu začimimo s poprom in soljo. Vse sestavine dobro premešamo. Pekač rahlo potresemo, da se brstični ohrovt enakomerno razporedi, in damo v vročo pečico (200 stopinj Celzija) za približno 18 minut. Med tem pripravimo gorčično omako. Šalotke zrežemo na ožje trakove (če nimamo šalotke, uporabimo čebulo). V kozici segrejejo preostalo maslo in olje in prepražimo šalotko. Ko postekleni, prilijemo kis, temperaturo znižamo in kuhamo 1 minuto, da kis povre. Vmešamo gorčico in smetano ter temperaturo rahlo zvišamo, da omaka komaj vidno vre. Pustimo, da se kuha še približno 5 minut in se nekoliko zgosti. Večkrat premešamo. Omako po želji dodatno začimimo s poprom in soljo. Pečen ohrovt pretresemo v plitko skledo, prelijemo s pripravljeno gorčično omako in postrežemo.

Krepka mesna enolončnica

Sestavine: 400 g svinjskega mesa, 2–3 korenčki, 1 čebula, 1 konzerva rdečega fižola, lovorov list, česen, cel poper, olje, suha začimbnica mešanica, žlica mlete rdeče paprike, noževa konica mlete kumine, pol žličke mletih jurčkov, po želji pol jušne kocke za govejo juho; prežganje: olje, moka; za žličnike: 1 ali 2 jajci, moka po potrebi, malo olja, ščepec soli.

V večjo posodo vlijemo žlico olja, ga segrejejo in na njem na hitro popečemo na koščke narezano meso. Zalijemo s toliko vode, da meso skoraj pokrije. Dodamo (celo) čebulo, narezano korenje, lovorov list in cel poper. Posodo pokrijemo in pustimo, da se meso duši. Vmes prilivamo vodo. Za žličnike z vilicami stepemo jajce in med nenehnim mešanjem dodamo ščepec soli, malo olja in moko. Dobiti moramo gosto zmes, ki se vleče. Za pol ure damo v hladilnik. Po pol ure mesu dodamo fižol iz konzerve (tudi sok, v katerem je) in vse druge naštetje sestavine. Premešamo in prilijemo okrog 1–1,5 litra vode. Primešamo prežganje, a le toliko, da se juha nekoliko zgosti. Ko juha začne vreti, z žličko zajemamo meso za cmoke in jo dajemo v juho. Počakamo še 10 do 15 minut, da se cmoki skuhamo. Preden enolončnico postrežemo, iz nje odstranimo čebulo.

SKRINJA SLOVENSkih VIŽ – HALO KVINTET

Kvintet z malo drugačnimi harmonijami

“Halo kvintet je nastal zelo spontano, z enim skupnim ciljem, to je preigravati dobro slovensko narodno-zabavno glasbo. Vsi smo tudi člani drugih zasedb, ki delujejo na različnih koncertih Slovenije in v tujini. Ansambel sestavljamo: Marko Erjavc (bas kitara, bariton), Boris Peternelj (trobenta), Igor Vrhnjak (klarinet), Jernej Štremfelj (harmonika, vokal) in Marijan Novak (kitara, vokal). Vsi člani imamo končano nižjo glasbeno šolo, nekateri pa celo srednjo in glasbeno akademijo,” so se predstavili člani ansambla Halo kvintet.

Njihov skupni hobi je glasba oz. kvintet, dobivajo se predvsem v prostem času, saj jim ostale dejavnosti bolj aktivnega skupnega udejstvovanja žal ne dopuščajo. Sedež ansambla je v Idriji, saj od tam oz. iz njene okolice trenutno prihaja večina članov. Ime ansambla izvira iz njihovih začetkov, ko so se pred vsakim nastopom najprej poklicali med seboj, če bodo imeli čas za igranje. Preigravajo predvsem glasbo Ansambla bratov Avsenik in Alpskega kvinteta. Vsi so namreč veliki ljubitelji kvintetovske glasbe. Če pa si pesalci na njihovih nastopih zaželijo tudi kakšne Slakove, malo pomešajo instrumente in igrajo dalje. Marijan poprime za frajtonarico, Jernej za kitaro in že se vrtijo dalje.

Foto: zasebni arhiv
Halo kvintet

“Glede na to, da smo izdali šele eno skladbo, težko rečem, da imamo nek prepoznaven zvok, saj ga šele kreiramo. Prejeli pa smo veliko pozitivnih kritik, da je naša skladba drugačna, da ima nek svoj zven. Harmonije so postavljene malo drugače, akordom je dodano malo jazzovske barve, vse pa lepo podpre razgibana bas linija. Našo prvo skladbo z naslovom Življenje naj tvoje bo veselje je napisal Marijan Novak, glas pa je prispevala Dolenjka Valentina Fink, hčerka znanega glasbenika Petra Finka, prepoznavna po čudovitem glasu. V prihodnosti pa se bodo kot

avtorji podpisali še osali člani ansambla, saj smo vsi zelo ustvarjalne narave,” je v imenu novega kvinteta na slovenski narodno-zabavni sceni povedal Marijan Novak.

Nastopajo predvsem na zasebnih zabavah in za podjetja. Najraje pa seveda stojijo na koncertnih odrih, saj je tam vzdušje najbolj napeto. “Na slovenski narodno-zabavni sceni je trenutno veliko ansamblov, ki jim je edini cilj prepoznavnost. Ne trdim, da igrajo slabo, ne, igrajo dobro, ampak v njihovem igranju ne čutim čustvenega naboja, ki bi stal za tem, kar izvajajo. Interpretacija pa je seveda

stvar, ki se je učimo celo življenje,” ocenjuje Novak, ki o tem, ali gre slovenska narodno-zabavna glasba v pravo smer, ne želi soditi, saj imajo vsaka ušesa svoj okus.

Festivale narodno-zabavni ansambli po mnenju Marijana Novaka potrebujejo predvsem zato, ker je nastop na takem dogodku za vsakega velika preizkušnja. Ob zmagi sledi promocija, ki daje spodbudo in motivacijo ter s tem tudi zagon za nadaljnje delo in ustvarjanje. Člani Halo kvinteta bi se z veseljem udeležili tudi ptujskega festivala narodno-zabavne glasbe, če bi jih povabili, so poudarili.

Na voljo mobilni aplikaciji
Radio Ptuj in Štajerski tednik
za iOS in Android naprave

Njihovi načrti ostajajo nespremenjeni. “Ko premagamo epidemijo, se bomo z veseljem vrnili na odre ter v studio. Glasbo imamo zelo radi in v nas nikoli ne bo utihnila,” so še povedali člani ansambla Halo kvintet z idrijskega konca.

MG

Spodnje Podravje • Ljudje so se čudili nevsakdanjim snežinkam

Ni bil stiropor, temveč babja kaša

Spodnje Podravje so minuli teden pobelile malce nenavadne snežne padavine: nekaj milimetrov velike kroglice, podobne stiroporu. Meteorolog Brane Gregorčič iz Agencije RS za okolje (ARSO) je pojasnil, da padavine niso bile nič nevsakdanjega. Z neba je padala babja kaša.

»Oblika in struktura snežink je odvisna od temperaturnih in vlažnostnih pogojev v ozračju. Pri nastanku snežnih padavin je šlo za kombinacijo konvektivnega in stratiformnega mehanizma, zato je bil rezultat nekoliko nevsakdanji, še najbolj podoben babjemu pšenu (kaši) oziroma zrnatemu snegu. Govorimo o naravnem pojavu, ki nikakor ni povezan s človekovo dejavnostjo, niti z onesnaževanjem ozračja,« je poudaril Gregorčič.

V učbeniku za meteorologe lahko preberemo, da snežinke v obliki kaše nastanejo, ker se v ozračju ob dotiku s snežinko nanjo lepijo podhlajene kapljice. »Za rast ledenih delcev je pomembno primrzovanje podhlajenih kapljic. To se dogaja, ko ledeni delec zanese v območje oblaka, kjer so prisotne majhne podhlajene kapljice. Ko se majhna podhlajena kapljica dotakne površine ledenega delca, hipoma primrzne. Ker je ledeni delec trden, v nasprotju s kapljico nima omejitve glede velikosti in lahko zraste do precej večjih dimenzij. Tako nastanejo veliki ledeni delci, kot so sodra, babje pšeno in toča.«

Stiroporu podobne snežinke. Ni bila nenavadna le njihova oblika in velikost, temveč tudi obstojnost. Kljub obsijačnosti s soncem se na tleh niso topile kot običajni sneg. Pa tudi oprijemale se niso druga druge.

Zanimalo nas je, ali bi lahko bila oblika padavin, ko so bile snežinke podobne stiroporu, posledica prisotnosti mikro plastike v ozračju.

Ta je dokazano prisotna v oceanih in morjih ter celinskih vodah, verjetno je tudi v podtalnici in ozračju, saj voda na planetu nenehno kroži.

Sogovornik je pojasnil, da je šlo za naravni vremenski pojav in ne za posledico človekove dejavnosti.

Mojca Zemljarič

Foto: MZ

Nevsakdanje oblike zimskih padavin

Zrnat sneg

Majhna bela, neprozorna, bolj ali manj ploščata in podolgovata zrna, vsaj v eni smeri tanjša kakor 1 mm. Po zgradbi so podobna snegu. Ko padajo na trdo podlago, ne odskočijo. Padajo v zelo majhnih količinah, nikdar v obliki plohe in iz enakih oblakov kot rosenje.

Ledene iglice

Zelo drobni, nerazvejani ledeni kristalčki v obliki ploščic ali paličic. Padajo v majhnih količinah pri jasnem in mirnem vremenu ter pri zelo nizkih temperaturah. Na soncu se svetlikajo.

Babje pšeno ali kaša

Večja bela, neprozorna zrna s premerom do 5 mm, ki po zgradbi spominjajo na sneg, so pa okrogle ali stožčaste oblike in so sestavljena iz večjega števila majhnih primrznjenih kapljic. Če padejo na trdo podlago, se razletijo. Babje pšeno pada navadno v obliki ploh, skupaj s snegom ali z dežjem, pri temperaturah pri tleh okoli 0 °C.

Sodra

Večja prosojna ali polprosojna ledena zrna, kroglaste ali nepravilne oblike. Njihov premer je do 5 mm. Na trdi podlagi odskočijo in udarec se sliši. Po nastanku so lahko zmrznjene dežne kapljice, staljene snežinke, ki so ponovno zmrznile, ali pa snežni kristali, prevlečeni s tanko ledeno skorjo.

Vir: Uvod v meteorologijo, Gregor Skok

Podravje • Društvo Šola zdravja

Virus jih ni ustavil

»Šola zdravja ni samo za starejše. Lahko se nam pridruži kdorkoli, ne glede na starost. Res je, med našimi člani imamo več starejših oseb kot pa mlajših. Verjetno, ker naše vadbe potekajo v jutranjih urah (med 7.30 in 8. uro), ko se večina delovno aktivnih ljudi odpravlja v službo, otroci pa šolskim obveznostim naproti,« pravi Neda Galijaš iz društva Šola zdravja.

Kot dodaja Galijaševa, so vadbeniki v teh časih pripravljani po dogovoru priti tudi na delovna mesta in v pol ure skupaj z zaposlenimi narediti vaje 1000 gibov. Prav tako sodelujejo v medgeneracijskih srečanjih in hodijo na obiske k otrokom v vrtce in šole. »Včasih pa oni obiščejo nas in vsakič se veselimo takih obiskov, saj je telovaditi z njimi vedno zabavno.

Takoj, ko se epidemiološka slika izboljša, nas boste lahko srečali na različnih lokalnih ali nacionalnih prireditvah. Tudi lokacije, na katerih se zbiramo vsako jutro, imamo v bližini vaših domov. Če se ozrete okrog, nas boste zagotovo nekje opazili. Smo vesela družina, ki telovadi po svojih zmožnostih, saj so vaje 1000 gibov enostavne in primerne za vse generacije. Verjemite, dan bo takoj lepši, ker ste naredili nekaj koristnega zase,« je prepričana Neda Galijaš.

Foto: arhiv društva

Kljub epidemiji niso počivali

Kljub večmesečnemu omejenemu gibanju, ki je posledica ukrepov stroke za zajezitev epidemije covid-19, je društvo Šola zdravja zadovoljno z dosežki, ki jim jih je uspelo ustvariti v minulemu letu 2020. Ustanovili so namreč več kot 20 novih skupin in so tako trenutno prisotni v 81 slovenskih občinah. V letu 2020 se je včlanilo 736 novih članov, kar pomeni, da imajo 5.061 članov. Membe vreden podatek je, da so po prvem valu epidemije dobili 76 članov povratnikov.

Ob tem, da delujejo v javnem interesu na področju športa, so v letu 2020 pridobili še status humanitarne organizacije. Izpeljali so tudi redni letni občni zbor društva ter skozi vse leto

na razne načine motivirali člane, da skrbijo za svoje zdravje, tudi ko ne morejo telovaditi zunaj na prostem, na svojih lokacijah in se ne morejo skupaj družiti. V prvem valu epidemije so posneli štiri video posnetke, na katerih so predstavili, kako pravilno izvajati vaje po metodi 1000 gibov, v jesenskem valu pa so posneli tudi film z naslovom Metoda 1000 gibov, ki si ga lahko vsi zainteresirani za vadbo ogledajo na youtube in tako vadijo doma. Film sicer predvaja tudi 20 lokalnih televizij vsakodnevno ali le določene dni v tednu.

V sodelovanju z Olimpijskim komitejem Slovenije in Športno unijo Slovenije so izvedli brezplačne meritve telesne pripravljenosti na 15 lokacijah po Sloveniji

Kljub epidemiji so uspešno sodelovali z drugimi nevladnimi organizacijami, ki organizirajo različne projekte in prireditve. Tako so sodelovali v projektu Peš bus in spremljali otroke nižjih razredov v šolo v petih občinah; udeležili so se Evropskega tedna športa; sodelovali so v Evropskem tednu mobilnosti - dan brez avtomobilov; vključili so se v Teden vseživljenjskega učenja - Parada učenja; vključeni so bili v še veliko drugih lokalnih prireditev po vsej Sloveniji, saj njihove skupine delujejo po večini slovenskih regij.

Udeležili so se tudi vseslovenskega projekta Korak zase, korak za sladkorčke v organizaciji Čebelarke zveze Slovenije. Cilj dogodka je bil ozavestiti splošno javnost o sladkorni bolezni, predvsem o zdravem načinu življenja, ki poleg ustrezne prehrane vključuje tudi gibanje.

Društvu je uspelo izpeljati še pet usposabljanj za prostovoljce - kako pravilno izvajati vaje 1000 gibov in 16 predavanj, od tega 11 prek zooma in pet predavanj v živo, opravili pa so tudi 18 regijskih posvetov z vodji skupin Šole zdravja in z njihovimi namestniki.

Ur

Cirkulane • Urejanje rečnega rokava Drave

Hitrejši od načrtov – projekt zaključen spomladi

Gradnja rokava oziroma razlivnega območja pod Borlom v občini Cirkulane, s katero bo direkcija za vode omilila škodo po vse pogostejših jesenskih poplavalh Drave v njenem spodnjem toku, se preveša v sklepno fazo. Čeprav se rok za dokončanje izteče junija, direktor VGP Drava Borut Roškar pravi, da bo projekt končan že spomladi.

Delana terenu so po besedah vodje sektorja za območje Drave pri direkciji za ceste Mateje Klaneček začeli novembra, ta pa kljub nedavnemu deževju potekajo zelo uspešno. Vreme je bilo izvajalcem doslej zelo naklonjeno, tega pa si želijo tudi do končanja del, saj mora v primeru visokih voda gradbišče za nekaj časa ustaviti delo.

V načrtu še dodatni zaščitni nasip

Z občino Cirkulane se medtem dogovarjajo še za pripravo projektne dokumentacije za gradnjo dodatnega zaščitnega nasipa v bližini dveh stanovanjskih objektov na desnem bregu od mostu proti gradu Borl. Na občini si želijo, da bi tudi ta projekt izpeljali še letos, Klanečkova pa zagotavlja, da si bodo tudi na direkciji za to prizadevali.

Za gradnjo rokava je bilo na razpisu med dvema ponudnikoma izbrano podjetje VGP Drava, Roškar pa je dejal, da dela potekajo nemoteno, saj jim gre vreme zelo na roko. Večina gradbenih del in čiščenja naplavin je bolj ali manj že opravljena, čakajo pa jih še dela za vzpostavitev sonaravne ureditve, kot so jazbice v strugi. »V začetku del smo imeli nekaj težav s povišanimi pretoki reke, hkrati pa so Dravske elektrarne začele svoj remont naprav v Forminu, po božiču pa so se zadeve umirile in dela potekajo v skladu s pogodbo. Pričakujemo, da bi dela lahko v celoti končali že sredi februarja,« je

Foto: CG

dejal direktor podjetja, ki bo dela izvedlo za 540.000 evrov.

Celoten kanal bo po njegovih besedah dolg okoli 950 metrov in širok okoli 12 metrov, globina pa v povprečju znaša približno dva metra in pol. To bo po njegovem mnenju bistveno vplivalo na prihodnjo poplavno varnost v okolici tega dela reke, kar se je pokazalo tudi na drugih podobnih, a bistveno krajših rokavah na drugih delih Drave, ki jih upravlja njihovo podjetje. »Takšen ukrep je zagotovo učinkovit za zagotavljanje varnosti pri nekoliko povišanem pretoku, seveda pa ne more nadomestiti drugih ukrepov zunaj reke ali gradnje nasipov pri stoletnih poplavnih vodah,« pravi Roškar.

S potekom del je zadovoljen tudi nadzornik projekta Uroš Vogrinc, ki je tudi sam dejal, da pri ta-

kih projektih največji izziv predstavljajo vremenski pogoji. Kot je še dejal, gre za večplasten projekt, pri katerem je glavni vidik poplavna varnost, hkrati pa bo sanirana tudi večja erozijska zajeda na Dravi, ki jo bodo zaščitila z večjo skalno deponijo, ki bo poslej bolj ščitila državno cesto proti Zavrču.

Ob tem pa po njegovem ne gre zanemariti niti sonaravnih ukrepov, ki jih bodo prav tako izvedli pri gradnji rokava, saj bodo s tremi tolmuni povečali vodno površino reke, s tem pa tudi habitat za ves živalski in rastlinski vodni živež. Bolj urejeno podoba pa bo dobila tudi razlivno območje, saj bo v primeru nekoliko povišanih vodostajev Drava začela teči po novem rokavu.

Gradnja rokava je sicer del evropskega projekta Frisco 2.3.,

zato 85 odstotkov denarja zanj prispeva Evropski sklad za regionalni razvoj. Podobne ukrepe bodo na Dravi izvedli tudi v sklopu kohezijskega projekta Natura ZaDravo, pri katerem bodo sledili naravovarstvenim ciljem. Med drugim je na odseku reke nad jezom v Markovcih predvidena obnova mrtvic v Muretincih.

Država je v zadnjih petih letih za povečanje poplavne varnosti ob Dravi med drugim že zgradila nasip v Dogašah in zavarovala Malečnik, za več varnosti so poskrbeli še na odseku od Vurberka do Zgornjega Dupleka.

Hkrati po zagotovilih direkcije vsako leto izvajajo vzdrževalna dela na različnih sipinah od jezov v Melju do Zavrča, od koder odstranjujejo zarast in mulj.

sta

Duplek • Protokolarni prostori občine v gradu

Grajska zidanica na Vurberku z novo streho

Občina Duplek je obnovila streho zidanice pri gradu Vurberk, ki se je predlani zaradi dotrajanosti porušila. Tako ima zdaj stavba, ki izhaja iz 18. stoletja, obnovljeno ostrešje in novo strešno kritino, s čimer je preprečeno nadaljnje propadanje objekta.

Za celostno ureditev in novo rabo stavbe pa bodo potrebni še dodatni denarni vložki. Za zidanico še iščejo novo vsebino. »Vložek v to sanacijo nas zavezuje, da čim prej najdemo vsebino zanj oziroma finančne virov, ki bodo pripomogli k temu, da bo stavba znova uporabna,« je povedal župan Mitja Horvat. »Naša želja je, da dobimo nov protokolarni objekt, tako za uporabo občine kot za najem za različne dogodke, na primer poroke,« je dodal.

Obnova strehe je potekala skladno s smernicami zavoda za varstvo kulturne dediščine. Najprej so obnovili del ostrešja in zidu, ki se je vsul v notranjost objekta. S temi deli so preprečili rušenje preostale strešne konstrukcije in zamažanje notranjosti ob padavinah. V lanskem občinskem proračunu

pa so zagotovili sredstva še za drugo fazo ukrepov, v okviru katere je bila izvedena prenova preostalega dela ostrešja. V pritličju so izvedli sanacijo razpok, popravili so oboke v kleti ter uredili odvodnjavanje. Nadalje bi bilo treba med drugim urediti tlake in vse potrebne

inštalacije, da bi bila stavba uporabna. Večjih sprememb na konstrukciji ne bodo dovolili. »Naša želja je, da ohranimo to stavbo takšno, kot je. Da ostane stara in zanimiva s tega vidika. Izkoristiti je treba predvsem njeno lokacijo,« je še povedal župan.

Foto: Arhiv M24

Stavba z obokanimi vinskimi kletmi, ki stoji nad vinogradi pod vurberškim gradom, je od leta 2006 vpisana v državni register kulturne dediščine. Gre za nekdanji vinogradniški objekt s 446 kvadratnimi metri površine, ki je sestavni del grajskega kompleksa, ki so mu v zadnjih letih že uspeli dati novo življenje z gostinskim lokalom, koncerti in adrenalinskim parkom.

Občina izvaja še številne druge projekte. Največji med njimi je okoli 2,5 milijona evrov vredna ureditev kanalizacije v Zgornjem Dupleku, kjer se nadejajo sofinanciranja s kohezijskimi sredstvi. »To je zelo velik zalogaj tako za financiranje kot za izvedbo,« je povedal župan.

sta

Štajerski tednik -

časopis z najboljšimi regijskimi zgodbami

na spletu z aktualnimi novicami vsak dan!

Da boste izvedeli prvi!

Štajerski TEDNIK

www.tednik.si

Piše: **Mateja Toplak** • 中国 - (Kitajske) črtice

Črvi, čebele in korona (6)

“Modra jakna, stojim ob avtu,” mi pravi, kakor da bi v letu, odkar se nisva videla, pozabila na njegov obraz. Strmim v točki na ekranu, ki sta si z vsako minuto bližje. “Mamma mia,” vzklikne, ko me zagleda. Prijatelj Kun, bivši sodelavec v fotografskem studiu ladje Splendida, se z eno roko naslanja na havbo, v drugi pa, kot zmeraj, drži cigaret.

Pospeshim korak in ga močno objamem, da mu postane že rahlo nerodno. “Didi,” pokažem na mlajšega brata, ki mi počasi sledi. “Ooo, naučila si se mandarinsko?” se mi posmiha, medtem ko se rokuje z Aljošem. Tudi on se vpiči v najino “neverjetno” podobnost, kar je precej groteskno, saj so oni tisti, ki izgledajo skoraj povsem enako (že na ladji mi je vsakič znova pomagal razločiti obraze, ki sem jih fotografirala dan poprej). “Se spomniš, ko smo te postavili pred studio, da bi privabili goste?”, se spet šaljivo ponorčuje, da se moram nasmejati. “Che bello,” kar naprej ponavlja, medtem ko vozi in z rokama pleše po zraku, da še bolj spominja na makaronarje. “Sploh nočem zveneti kot oni, ne maram njihovih hrane,” pravi. Prišlo mu je v navado, dve sezoni pod italijanskim poveljstvom sta nanj očitno naredili močnejši vtis, kot sta ga name. “Pizza, pasta e spaghetti,

Namesto da bi potovala z javnim prevozom, ki je bil kmalu preklican, sva preštopala približno 2300 kilometrov.

Foto: Mateja Toplak

Medtem ko o testeninah razmišljamo kot o kulturno italijanski hrani, se najverjetneje potomec starodavnih azijskih rezancev. Pogosto prepričan je, da jih je v Italijo iz Kitajske prinesel Marko Polo.

eee,” zapoje in roko oblikuje v tisto značilno gesto, pri kateri se blazinice prstov sklenejo, zapestje pa stresa v divjem ritmu. “Najraje imam nudle in meso,” pravi. “Ti ješ meso?” pogleda v ogledalo. Aljoša, ki je bil še pred trenutkom zaspan, se čisto prerodi, še posebej, ko začne Kun trditi, da k mesu najbolj paše riževo žganje. “Bomo probali najstarejšega, ki ga imamo v kleti,” mu pomežikne. Kot zoprna mati se obrnemo nazaj in pravim: “Kaj tebe samo alkohol zanima?” “Bla bla bla – spet ta srbsčina, a?” se vključi Kun. “Kaka srbsčina!” ga boksne med rebra, on pa se zareži nazaj k Aljošu. Vozimo se iz Kunminga, glavnega mesta province Junan, v manjši kraj na vzhodu, Kunovo rojstno mesto. “Kunming je znan kot mesto večne pomladi, vidita vse to cvetje?” nama iz avta kaže cvetlice, ki res kakor da visijo z vsakega drevesa in grme, da so kot ogmjeni v cvetlično odejo.

de čebele, se Kun obrne k Aljošu: “To je hrana prihodnosti.” “Vo bu č rou” pravim eni izmed ženic, Kun vskoči in ji verjetno razloži, da ne jem mesa. “Sicer pa, saj to ni meso,” se mi reži, ko kaže na čebele. “Hm, to je kot čips,” pravi Aljoša, ko mu celo omizje živahno zaploska. “Che cosa, che cosa” vzklika Kun in ga v znak odobravanja počli po hrbtu.

“Samo zaspal bi rad,” mi pravi. Zaprem vrata, vzamem njegov telefon in si prevajam kitajske novice še pozno v noč.

11. januarja 2020 je Svetovna zdravstvena organizacija (World Health Organisation) prejela podrobne informacije o izbruhu vuhanskega virusa in poglobljeno razlago strokovnjakov občinske zdravstvene komisije v Vuhanu. To je bil tudi dan, ko je Aljoša pristal na Kitajskih tleh. In namesto da bi potovala z javnim prevozom, ki je bil kmalu preklican, sva preštopala približno 2300 kilometrov (upam, da me bo med kakim prihodnjim bivanjem v tujini še kdaj obiskal ...).

“Ah, to že ne bo prišlo do nas,” z roko zamahne Kun, ko ga Aljoša povpraša o nekem virusu, za katerim že dneve vohlja na internetu. V lekarni je kupil razkužilo, dve bombažni maski s filtrom in petdeset navadnih, kljub temu da sem robantila kot zmešana. “Ne dotikaj se vsega!” mi je zabrusil, ko sem včeraj na tržnici v središču Kunminga degustirala že tisoči prigrizek. “Evo!” vzklikne Kun, ko ustavi pred blokom. Torbi nama odloži nekje v prvem nadstropju, nato pa s prstom pokaže navzgor. Ko se končajo ozke stopnice, se najdem v jedilnici. Rokujem se s celo vrsto Kunovih sorodnikov, ko me Aljoša, ki je ravno prišel na vrh, gleda izpod čela. On sklene roke v molilno držo in se jim z velikim nasmehom priklanja. Z dolgimi lasmi je res videti, kakor da je prišel iz indijskega ašrama. Medtem ko na mizo romajo krožniki nešteti jedi, Kun prinese nekaj litrov žganja. Ko na mizi končajo še črvi in mla-

Foto: Mateja Toplak

Riževo žganje, alkoholna pijača, ki nastane s fermentacijo riža

	AVTOR: DUSAN KOVAČIČ	ZNESEK, ZA KATEREGA JE ZMANJŠANO IZPLAČILO	KDOR SE RAD LAHKOTNO POGOVARJA	VZHODNO-AZIJSKI TAKSI	PRIVR-ZENEK ZVEZE NATO	LUTKAR MAJARON	NAŠ NOGOMETNI SELEKTOR (MATJAZ)
	ŠTRCELJ						
	GOZDNE NIMFE V GRŠKI MITOLOGIJI						
	VOJAŠKI STROKOVNIŠKA ZA BOJEVANJE						
	ENOTNA MATIČNA ŠTEVILKA OBČANA					ZAUPEN SODELAVEC OBVEŠČEVALNE SLUŽBE	ROBERT OWEN
	PRESEDENIK VLADE V AVSTRILSKIH ZV. DEZELAH			JAZ			
	LUUBLJANA			JAKOB ALJAZ			
	KUKAVIČJE, MEHKO KUHANO, GIBLO? RUVANJE						PRIPADNIK IRŠKE REPUBLIKANSKE STRANKE
	POLJSKA LUKA OB IZLIVU VISLE V BALTIK	ADMINISTRACIJA MEHIŠKI SLIKAR (DIEGO)			MESTO V SRBIJI PTIČKA UJEDA (BRKATI)		MOČEN VRTINČAST VIHAR V SEVERNI AMERIKI
	VEČ GRMOV, GRMI			GROZOTA			LASTNOST LEPEGA VEDENJA
	TEKMOVANJE V HITROSTNI VOZNI			TRAVA TRETJE KOŠNJE			MEDVED, KI VSE POTACA
	LETALO, AEROPLAN		NEKDANJI ANGLEŠKI TEKAC (SEBASTIAN)				IRSKO OTOKJE, ARANSKI OTOKI
	NEON		ILOVICA	ŽGANJE Z ZELIŠČI SKOPLJEN SAMEC GOVEDA			
	IGRA NA SREČO S PRAKTIČNIMI DOBITKI				VELIKA VODNA PTIČKA Z DOLGIM KLJUNOM		INDIJSKA ZAČIMBA POGLAVALAR HUDOBNIH DUHOV
	ABELOV BRAT		SAD OLJKE		LAETTITA CASTA		
	ROČNO ORODJE	DEL POSODE GLAVNO MESTO ARMENIJE		DEL KOŠAR-KARSKE ALI NOGOMETNE TEKME	VEGETARIJANEC V SADEŽU		NAŠ IGRALEC (IVO)
	AMERIŠKI REŽISER (SPIKE)	RECEPT SARDIJSKE PODOBNA MORSKA RIBICA		SHAKE-SPEAROV KRALJ	POLITIČNO ZATOCIŠČE AMERIŠKA FILMSKA NAGRADA		OSNOVNA MERA SREDIŠČE ROMUNŠKE MOLDAVIJE
	PTIČE-SLOVEC					TOPILEC LAKA JAKOBOV BRAT, EDOM	OSTANKI PO STISKANJU GROZDJIA
	KIRURŠKE KLEŠČE, PRECEPKA		BOGASTVO GOZDOV RIMSKA KONJENIŠKA ENOTA		KRAJŠA LITERARNA RAZPRAVA		APNENJE
	ALOJZU VADNAL		MESTO V SREDNJI SRBIJI		GUGLJAJ		BISTVO, VSEBINA
	ČLOVEKOVA DUŠEVNOST PRED ČUTNIM IZKUSTVOM		BARJU		SLAVKO OSTERC		DARE ULAGA
	TROPSKI AROMATIZNI SAD						ITALIJANSKO IME VIDMA
							GOZDNO DREVO Z GLADKIM DEBLOM

? ARANI - otoki pred zahodnoirsko obalo, Aranski otoki, PEAN - kirurške klešče, precepka, OKULAR - leča priočnica, TABULA RASA - človekova duševnost pred čutnim izkustvom

Štajerski TEDNIK

KOLOFON

Izdajatelj: Družba za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik, d. o. o., Ptuj
 Direktor: **Drago Slameršak**
 Odgovorna urednica: **Simona Meznarič**
 Urednik športnih strani: **Jože Mohorič**
 Novinarji: **Mojca Zemljarič, Dženana Kmetec, Monika Horvat, Mojca Vtič, Senka Dreu**
 Fotoreporter: **Črtomir Goznik**
 Lektorica: **Lea Skok Vaupotič**
 Vodja tehnične redakcije: **Slavko Ribarič**
 Grafični oblikovalec: **Daniel Rižner**

Naročniška razmerja: **Majda Šegula** (02) 749-34-16
 Transakcijski račun: 04202-0000506665 pri Novi KBM, d. d.
 E-mail uredništva: **tednik@radio-tednik.si, nabiralnik@radio-tednik.si**

Oglasno trženje: **Marjana Pihler** (02) 749-34-10
 Sprejem oglasov po e-mailu: **nabiralnik@radio-tednik.si**

Marketing: **Bojana Čeh** (02) 749-34-14, **Marjana Gobec Dokl** (02) 749-34-20, **Patricija Majcen** (02) 749-34-30, **Megamarketing, d.o.o.** (Ela Huzjan: (02) 749 34 27)

Internet: **www.tednik.si, www.radio-ptuj.si**

Naslov: Radio-Tednik Ptuj, p. p. 95, Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj; tel.: (02) 749-34-10, faks: (02) 749-34-35. Štajerski tednik je naslednik Ptujkega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Ukrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izhaja vsak torek in petek.

Cena izvoda v torek je 1,30 EUR, cena izvoda v petek z revijo Stop je 1,50 EUR. Celoletna naročnina: 141,88 EUR, za tujino v torek 112,68 EUR, v petek 129,95 EUR. Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo in ne honoriramo.

Tisk: Salomon, d. o. o. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračunava v skladu z 41. členom ZDDV-1L (Uradni list 72/2019).

Za šankom

Čas me je povozil ...

Oni dan sem 'listal' po televiziji, da bi našel kaj pametnega. Včasih je to bilo enostavno: imeli smo Ljubljano 1 in 2, Avstrijo 1 in 2, in če si imel srečo, še Zagreb (mi ga doma nismo mogli gledati, ker smo bili malo za bregom – v televizijski senci). In to je bilo to. Minuta – pa si vse 'prelistal' ... Če se danes odločim za pregled programov, ki nam jih ponujajo (pa jih 95 odstotkov sploh ne gledam!), to traja. Ponavadi se po 30 ogledih utrudim – in preklopim na 531, kjer vrtijo glasbo ...

No, zadnjič sem torej listal in naletel na kanal, namenjen TV-prodaji. Ponavadi te stvari preskočim, ker imam vrh glave dopovedovanja, da nekaj moram kupiti ZDAJ, ker velja akcija samo v tem trenutku, potem pa bo prepozno. In seveda je moj klic brezplačen. In če kupim ZDAJ, dobim dva izdelka za ceno enega. In to še ni vse: zraven dobim

še to pa ono. Brez česar moje življenje ne bo popolno ... Še bolj nadležni so tisti z različnimi čudežnimi kapljicami za ohranitev ali izboljšanje zdravja.

No, tokratna prodaja je bila posvečena računalniku. Pravzaprav enemu konkretnemu računalniku. Slovenski prodajni kanal (seveda z angleškim poimenovanjem, ker se tako spodobi, če človek prodaja moderne stvari), s slovenskima voditeljema, ki sta imela pred sabo na mizi prenosnik in se pogovarjala, kaj vse to malo čudo

ima in kaj vse počne. Nisem strokovnjak za računalnike. Vem, da ima vsak računalnik

tipkovnico in ekran – to pa je tudi vse. Ostalo me nikdar ni zanimalo. Kaj vse pa sta dečka na TV vedela povedati o tistem svojem prodajnem artiklu! Počutil sem se, kot če bi neandertalcu razlagal, kako deluje jedrska elektrarna v Krškem! Čisto nič mi ni bilo jasno. Meni bi lahko prodali svinjski zrezek z vgrajeno tipkovnico in ekranom – pa bi me prepričali, da je to nekaj, kar bo moje življenje izpopolnilo.

Zgrozil sem se nad sabo, kako slabo se spoznam na sodobno tehnologijo. Le kako si bom kupil naslednji računalnik?

Nekaj pa sem si zapomnil: zraven dobiš tudi lepo sivo torbico, da v njej nosiš prenosnik. (Je rekel voditelj: 'Lahko si ga odnesete v fitnes!') Namesto uteži ali kaj?!

Vaš tehnični analfabet Pepek

Kanada • Kršenje policijske ure

Namesto psa je sprehajala – partnerja

Kanadska policija je minuli konec tedna ustavila žensko, ki je v času policijske ure na povodcu namesto psa sprehajala partnerja. Obema so napisali kazeno v višini več kot 1.500 kanadskih dolarjev oziroma okoli 970 evrov.

Foto: Sta/M24

Policija v kanadskem mestu Sherbrooke v provinci Quebec je minulo soboto okoli 21. ure na pločniku ustavila par, pri čemer je imela 24-letna ženska 40-letnega moškega na vrvici. Sprehajala sta se eno uro po začetku policijske ure, ki velja v celotni provinci.

Tiskovna predstavnica policije Isabelle Gendron je dejala, da ob opozorilu, da kršita protikoronske ukrepe in da ju lahko oglobijo, nista želela sodelovati s policisti. »Eden od njiju je imel drugega na povodcu in ona je rekla, da sprehaja psa, pri čemer je pokazala na svojega partnerja,« je povedala Gendronova. Pri tem se je ženska, ki je bila povsem resna, sklicevala na izjemo v odloku o policijski uri.

Ta omogoča sprehajanje psa tudi po 20. uri, a le v krogu enega kilometra od doma. Policisti so skušali paru to razložiti, vendar pa sta moški in ženska dejala, da jima bo v veselje, če bosta dobila kazeno. Zadržala sta še, da bosta še naprej kršila pravila in da bosta videla, koliko kazni bosta dobila, so povedali na policiji.

V mestu, ki leži okoli 150 kilometrov vzhodno od Montreala, so pred tem že ustavili tudi pijanega motorista, ki je kršil policijsko uro. Dejal je, da »je želel zgolj videti, kako je biti zunaj med policijsko uro«, je povedala Gendronova po poročanju francoske tiskovne agencije AFP. V provinci Quebec so doslej izdali 740 kazni zaradi kršitev policijske ure, ki bo v veljavi štiri tedne.

sta

Sudoku • Sudoku

Izpolnite prazne kvadratke s številkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi le enkrat.

			2	3		7	8	
6				5			3	1
					8			9
5	4	6						
	7						4	
						1	6	2
8			9					
1	6			4				7
	3	7		1	5			

Od torčka do torčka

Tadejev znakovski

	Ljubezen	Posel	Denar	Zdravje
Oven	♥	☺☺☺	€€€	★
Bik	♥♥	☺☺	€	★★
Dvojčka	♥♥♥	☺	€€	★★★
Rak	♥♥	☺☺☺	€	★
Lev	♥♥♥	☺☺	€	★★★
Devica	♥♥	☺☺☺	€€€	★★
Tehtnica	♥♥	☺	€€	★★★
Škorpion	♥♥♥	☺☺	€	★★★
Strelec	♥	☺	€€€	★★
Kozorog	♥♥	☺☺☺	€	★★
Vodnar	♥♥♥	☺	€€€	★
Ribi	♥♥♥	☺☺☺	€	★★

Sestavil: Tadej Šink, horarni astrolog

Velja za teden od 19. do 25. januarja 2021
1 znak – slabo, 2 znaka – dobro, 3 znaki – odlično

Z GLASBO DO SRCA

Bodite v Marjanovi družbi vsako sredo med 20. in 24. uro na radiu Ptuj.

z do

www.radio-tednik.si

Tednikova nagradna razrezanka • Kaj je na fotografiji?

Foto: ČG

Da boste lažje ugotovili, vzemite v roke škarjice, razrežite fotografijo po črtah in nato na novo sestavite kvadratke ter jih nalepite na papirnato podlago.

Pravilno sestavljeno razrezanko s svojimi podatki pošljite na naslov Radio-Tednik, d. o. o., Osojnikova 3, 2250 Ptuj, do ponedeljka, 25. januarja. Lahko jo tudi fotografirate (skupaj s kupončkom z izpolnjenimi osebnimi podatki) in jo pošljete na elektronski naslov: tednik@radio-tednik.si.

Izmed tistih, ki nam boste poslali pravilno sestavljeno fotografijo z izpolnjenim kupončkom, bomo vsak teden izžrebali dobitnika praktične nagrade.

Podarja jo Radio-Tednik Ptuj. Zdjaj pa veselo na delo! Srečni izžrebanec Tednikove nagradne razrezanke je: **Nino Jurkovič**, Miklavž pri Ormožu. Nagrado prejme po pošti. Iskrene čestitke!

Tednikova nagradna razrezanka - kuponček

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

11 → 12

Enajst mesecev plačaš, dvanajst mesecev bereš

Vsi naročniki prejmete:

- vsak teden brezplačno revijo STOP s sporedi
- vse posebne priloge Štajerskega tednika
- 4 brezplačne male oglase v Štajerskem tedniku
- 2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Ptuj
- 15-odstotni popust pri objavi osmrtnic in zahval v Štajerskem tedniku
- druge ugodnosti ...

Podarite sebi in svojim najdražjim Štajerski tednik in s tem čudovite trenutke z vedno aktualnimi vsebinami iz regije. Naročite Štajerski tednik do 31. januarja. Zadnji mesec boste brali BREZPLAČNO!

NAROČILNICA ZA Štajerski **TEDNIK**

Ime in priimek: _____
 Naslov: _____

Davčna številka: _____
 Telefon: _____
 Datum naročila: _____
 Podpis: _____

RADIO TEDNIK Ptuj, d.o.o.
 Osojnikova cesta 3
 2250 Ptuj

Pogoji in spletna prijava: www.tednik.si
 e-pošta: nabiralnik@radio-tednik.si
 telefon: 02/ 749 34 10 ali 02/ 749 34 16

Akcija traja od 7. decembra 2020 do 31. januarja 2021.

Med vsemi naročniki bomo 1. februarja izžrebali 10 prejemnikov darilnih paketov Štajerskega tednika in Radia Ptuj.

Štajerski **TEDNIK** **RADIO PTUJ**

S podpisom potrjujem naročilo Štajerskega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev. Hkrati potrjujem, da zadnjih 6 mesecev nisem bil/-a naročnik. Naročnino bom plačeval/-a mesečno po položnici.

Lepi spomini ne bledijo!

Spomnite se dogodkov, ki so zaznamovali vas ali vaše bližnje, in si naročite arhivsko številko Štajerskega tednika zase ali jo kot izvirno in unikatno darilo podarite sorodniku, znanцу!

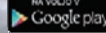

Ker temelji prihodnosti ležijo v preteklosti!

Naročila: tajništvo družbe Radio-Tednik Ptuj. Cena izvoda z darilno embalažo je zgolj 15 evrov, za naročnike Štajerskega tednika pa 10 evrov.

Na voljo mobilni aplikaciji **Radio Ptuj** in **Štajerski tednik** za iOS in Android naprave

www.tednik.si www.radio-ptuj.si

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

www.reporter.si

DOM PRIVILEGIRANCEV
Center starejših Trnovo je zavetišče Jankovičevih podpornikov

ROMAN KIRN
Nekdanji veleposlanik o Sloveniji kot črnm račku evropske politike

MATJAŽ ŠERKEZI
Večina obiskovalcev gora za zimske razmere nima potrebnega znanja

SODNE KRIVICE
Država plačuje visoke odškodnine, zanje pa nihče ne odgovarja

IZ NOVE ŠTEVILKE

PTUJSKA TELEVIZIJA PISANA • ZABAVNA • AKTUALNA

TOREK 19. januar

7:30 Glasbena osmica (slo.)
8:00 Kuhinja
8:25 Utrip Ormoža
9:25 Pomurski tednik
9:50 Obzornik TV Dravograd
10:10 Športni klubi in društva
11:30 Sportno: Pregled leta 2020
11:40 Mura Raba, 13. del
12:00 Ptujška kronika
12:20 Pogled nazaj
12:40 Čista umetnost – januar 2021
13:00 Glasba za vse
13:30 Italijanska vegeterijanska kuhinja
14:05 Videostrani
17:35 Kuhinja
18:00 Ptujška kronika
18:20 Glasbena osmica (tuja)
18:50 Tabu
19:50 Dok. film o dr. Ljudevitu Pivku
20:00 Ptujška kronika
20:20 Čista umetnost – januar 2021
20:40 Sportno: Pregled leta 2020
20:50 Lolita
22:00 Ptujška kronika
22:35 Pogled nazaj
22:55 Dejansko gospod
00:50 Videostrani

ČETRTEK 21. januar

7:30 Glasbena osmica (slo.)
8:00 Kuhinja
8:20 Vsega je kriva Nina
9:40 Africa Kriči
11:00 Čista umetnost – januar 2021
11:20 Sportno: Pregled leta 2020
11:30 Pogled nazaj
11:50 Kdo?i
12:00 Ptujška kronika
12:25 Glasba za vse
12:55 Mura Raba, 14. del
13:15 Sport(no)
14:35 Videostrani
17:30 Kuhinja
18:00 Ptujška kronika
18:25 Portal
18:35 Čista umetnost – januar 2021
18:55 Moja dežela, lepa in gostoljubna
19:50 Arbitrium
20:00 Ptujška kronika
20:25 Glasbena osmica (tuja)
20:55 Pogled nazaj
21:15 Sportno: Pregled leta 2020
21:25 Življenje skozi objektiv
22:00 Ptujška kronika
22:25 Minuta za mestni svet
00:10 Videostrani

SREDA 20. januar

7:30 Glasbena osmica (tuja)
8:00 Kuhinja
8:20 Obzornik TV Dravograd
8:40 Pomurski tednik
9:05 Utrip Ormoža
10:05 Vstop ni prepovedan
10:45 Tadej Toš in odpadki
11:30 Sportno: Pregled leta 2020
11:40 Mura Raba, 13. del
12:00 Ptujška kronika
12:20 Čista umetnost – januar 2021
12:40 Pogled nazaj
13:00 Glasba za vse
13:30 Življenje skozi objektiv
14:10 Videostrani
17:35 Kuhinja
18:00 Ptujška kronika
18:25 Glasbena osmica (slo.)
18:55 Čista umetnost – januar 2021
19:15 Sportno: Pregled leta 2020
19:25 Pogled nazaj
19:45 Cesarsko kraljevi Ptuj
20:00 Ptujška kronika
20:25 Vsega je kriva Nina
21:45 Potovanje na luno
22:00 Ptujška kronika
22:25 Sport(no)
23:55 Videostrani

Ptujška televizija Ptuj, E: 031 694 808, info@ptvptv.si, www.ptvptv.si

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.

SPOMIN

Danes mineva eno leto, odkar nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast, dedek in pradedek

Štefan Vidovič

S POBREŽJA 74, VIDEM PRI PTUJU

Hvala vsem, ki z lepo mislijo in svečko stojite ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

Ni res, da je odšel – nikoli ne bo!
Ujet v naša srca z najlepšimi spomini
bo vsak naš korak
spremljal v tišini.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedija

Mirka Kovačeca

IZ ARBAJTERJEVE ULICE 7

19. 7. 1956–27. 12. 2020

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in sosedom za izrečeno ustno in pisno sožalje ter besede tolažbe.

Hvala vsem, ki ste se in se boste poslovili od našega Mirka. Srčna hvala vsem sosedom Arbajterjeve ulice 7. Predvsem hvala družinam Herjavec - Plut in Fekonja - Čeh. Hvala celotnemu kolektivu UKC Maribor in iskrena hvala dr. Mateju Horvatu.

Žalujoci: žena Meri, sin Mario in vnukinja Lia

Umrlj so

Justina Alt, roj. Petek, Janežovski Vrh 23, roj. 1926 – umrla 3. januarja 2021; Stanislav Premužič, Ptuj, Ul. Anice Kolarič 4, roj. 1955 – umrl 5. januarja 2021; Mirica Krošel, roj. Kukovec, Orešje 118a, roj. 1961 – umrla 8. januarja 2021; Slavko Rajh, Sestrže 75, roj. 1953 – umrl 7. januarja 2021; Franc Kelenc, Ob Dravi 2, roj. 1935 – umrl 9. januarja 2021; Janez Kuhar, Sovjak 11, roj. 1939 – umrl 10. januarja 2021; Ljerka Ferčec, Sedlašek 48, roj. 1936 – umrla 8. januarja 2021; Alojzija Rajh, roj. Gruškovnjak, Libanja 26, roj. 1939 – umrla 14. januarja 2021; Marta Štuhec, roj. Plohl, Koračice 20, roj. 1938 – umrla 14. januarja 2021.

Mali oglasi

STORITVE

PRODAJAMO razcepljena bukova drva vseh dimenzij in bukovo hlodovino ter zelo kakovostne smrekove pelete, brezplačna dostava, ugodna cena. Danilo Horvat, s. p., Moškancji 1d. Tel. 051 667 170.

PO ZELO ugodnih cenah odkupujemo vse vrste hlodovine, predvsem hrast in bukev. Možnost odkupa tudi na panju. Aleksander Šket, s. p., Irje 3d, 3250 Rogaska Slatina. Tel. 041 785 318.

KMETIJSTVO

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, cisterno za gnojevko, krožne brane, cepilnik za drva in preostalo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 041 923 197.

KUPIM traktor Zetor, Deutz, Univerzal, Štore, IMT in ostale znamke v kakršnemkoli stanju ter kupim tudi kmetijske priključke. Tel. 070 519 447.

ŽAGA PTUJ odkupuje vse vrste hlodovine, tudi embalažno – topol, lipo, jelšo, brezo, lahko na panju. Nudi žagan les, letve, morale, drva za kurjavo, izdelavo in prodajo peletov plus in sekancev. Tel. 041 403 713.

PRODAM prašiče v teži 100–170 kg, po ceni 1,80 eur/kg in odstavljenke plemenske svinje v teži 200–250 kg, po ceni 1,20 eur/kg. Možnost dostave. Tel. 041 670 766, Ptuj.

KUPIM priključke in traktor. Tel. 031 555 083.

MOTORNA VOZILA

KUPIM motor Superlight 125 Keeway, voden, plačilo takoj. Tel. 051 761 440.

Štajerski TEDNIK

v digitalni knjižnici:

www.dlib.si

MALE OGLASE, OSMRTNICE, OBVESTILA IN RAZPISE LAHKO NAROČITE

ZA TORKOVO IZDAJO

DO PONEDELJKA ZJUTRAJ DO 9. URE

ZA PETKOVO IZDAJO

DO ČETRKA ZJUTRAJ DO 9. URE

mojda.segula@radio-technik.si, tel. 02 749 34 16
ali marjana.pihler@radio-technik.si, tel. 02 749 34 10,
za večje objave predhodno pokličite.

Štajerski **TEDNIK**

Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod te čutimo mi vsi ...
Med nami si!

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je v 95. letu umrla

Ivana Čagran
rojena Donaj

IZ TIBOLCEV 22

Od nje smo se poslovili v ožjem družinskem krogu na goriškem pokopališču.

Žalujoci vsi njeni

Pomlad bo na tvoj vrt prišla in čakala,
da prideš ti.
Sedla bo na rožna tla in jokala,
ker tebe več ni.

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 73. letu zapustila naša draga

Milena Dolenc

IZ DRAGONJE VASI

Od nje se bomo poslovili v ožjem družinskem krogu na pokopališču v Cirkovcah.

Njeni najdražji

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni,
a ostala je tišina, ki močno boli.
(T. Pavček)

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustila naša draga mamica, žena, babica, hčerka in sestra

Marija Jurgec
roj. Gavez

IZ GRADIŠČ 60A PRI CIRKULANAH

(4. 11. 1949–14. 12. 2020)

nazadnje živeča v Offenburgu v Nemčiji

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in jo pospremili do nje – nega poslednjega doma na cirkulanskem pokopališču. Hvala za darovano cvetje, sveče in sv. maše. Naše hvaležne misli naj dosežejo g. župnika za opravljeno sv. mašo in pogrebni obred, govornika g. Mira Lesjaka za ganljive besede slovesa, godbenika za odigrano Tišino, Občino Cirkulane, go. Marijo Kelc za molitev in pogrebno službo Mir za organizacijo pogreba. Poln bolečine ostaja spomin, ostajajo praznina, molk in tišina ... Pogrešali te bomo.

Vsi tvoji

Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožnata tla
in jokala, ker te ni.
(Simon Gregorčič)

ZAHVALA

V večni sen je v 98. letu zaprla trudne oči naša draga

Marija Vindiš

IZ KUNGOTE PRI PTUJU

Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom in prijateljem za izrečeno sožalje in darovane svete maše, cvetje in sveče. Hvala tudi farnemu župniku gospodu Marijanu Feslu za darovan cerkveni obred in besede slovesa ter violinistki gdč. Hermini za odigrane žalostinke, svakinji gospe Mariji pa hvala za molitev. Vsem, ki ste pokojno imeli radi in jo razveseljevali z obiski – hvala.

Hvaležni: sinova Edi in Janko z družinami

Snemanje porok

BK Produkcija
Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
info@bkprodukcija.si
031/344-639

www.bkprodukcija.si

uresničujemo sanje in
pišemo zgodbe z vami

For special people with Love

TOREK, 19. januar

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Pozdrav sosedu, Cirkulane 2016
11:00 Otroci pojejo slovenske pesmi, 2014
12:30 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Antonova prireditve, Stoperce 2019
19:00 Koncert zavodovih PZ, Majšperk 2019
20:00 20 let društva vin. in sad. Sl. Gorice
21:40 16. občinski praznik Občine Cerkevjak
23:50 Video strani

SREDA, 20. januar

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Gostilna da za rundo, Skorba, 2017
10:00 45 glasbenih Lojzeta Ogorevca
12:00 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Ob 50 letnici ustanovitve ans. Toneta Kmetca
20:00 Praznujmo s pesmijo, Hajdina 2008
21:00 Folklorni kimavčevi večeri, Ptuj 2013
23:30 Video strani

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK

TV program v živo tudi
preko spleta: www.siptv.si

Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA; info@siptv.si
kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.siptv.si

ČETRTEK, 21. januar

00:00 Video strani
08:00 Jutranja telovadba
08:30 Seja sveta občine Dornava – ponovitev
11:20 Haloške koline 2010
12:20 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
18:00 Haloške koline 2010
19:00 Košnja trave na Polenšaku 2008
20:00 15. Lükarski praznik Dornava 2008
21:15 Pevski zbor gim. Ptuj z gosti, 2008
23:30 Video strani

»Za mnoge smo še vedno zadnja postaja za zavržene«

Socialnovarstveni zavod (SVZ) Hrastovec je bil lani deležen medijske pozornosti zaradi večjega izbruha novega koronavirusa v drugem valu epidemije, pa tudi zaradi naraščajočega nasilja za debelimi grajskimi stenami. Spomnimo, da so se v letu 2020 na varovanem oddelku SVZ Hrastovec zgodili kar trije poskusi uboja in takoj po novem letu še eden, na odprti enoti pa je bil napaden delavec zavoda.

Nasilneži so svoje žrtve praviloma skušali zadušiti, za »orožje« pa jim je v večini primerov služil vzglavnik. Na srečo nobenemu od njih dejanja ni uspelo dokončati, pa vendar tovrstni incidenti opozarjajo, da varovanci in zaposleni v zavodu niso dovolj varni.

Premalo prostora in kadrov

»Drži, da številke in pogostost hujših kaznivih dejanj rastejo,« priznava Petra Hameršak, defektologinja in strokovna vodja SVZ Hrastovec. »Incidenti so v veliki meri povezani z večno prezasedenostjo varovanih oddelkov. Standard v sobah na teh oddelkih je sicer primeren, saj imamo dvoposteljne in enoposteljne sobe z lastni-

mi kopalnicami. Težava pa nastane ob prezasedenosti, ko moramo stanovalce namestiti na pomožna ležišča, ki so v dnevnih prostorih. Na tak način se intenzivirajo medsebojni odnosi, kar pa privede do konfliktov. Vzorec kaznivega dejanja se prenaša iz enega stanovalca na drugega, saj vedo, da so potem popolnoma drugače obravnavani. Pri dogodku, ki se je zgodil izven varovanega oddelka, pa je tako, da se stanovalci, vsaj večina med njimi, po poteku sklepa sodišča preselijo z varovanega oddelka v odprto enoto. Težave, vedenjski vzorci in zahtevno vedenje tako še vedno ostaja, zato je incidente težko preprečiti. Na žalost tem stanovalcem ne zmoremo nuditi dovolj podpore, med drugim tudi zaradi kadrovske podhranjenosti.«

Foto: SD

V SVZ Hrastovec ocenjujejo, da je naraščanje incidentov, tudi poskusov umorov, v veliki meri povezano z večno prezasedenostjo varovanih oddelkov.

Nihče ni varen pred agresivnim stanovalcem

Predvsem na »zaprtih« oddelkih je torej stanovalce zavoda in zaposlene težko obvarovati pred agresivnimi sotočanec. »Dodatno smo v zavodu sicer poskrbeli za varnost s kamerami, ki pa so nameščene le na javnih prostorih, in pagerji, s katerimi lahko priključimo kolege, če potrebujemo pomoč. Toda v začetnih sekundah, ko je treba neposredno reagirati, so delavci sami in v izredno veliki stiski.«

Zakaj torej v zavodu varovanje ni urejeno s pomočjo varnostnikov, je logično laično vprašanje. »Sodelovanje z varnostno službo pride v poštev samo v izrednih primerih, ko gre za obravnavo stanovalca, pri katerem je tveganje za ponovitev agresivnega vedenja izredno veliko. Tak način podpore stanovalcem in delavcem niti približno ni v smeritvah izvajanja psihosocialne podpore v SVZ Hrastovec. Na srečo se te pomoči poslužimo v res redkih primerih in v soglasju z ministrstvom, stroške najema varnostne službe pa krijejo v zavodu sami.«

Foto: SD

Petra Hameršak: »Dejstvo je, da ljudje ne živijo v človeka dostojnih razmerah in da delavci ne moremo nuditi kakovostne psihosocialne podpore stanovalcem, ko jo ti potrebujejo. Situacija z epidemijo pa je stanje samo še poslabšala.«

Dva nova stanovalca čaka kavč

Sodelovanje z vsemi strokovnimi službami Hameršakova ocenjuje kot korektno. »Čeprav se zavedamo, da vsak naredi svoje, smo vsi skupaj v velikem krču. Sodišča morajo obravnavati predloge za sprejem na varovani oddelki ter na koncu tudi odločiti in izdati sklep o sprejemu na varovani oddelki. Policija pa mora po uradni dolžnosti ukrepati v okviru svojih pristojnosti, ko jih pokličemo. Na

koncu oseba ostane na našem varovanem oddelku in dejstvo je, da smo z reševanjem težav prepuščeni sami sebi, zato se soočamo z ogromnimi stiskami na vseh nivojih. Trenutno smo na varovanih oddelkih znova preobremenjeni, tako zaradi internih potreb, kjer se stiske povečujejo, kot zaradi zunanjih. Ta teden moram najti prostor za dve osebi, žal ju čaka samo kavč, ker v sobah ni prostora. Še vedno imamo tudi rdečo cono, čeprav se na srečo stanje s covidom umirja.«

Podatkov na državnem nivoju nihče ne vodi

Kaj o nasilju v vzgojnih zavodih po Sloveniji pravijo številke, smo hoteli preveriti na Generalni policijski upravi, a zaman, saj s temi podatki ne razpolagajo. Da se zavodi med seboj zelo razlikujejo po svojih statusih, saj so nekateri bolj bolnišničnega tipa, drugi namenjeni mladim, spet tretji tipa Hrastovec, zato jih ne gre obravnavati skupaj. »Če bi hoteli dobiti pravo sliko, bi bilo treba zajeti širši spekter teh institucij, vendar teh podatkov nimamo,« je pojasnil Drago Menegalijski, predstavnik policije za odnose z javnostmi za področje kriminalitete. Ne le, da nihče ne zbira podatkov o nasilju v zavodih različnega tipa, izkazalo se je, da se ne vodi niti statistika za socialnovarstvene zavode, kot je SVZ Hrastovec.

Meja je zelo tanka, hitro si na drugi strani

Hameršakova dodaja, da se je v preteklosti na področju socialnega varstva najranjivejših skupin veliko naredilo glede njihovih namestitev v raznih bivalnih enotah, glede varovanih oddelkov pa je bil po njenem prepričanju narejen korak nazaj. »Tudi stigma se ni nič zmanjšala, nasprotno, celo povečuje se! Hrastovca se še vedno drži sloves institucije, ki je v bistvu zadnja postaja v sistemu socialnega varstva za vse ranljive odrasle osebe, ki jih je sistem zavrzel. Duševnih stisk v družbi je zelo veliko, vedno več, za lastno duševno zdravje večina premalo naredimo, zato bi se morali zavedati, da je meja med zdravim in nezdravo duševnostjo zelo tanka in da se lahko prav vsi kaj hitro znajdemo na drugi strani.«

Senka Dreu

Kaj prinaša zakon o duševnem zdravju

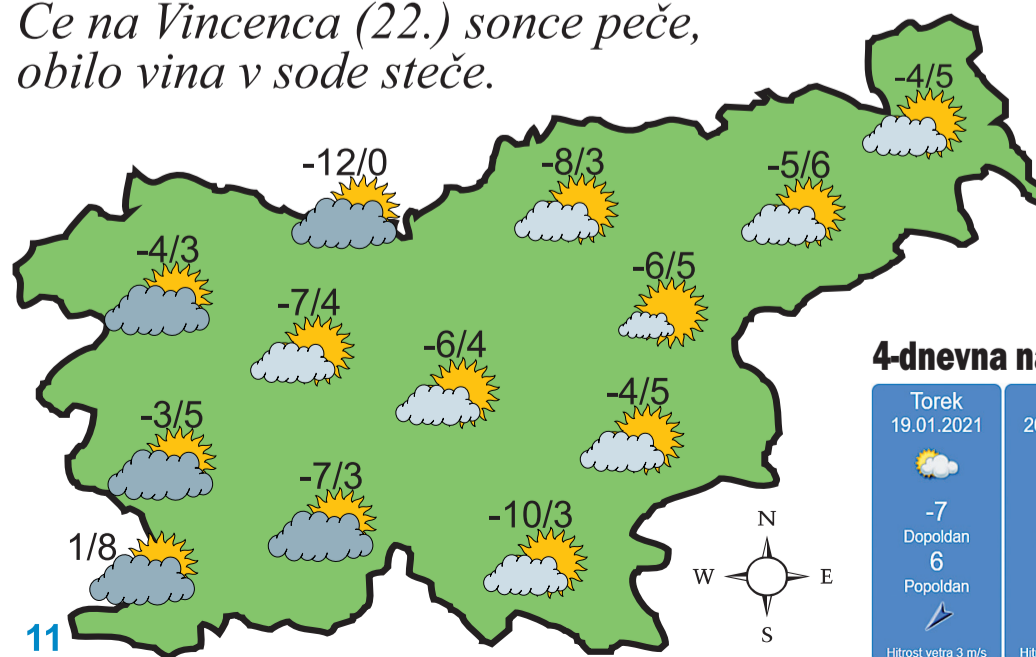
»Že dalj časa strokovna javnost opozarja na dejstvo, da je kazen pet let, ki jih oseba dobi ob storitvi kaznivega dejanja v stanju neprimernosti, neprimerna in da bi ta čas bilo treba podaljšati. Pristojno ministrstvo je že večkrat sklicalo sestanke, na katerih smo govorili o rešitvi prezasedenosti varovanih oddelkov. Velikokrat smo podali tudi predloge za spremembo zakona o duševnem zdravju, ki ureja aktualno problematiko, a se zadeve premikajo (pre)počasi. V najnovjšem predlogu se pojavlja tudi ideja o mreži varovanih oddelkov, ki bi jo nadziralo pristojno ministrstvo. Marsikaj mi v predlogu sicer ni všeč, a vseeno pričakujem, da bo njegovo sprejetje prineslo tudi spremembe na bolje. Dejstvo je, da so potrebe izredno velike, da ljudje ne živijo v človeka dostojnih razmerah ter da delavci ne moremo opravljati svoje primarne dejavnosti in nuditi kakovostne psihosocialne podpore stanovalcem, ko jo ti potrebujejo. Situacija z epidemijo pa je stanje samo še poslabšala. Vsa odgovornost je preložena na izvajalce storitev.«

Foto: Ortomir Goznic

Rojstva: Jasmina Popošek, Zabovci 82, Markovci – deček Matijas; Tina Korpič, Apače 5, Lovrenc na Dravskem polju – deček Leo; Lea Skok, Podgorci 3a, Podgorci – deček Urban; Suzana Skledar, Globoko ob Dravinji 11, Makole – deček Gašper; Saša Čuček, Osojnikova cesta 25, Ptuj – deklica Neža; Monika Kaučič, Obrež 23, Središče ob Dravi – deklica Neža; Tina Cestnik Brezovnik, Hajdoše 43i, Hajdina – deklica Iva; Katja Valič, Ljubljanska ulica 15a, Maribor – deklica Ema Silvija; Nastja Rojko – deklica Evita; Sari Jerkovič – deklica Lejla; Maja Miložič – deček Tine, Mila Todorovič – deček Mateo.

Če na Vincenca (22.) sonce peče, obilo vina v sode steče.

Danes se bo na Primorskem in Notranjskem postopno pooblačilo. Drugod bo sprva nekaj sonca, sredi dneva in popoldne pa bo spet več oblačnosti. Ponekod bo zapihal jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od -10 do -3, ob morju malo nad 0, najvišje dnevne od 0 do 6, na Primorskem do 8 °C. V sredo bo na severovzhodu delno jasno, drugod pretežno oblačno.

4-dnevna napoved za Podravje

Torek 19.01.2021	Sreda 20.01.2021	Četrtek 21.01.2021	Petek 22.01.2021
-7	0	6	6
Dopoldan	Dopoldan	Dopoldan	Dopoldan
6	10	12	10
Popoldan	Popoldan	Popoldan	Popoldan
Hitrost vetra 3 m/s	Hitrost vetra 3 m/s	Hitrost vetra 7.5 m/s	Hitrost vetra 3 m/s

Vir: ARSO